

روان اجتماعی ایران

اولین کنگره ملی
واکاوی بسترهای دینی و زمینه های بومی

خلاصه مقالات

۱ الی ۲ اسفند ۱۳۹۰

انجمن روان شناسی اجتماعی ایران

اولین کنگره ملی روان شناسی اجتماعی ایران

(واکاوی بسترهای دینی و زمینه های بومی)

رئیس کنگره:

دکتر غلامعلی افروز

(رئیس سازمان نظام روان شناسی و مشاوره کشور)

دبیر علمی کنگره:

دکتر مجید صفاری نیا

(رئیس انجمن روانشناسی اجتماعی ایران)

اسفند ۱۳۹۰ - مرکز همایش های شقایق

انجمن روان شناسی اجتماعی ایران

"اعضای کمیته علمی"

جایگاه روان شناسی اجتماعی در ایران و جهان:

دکتر غلامعلی افروز

دکتر حسن احدی

دکتر فاطمه باقریان

دکتر حسین اسکندری

دکتر محمد حکمی

دکتر محمود گلزاری

دکتر یوسف کریمی

دکتر عبدالله معتمدی

روان شناسی محیط:

دکتر یوسف کریمی

دکتر مجید صفاری نیا

دکتر علی اکبر ارجمند نیا

دکتر حسین فرش فروش

دکتر امیر ملکی

دکتر حسن عماری

دکتر علی اصغر محکی

دکتر علیرضا آقا یوسفی

سوده توکلی

گروه های اجتماعی:

دکتر جواد اژه ای

دکتر محمود ایروانی

دکتر منصوره نیکوگفتار

دکتر علی مقدم زاده

دکتر منوچهر طباطبایی راد

دکتر مصیب یارمحمدی

دکتر اکبر رضایی

دکتر محمد احسان تقی زاده

دکتر عزیزالله تاجیک اسماعیلی

دکتر عذرا دبیری اصفهانی

دکتر علی آدمی

دکتر علی ذکاوتی قره گوزلو

روان شناسی اجتماعی سلامت:

دکتر مجید صفاری نیا

دکتر احمد علی پور

دکتر رضا باقریان

دکتر سید سعید پور نقاش تهرانی

دکتر حمید پور شریفی

دکتر احمد برجعلی

دکتر فرامرز سهرابی

دکتر علی فتحی آشتیانی

دکتر کمر زرین

دکتر محمد مهدی گلمکانی

ادراک شناخت اجتماعی:

دکتر رضا زمانی

دکتر حسین زارع

دکتر فاطمه باقریان

دکتر محمود درویش

دکتر احمد به پژوه

دکتر سوسن علیزاده فرد

دکتر محمود ایروانی

دکتر علی اصغر کاکو جویباری

دکتر مهناز علی اکبری

پرستو حسن زاده

آذر زندی

روابط متقابل و نفوذ اجتماعی:

دکتر محسن ارجمند

دکتر شهریار شهیدی

دکتر عباس رحیمی نژاد

دکتر رضا پورحسین

دکتر محمد اورکی

دکتر علی دلاور

دکتر مژگان سپاه منصور

دکتر امیر مسعود امیر مظاهری

دکتر علی شیر افکن

روان شناسی اجتماعی در سازمان ها

و محیط های کار:

دکتر ابوالقاسم نوری

دکتر حسین شکرکن

دکتر محمود درویش

دکتر نسرتین ارشدی

دکتر مرجان جعفری روشن

دکتر سید حمید آتش پور

دکتر محمود هرمزی

دکتر کیانوش هاشمیان

دکتر سید محمود میرزمانی

دکتر طهمورث آقاجانی

دکتر مرتضی ترخان

"اعضای کمیته اجرایی"

دبیر کمیته اجرایی: دکتر مژگان سپاه منصور

خانمها و آقایان:

معصومه تدریس تبریزی - هومن ملاح زاده - سوده توکلی - پرستو حسن زاده
آذر زندی - مرضیه پیلان نژاد - نازی قنبری - عاطفه صادقی - سهیلا ترابی مخصوص
مجید صفاری نیا - فاطمه صرامی روشانی - ندا سادات جاهد - الهه گلپایگانی
فاطمه باقریان - نسترن اخوان - سهیلا ابراهیمی - پریسا اصلانی - حمیده محتاط
شهرزاد پاک دلان - الهه محمد خانی - حمیده نامی - طیبه محتشمی - مژگان سپاه منصور
سوسن حسینی - فریده رضایی - مریم سلمانی - پریسا ناصری - صونا حمدا.. زاده

ویراستاران:

دکتر مجید صفاری نیا - دکتر سوسن علیزاده فرد - پرستو حسن زاده - فاخته قلمی - آذر زندی

طرح روی جلد: شیرین نجاریان

حمایت کنندگان

ستاد مبارزه با مواد مخدر
معاونت علمی و فن آوری ریاست جمهوری
دفتر مطالعات فرهنگی و برنامه‌ریزی اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران
سازمان نظام روانشناسی و مشاوره
باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی
انتشارات ارجمند
مرکز مشاوره دانشگاه تهران
انجمن ایرانی روانشناسی
انجمن روانشناسی ایران
انجمن روانشناسی سلامت

به نام خدا

در فرآیند جهانی شدن، آنچه که بیش از هر چیز مورد توجه اندیشمندان آزاده جهان است، چالشها و دغدغه های فرهنگی است. در این رهگذر حفظ و پاسداری از ارزشهای فرهنگی، میراث معنوی و هویت ملی برای بسیاری از کشورهای مستقل و آزاده جهان از بیشترین اولویت برخوردار است.

بدون تردید جامعه ایران اسلامی با آوازه ها و ارزشهای عقلانی جهان شمول دینی و فرهنگی بیشترین رسالت را در تحکیم و اعتلای جایگاه فرهنگی خود دارد.

قدر مسلم در اعتلا و پاسداری از ارزشهای والای فرهنگی، تحکیم نظام خانواده، فراهم نمودن مطلوب ترین بستر برای حسن روابط بین فردی و تعاملات اجتماعی، احساس امنیت روانی، هویت ملی، احساس خود ارزشمندی و اندیشه تلاشمداری، بهره مندی از اصول و روش های رشته های مختلف روان شناسی به ویژه روان شناسی اجتماعی امری است فوق العاده ضروری و حیاتی. از این رو امروزه بیش از هر زمان دیگر لازم است نگاه دوباره ای به وضعیت و جایگاه روان شناسی اجتماعی در ایران داشته باشیم.

برگزاری اولین کنگره ملی روان شناسی اجتماعی با نگاه یافته های علمی و مولفه های بومی می تواند گامی بسیار ارزشمند در تحول بنیادی در حوزه روان شناسی اجتماعی و فرهنگی ایران اسلامی در چشم انداز جهانی تلقی گردد.

در اینجا لازم میدانم از همه روان شناسان بصیر و متعهد بخصوص انجمن روان شناسی اجتماعی ایران سپاسگذاری شود و از خدای مهربان برای همه تلاشگران عرصه روان شناسی آرزوی سلامت و توفیقات روزافزون نمود و برای علو مقام استاد فقیه پیشکسوت روان شناسی اجتماعی ایران، جناب آقای دکتر کاردان دعا کنیم.

دکتر غلامعلی افروز

رئیس سازمان نظام روان شناسی و مشاوره کشور

رئیس کنگره

به نام خدا

جامعه پویا و در حال تحول ایران با حجم بسیاری از مشکلات اجتماعی چون مسائل شهروندی و شهر نشینی، اداره و مدیریت، مهاجرت، بهره وری، صرفه جویی، رفتارهای جمعی و سیاسی، خشونت، بهداشت روانی و اجتماعی، ترافیک، محیط زیست، آسیب های اجتماعی، خانواده گی، سهل انگاری، اشتغال، سازمان و سلامت اجتماعی و ... روبه روست. از سوی دیگر رفع این مشکلات قابل حصول نیست مگر آنکه نگاهی عمیق بر شخصیت اجتماعی و روان شناسی اجتماعی، فرهنگی، تاریخی، سیاسی، مذهبی و خانوادگی ما انداخته شود. چون این نگاه است که می تواند زمینه های اساسی علمی کار را در شناخت جامعه ما فراهم سازد و از سوی دیگر با توسعه پژوهشهای روان شناسی به رشد و گسترش این رشته مهم و کاربردی در کشور منتهی شده و به رفع مشکلات و مسائل اجتماعی نیز کمک کند. با این هدف و به منظور شناخت بیشتر روان شناسی اجتماعی بومی و معرفی آن به پژوهشگران، محققان، دانشجویان و سیاستگذاران و مسئولان کشور انجمن روان شناسی اجتماعی ایران با همکاری دانشگاهها، پژوهشکده ها، سازمانها و موسسات علمی و اجرایی اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران را با محور های مختلف برگزار می کند.

ارسال ۶۰۰ چکیده مقاله به کنگره حکایت از جایگاه مطالعات و پژوهشهای این رشته کاربردی در کشور دارد. امیدوارم برگزاری این کنگره نقطه عطفی در توسعه و گسترش این شاخه کاربردی از روان شناسی در کشور باشد و از همه حامیان این کنگره سازمانها، انجمن ها، پژوهشگران، نویسندگان مقالات و اعضاء کمیته های علمی و به ویژه اجرایی که با تلاش و همت خود برگزاری این کنگره علمی را میسر ساختند تشکر و قدردانی می نمایم و از خداوند منان آرامش و آسایش را برایشان طلب می نمایم.

دکتر مجید صفا ری نیا

رئیس انجمن روان شناسی اجتماعی ایران

دبیر علمی کنگره

فهرست مقالات

- رابطه تاکتیکهای جامعه پذیری با تعهد سازمانی، دلبستگی سازمانی، انگیزه یادگیری و عملکرد تازه واردین به سازمان با توجه به نقش تعدیلی خوداثربخشی..... ۱۹
- فاطمه احمدی، حمید رضا عریضی سامانی..... ۱۹
- پرخاشگری اینترنتی در نوجوانان: بررسی چگونگی و عوامل دخیل در آن ۲۰
- فاطمه احمدی، ابوالقاسم نوری..... ۲۰
- پله برقی شیشه‌ای: مزایای نامرئی مردان در مشاغل زنانه و اثرات آن بر خستگی..... ۲۱
- فاطمه احمدی، ابوالقاسم نوری..... ۲۱
- تأثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر هوش هیجانی دانش آموزان پسر پایه اول متوسطه شهر زنجان در سال تحصیلی ۸۹-۹۰..... ۲۲
- محمد سعید احمدی..... ۲۲
- بررسی روابط ساختاری سبک هویت مذهبی، فعالیت مذهبی و بهزیستی روان شناختی دانشجویان ۲۳
- ریحانه احمدیان، دکتر شهرام واحدی..... ۲۳
- بررسی میزان تنبلی اجتماعی و عوامل مرتبط با آن در ایرانیان شاغل و غیر شاغل ۲۴
- دکتر علی اکبر ارجمندنیا، مریم رجبی، افسانه رحیمی..... ۲۴
- اثر عدالت سازمانی بر عملکرد شغلی و خشنودی شغلی با میانجیگری اعتماد به سازمان و اعتماد به سرپرست در کارکنان شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب - منطقه اهواز..... ۲۵
- دکتر نسرين ارشدي..... ۲۵
- نقش واسطه‌ای ادراک طردشدگی در محیط کار در رابطه بین مبادله رهبر-عضو با رفتارهای انحرافی و بهزیستی روانشناختی..... ۲۶
- دکتر نسرين ارشدي، راضیه زارع، صالحه پیریایی..... ۲۶
- بررسی تأثیر اضطراب بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه شهرستان ایوان در سال تحصیلی ۱۳۸۸-۸۹..... ۲۷
- سارا آزادی، صدیقه حاتمی، سهیلا خیری ستار، مسعود آزادی..... ۲۷
- اثر بخشی برنامه‌ی آموزش خودمهارگری بر میزان رفتارهای پرخاشگرانه‌ی کودکان پسر زورگو..... ۲۸
- نسیم استکی آزاد، دکتر شعله امیری،..... ۲۸

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- بررسی فرهنگ و جو سازمانی و رابطه آن با رضایت شغلی در کارکنان حوزه‌ی ستادی و ادارات آموزش و پرورش شهر تهران ۲۹
- کوروش اسماعیلی، الناز رضانی ۲۹
- راهبردهای جامعه پذیری ارائه شده در کتاب های درسی دوره دبیرستان در ایران ۳۰
- فرشته اشکان، مژده وزیری، الهام فخاری ۳۰
- پیش بینی اضطراب اجتماعی با تاکید بر نقش الگوهای مقابله با استرس، گرایش های اسنادی و منبع کنترل ۳۱
- طیبه اکبری علی آباد ، علی اکبر پیراسته مطلق ، امین الله کوثرنیا ۳۱
- مقایسه سیستم های فعال سازوبازداری رفتاری دردانش آموزان دارای اضطراب اجتماعی و فاقد اضطراب اجتماعی ۳۲
- برزوامیرپور، رقیه باقری آشنا ، بنفشه سلیمان آبادی، ندا سادات جاهد ۳۲
- اثر بخشی درمان مبتنی بر دلبستگی بر میزان روابط با همگنان در دختران دارای مشکلات دلبستگی ۳۳
- شعله امیری، مرضیه جهانبخش محمدحسین بهادری، حسین مولوی ، آذر جمشیدی ۳۳
- بررسی رابطه بین سبکهای دلبستگی با مهارتهای اجتماعی در دانشجویان پسر دانشگاه علامه طباطبایی ... ۳۴
- سجاد امیری، مهرداد حاجی حسنی، کاظم حاجی حسنی، دکتر حسین سلیمی ۳۴
- ارتباط گرایش به مصرف مواد با مهارت های اجتماعی و خود کارآمدی در نوجوانان شهرستان سنقر ۳۵
- کامران امیریان، دکتر حسن پاشا شریفی ۳۵
- بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت با انزوای اجتماعی و کیفیت تعامل اجتماعی ۳۶
- مریم ایزانلو، پگاه گودرزی ۳۶
- رابطه بین حمایت اجتماعی خانواده و دوستان و معناجویی با افسردگی در معلولین ضایعه نخاعی و مقایسه آنها با افراد غیر معلول ۳۷
- مرضیه ایمانی، مسعود غلامعلی لواسانی، آناهیتا خدابخشی کولایی ۳۷
- بررسی و مقایسه استرس شغلی و تاب آوری، بین معلمان زن و مرد در شهرستان ایوان ۳۸
- سارا آزادی، کبری هواسی ، سهیلا خیری ستار ۳۸
- مشکلات سلامت روان کودکان در خانواده های مبتلا به خشونت مردان علیه زنان ۳۹
- محمد حسین آسوده، مریم زارع پور ۳۹
- بررسی رابطه بین هیجان خواهی و تیپ شخصیتی نوع A با انجام تخلفات عمدی و غیر عمدی در رانندگی ... ۴۰
- محمد بابامیری، مصطفی دهقانی، هیمن بریاجی ۴۰
- مقایسه تاب آوری اجتماعی و هیجانی در دانش آموزان مناطق محروم و غیرمحروم ۴۱

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- ۴۱..... مهتاب بازیاری میمند، مجید صفاری نیا
- ۴۲..... مقایسه نوع و سطح اضطراب اجتماعی افراد معتاد و غیر معتاد
- ۴۲..... موسی بندک ، یوسف کریمی، نسیمه پرگاری، شیوا سخایی ، دکتر حسن ملکی
- ۴۳..... رابطه بین مسئولیت اجتماعی و سرمایه روانشناختی با سرمایه اجتماعی در دانشجویان
- ۴۳..... جعفر بهادری خسروشاهی، دکتر جلیل باباپور خیرالدین
- رابطه ی فراشناخت با اعتقاد به طالع بینی و خرافات و سلامت روان در بین دانشجویان رشته های روانشناسی و فنی _ مهندسی استان اردبیل.....
- ۴۴.....
- ۴۴..... غزل سادات پورنسایی ، دکتر بتول احدی
- ۴۵..... بررسی تأثیر آموزش تفکر انتقادی بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه شهر بوشهر.....
- ۴۵..... دکتر علی پولادی ریشه‌ری ، دکتر سید موسی گلستانه، مهناز دانشور،
- ۴۶..... بررسی رابطه تیپ‌های شخصیتی، هوش اجتماعی و سبک رهبری مدیران شهر یاسوج.....
- ۴۶..... علی اکبر پیراسته مطلق.....
- ۴۷..... نقش اضطراب ناشی از ارزیابی منفی اجتماعی در انزوای اجتماعی نوجوانان.....
- ۴۷..... علی اکبر پیراسته مطلق ، امین الله کوثرنیا.....
- ۴۸..... اثر عدالت تعاملی بر عملکرد شغلی و خشنودی شغلی: نقش واسطه‌ای اعتماد.....
- ۴۸..... صالحه پیریایی، دکتر نسرين ارشدی.....
- ۴۹..... اثربخشی آموزش مهارت های زندگی بر میزان سهل انگاری معلمان آموزش و پرورش.....
- ۴۹..... مرضیه پیری کامرانی، پیمان سلیمی، دکتر خدا مراد مومنی.....
- ۵۰..... مقایسه سازگای اجتماعی و بلوغ عاطفی دبیران مجرد و متأهل اداره آموزش و پرورش شهرستان کوار.....
- ۵۰..... فرشته تام، علیرضا فرزانه، علی محمد باقری گلیجانی، دکتر زهرا قادری.....
- اثربخشی آموزش گروهی مصون سازی در مقابله با استرس بر اضطراب اجتماعی و خودکارآمدی اجتماعی افراد معتاد در حال ترک (NA).....
- ۵۱.....
- ۵۱..... مرتضی ترخان.....
- ۵۲..... تأثیر قدرت رهبری در رفتار جامعه پسند.....
- ۵۲..... محمد احسان تقی زاده، نرگس میرزا آقاییک، مهرزاد فراهتی،.....
- ۵۳..... نقش طراحی محیط در کاهش استرس شغلی و اضطراب اجتماعی کارکنان بیمارستان.....
- ۵۳..... سوده توکلی.....
- ۵۴..... رابطه بین سبک های هویت با همدلی در دانشجویان.....

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- ۵۴..... جعفر بهادری خسروشاهی، دکتر تورج هاشمی نصرت آباد
- ۵۵..... بررسی تاثیر مبادله رهبر-پیرو در رابطه عدالت سازمانی با رفتار شهروندی سازمان
- ۵۵..... ابولقاسم نوری، حمیدرضا عریضی، محسن جعفریان فرد، فاطمه رضائی،
- ۵۶..... بررسی مقایسه ای بین سلامت اجتماعی و سلامت روان زنان خانه دار و شاغل شهر اصفهان
- ۵۶..... آذر جمشیدی، محمد حسین بهادری، مرضیه جهان بخش، حسین مولوی
- ۵۷..... بررسی روابط سبکهای پنجگانه حل تعارض با عملکرد شغلی کارکنان
- ۵۷..... مریم چرامی، دکتر حسین شکرکن، دکتر عبدالزهرا نعیمی، گوهر نظری،
- ۵۸..... بررسی روابط منابع قدرت سازمانی مدیران با عملکرد شغلی کارکنان
- ۵۸..... مریم چرامی، دکتر حسین شکرکن، دکتر عبدالزهرا نعیمی، گوهر نظری،
- ۶۰..... رابطه بین سبک های هویت و جهت گیری مذهبی در دانشجویان دختر دانشگاه علامه طباطبایی
- ۶۰..... کاظم حاجی حسنی، مهرداد حاجی حسنی، دکتر حسین سلیمی
- بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های اجتماعی بر کاهش آمادگی پذیری به اعتیاد در دانش آموزان پسر
- ۶۱..... دبیرستان شهرستان رباط کریم
- ۶۱..... مهرداد حاجی حسنی، دکتر حسین سلیمی
- ۶۲..... بررسی عوامل جمعیت شناختی مرتبط با میزان همدلی در نوجوانان دختر و پسر
- ۶۲..... سعیده حاتمی، شعله امیری
- ۶۳..... پرخاشگری نوجوانان دختر: نقش ادراک حمایت اجتماعی و پذیرش اجتماعی
- ۶۳..... دکتر سید محسن حجت خواه، علی زکی بی، کامران خدادادی، مصطفی علیخانی
- ۶۴..... اعتبار سنجی مدل رضایت شغلی معلمان بر اساس مدل شناختی اجتماعی لنت و براون
- ۶۴..... منصور حرفه دوست، حجت غلام زاده، هیوا محمدجانی، مریم چگینی
- بررسی رابطه استرس شغلی با سلامت روان با توجه به نقش تعدیل کنندگی سرسختی روانشناختی و حمایت
- ۶۵..... سازمانی ادراک شده در کارکنان نوبت کار و غیر نوبت کار یکی از شرکت های نفتی
- ۶۵..... علی حریزای
- ۶۶..... بررسی رابطه بین الگوهای ارتباطی خانواده و خودکارآمدی اجتماعی دانش آموزان مدارس راهنمایی شیراز
- ۶۶..... مرضیه حسن زاده، دکتر فریده یوسفی
- ۶۷..... نقش نگرشهای مذهبی و مقابله مذهبی در پیش بینی افسردگی، اضطراب و استرس
- ۶۷..... مهدی حسنونند عموزاده، دکتر رسول روشن

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- مقایسه راهبردهای مقابله با استرس، عزت نفس، حمایت اجتماعی و سوء مصرف مواد در دانشجویان دارای افکار خودکشی و عدم افکار خودکشی ۶۸
- مهدی حسنونند عموزاده، دکتر رسول روشن ۶۸
- رابطه فردگرایی/جمع گرایی، افقی و عمودی با هویت قومی در زنان و مردان ترکمن ۶۹
- دکتر منصور حکیم جوادی، دکتر منصوره نیکو گفتار معصومه دهباشی، اصغر توسلی ۶۹
- بررسی تأثیر آموزش هوش هیجانی بر سازگاری اجتماعی و خانوادگی دانشجویان دانشگاه تبریز ۷۰
- فرناز حکیمایی بهروز، زینب خانجانی ۷۰
- مقایسه مسئولیت پذیری اجتماعی و انگیزش پیشرفت در نوجوانان دارای مادر شاغل و غیر شاغل ۷۱
- دکتر مژگان سپاه منصور، اکرم السادات حسینی ۷۱
- تأثیر اضطراب مزمن مادر بر پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان پسر سالهای دوم و سوم ابتدایی شهرستان کر جدر سال تحصیلی ۹۰-۸۹ ۷۲
- دکتر محمدحکمی، مژگان وفاکیش ۷۲
- پیش بینی حمایت اجتماعی بر اساس مهارت های بین فردی ۷۳
- فاطمه خالقی اصفهانی، مریم اسماعیلی ۷۳
- رابطه بین مهارت های بین فردی و حمایت اجتماعی ۷۴
- فاطمه خالقی اصفهانی، مریم اسماعیلی ۷۴
- نقش واسطه ای نگرانی همدلانه در رابطه بین پر خاشگری و احساس گناه در دانشجویان ۷۵
- شیما خرم، سیده سمیرا موسوی ۷۵
- رابطه هوش هیجانی، حمایت اجتماعی و عزت نفس با اضطراب اجتماعی دانشجویان ۷۶
- جعفر بهادری خسروشاهی، دکتر جلیل باباپور خیرالدین ۷۶
- رابطه بین سبک های هویت با همدلی در دانشجویان ۷۷
- جعفر بهادری خسروشاهی، دکتر تورج هاشمی نصرت آباد ۷۷
- فرزند پروری والدین با پیشرفت های اسناد و ادراک دانش آموزان از شیوه رابطه بین سبک های با پیشرفت تحصیلی آنها ۷۸
- ناهیده درستکار، دکتر محمدجعفر جوادی، دکتر مژگان سپاه منصور ۷۸
- مقایسه هوش هیجانی و سازگاری اجتماعی در دانش آموزان عادی و تیزهوش شهرستان کرمانشاه ۷۹
- محسن درکه، دکتر سعید عسکری، جواد محمدی، حسن رضایی ۷۹
- بررسی تأثیر سلامت اجتماعی در رضایت از زندگی جوانان ۸۰

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- ۸۰..... حمید دهقانی، فاطمه اکبرزاده
- ۸۱..... تحلیل محتوای آیات قرآن از منظر روان شناسی اجتماعی
- ۸۱..... هومن نامور ، فاطمه ذهبی
- ۸۲..... رابطه بین رفتار اتلاف اجتماعی و ابعاد شخصیت
- ۸۲..... زهره رافعی ، دکتر حسین اسکندری و دکتر عباس عباس پور
- ۸۳..... بررسی رابطه بین رضایت زناشویی ، تعارضات زناشویی و همسر آزاری در زنان و مردان متأهل در شهر اصفهان
- ۸۳..... علی راکی، فرنوش کاویانیپور، دکتر رضوان السادات جزایری
- ۸۴..... تاثیر آموزش مهارت‌های ارتباط اجتماعی بر کاهش پر خاشگری کودکان
- ۸۴..... عفت سادات رباط جزی
- ۸۵..... بررسی رابطه نگرش به حجاب با احساس شادی دانشجویان دختر
- ۸۵..... دکتر سوران رجبی
- ۸۶..... بررسی ارتباط گروهی از متغیرها با سبک های حل تعارض مدیران سازمان تربیت بدنی
- ۸۶..... دکتر سوران رجبی
- ۸۷..... بررسی ارتباط بین جهت گیری مذهبی درونی و بیرونی با سازگاری اجتماعی - تحصیلی / شغلی
- ۸۷..... و عزت نفس اجتماعی - تحصیلی / شغلی دانشجویان شهر اراک
- ۸۷..... مهتری رحمانی
- ۸۸..... رابطه روان رنجور خویی و خلاقیت در دانشجویان دختر دانشگاه آزاد ساری
- ۸۸..... زاهده رحمانیان، بهرام میرزائیان
- ۸۹..... رابطه سبک‌های هویت، منبع کنترل و بهزیستی روانشناختی در نوجوانان
- ۸۹..... فلور رضایی کارگر، منیر کلانتر قریشی، شهناز نوحی
- ۹۰..... فرسودگی شغلی در محیط کاری و رابطه آن با ویژگی‌های شخصیتی کارمندان
- ۹۰..... شهرزاد رضاییان ، دکتر حمزه گنجی
- ۹۱..... رابطه بین بینزاکتی در محیط کار و قصد ترک شغل با میانجیگری خشنودی شغلی
- ۹۱..... فاطمه رضائی، ابوالقاسم نوری، حمیدرضا عریضی
- ۹۲..... مقایسه اضطراب اجتماعی و حمایت اجتماعی در کاربران دائمی شبکه های اجتماعی اینترنتی با غیر کاربران
- ۹۲..... ابراهیم رفاقت، علی پیشقدم، دکتر منصور بیرامی

- آزمون و سنجش دو مقیاس کارکردها و نگرشهای اجتماعی رایانه در میان کارآموزان دختر و پسر
آموزشگاههای رایانه شیراز در سال ۱۳۹۰..... ۹۳
- غزاله ریاحی عالم، بهزاد نوروزی چگینی، سوژا میثاقی..... ۹۳
- رابطه بین سوگیری توجه و خودکارآمدی اجتماعی با اضطراب اجتماعی در دختران مقطع متوسطه شهر ساری
..... ۹۴
- رویا رئوفی احمد، دکتر مرتضی ترخان، دکتر شهره قربان شیروودی، معصومه نوذری..... ۹۴
- نقش پیش بینی کنندگی طرحواره های ناسازگار اولیه در فرسودگی شغلی کارمندان دانشکده دندانپزشکی
شیراز..... ۹۵
- نوراله محمدی، ندا خورشیدیان، مریم زارع پور..... ۹۵
- بررسی عوامل موثر بر توانمندسازی مدیران سازمان آموزش و پرورش..... ۹۶
- زهرا زارع، مریم رجبی، دکتر کیان دورانی..... ۹۶
- نقش سبکهای عشق در پیشبینی صمیمیت در بین زوجین..... ۹۷
- دکتر عادل زاهد بابلان، عبدالله قاسمپور، رقیه زکیزاده، معصومه اسمعیلی..... ۹۷
- سنجش و ارزیابی سلامت سازمانی و مولفه های آن در سازمان آموزشی بر اساس مدل مایلز..... ۹۸
- دکتر محمد علی زکی..... ۹۸
- بررسی رابطه بین مسئولیت اجتماعی و محبوبیت اجتماعی دانشجویان دختر و پسر..... ۹۹
- سوسن سالاری، اسماء ملازهی، دکتر محمدرضا شعیری..... ۹۹
- تأثیر خودکارآمدی اجتماعی بر کیفیت زندگی بازنشستگان..... ۱۰۰
- سوسن سالاری، اسماء ملازهی، دکتر محمد علی اصغری مقدم..... ۱۰۰
- بررسی رابطه بین هوش اجتماعی و مؤلفه های سلامت عمومی در دانشجویان..... ۱۰۱
- ندا سبزیز فریده یوسفی..... ۱۰۱
- مقایسه خودکارآمدی دانش آموزان ایرانی و مهاجر افغانی در دوره راهنمایی تحصیلی شهر شیراز..... ۱۰۲
- فریبا سعیدی، دکتر سیامک سامانی..... ۱۰۲
- تحلیل محتوای احادیث از منظر روان شناسی اجتماعی..... ۱۰۳
- هومن نامور / نعیمه سعیدی..... ۱۰۳
- تحلیل محتوای زبان مخفی از منظر روان شناسی اجتماعی..... ۱۰۴
- هومن نامور / نعیمه سعیدی..... ۱۰۴

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- ۱۰۵ بررسی و مقایسه اثربخشی نقش رسانه ها و همسالان بر هویت اجتماعی جوانان دبیرستانی و تاثیر آن در جلوگیری از خودکشی شهر تهران
- ۱۰۵ سکینه سلطانی کوهبنانی ، ساجده سلطانی
- ۱۰۶ بررسی اعتیاد به اینترنت و تاثیر آن بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه در شهر بوشهر
- ۱۰۶ ابراهیم سلیمانی، دکتر علی پولادی ریشه‌ری، شاهین افشار پور
- ۱۰۷ بررسی تاثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر کاهش کمروبی دانش آموزان دختر پایه اول متوسطه شهر تهران
- ۱۰۷ کوثر سیمیریان
- ۱۰۸ تأثیر سنخ شناسی فرزندپروری خانواده بر گرایش نوجوانان پسر به مواد مخدر
- ۱۰۸ محمدیاسین سیفی گندمانی، دکتر مجید صفاری نیا، سارا کلانتری میبدی
- ۱۰۹ بررسی ویژگی های روانسنجی فرم تجدید نظر شده پرسشنامه حل مسئله اجتماعی در میان دانشجویان رشته ریاضی
- ۱۰۹ فاطمه شاطریان محمدی
- ۱۱۰ بررسی تاثیر سوگیری خود خدمت کن بر همانند سازی
- ۱۱۰ سمیرا شاهپوری ، دکتر حمیدرضا عریضی
- ۱۱۱ ارتباط بین گرایش های مذهبی و سرسختی با گرایش به سوء مصرف مواد در دانشجویان منطقه ۱۲ دانشگاه آزاد اسلامی تهران
- ۱۱۱ دکتر نسرين باقري، مریم شرفی
- ۱۱۲ نقش دانشگاه آزاد اسلامی در توسعه سرمایه اجتماعی با تاکید بر اعتماد اجتماعی - مطالعه موردی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق
- ۱۱۲ دکتر علی اخوان، حسن شفیعی
- ۱۱۳ بررسی و مقایسه مسائل دانشجویان دختر فارس و بلوچ دانشگاه سیستان و بلوچستان در بعد اجتماعی - فرهنگی
- ۱۱۳ محمود شیرازی
- ۱۱۴ فراتحلیلی بر همبسته های سبک‌های اسنادی در ایران
- ۱۱۴ مهناز شیرانی بیدآبادی، دکتر امیر قمرانی، عظیمه السادات فاطمی
- ۱۱۵ اثر بخشی آموزش گروهی مهارت های اجتماعی بر سازگاری اجتماعی، خود پنداشت و پر خاشگری زنان مطلقه
- ۱۱۵ الهه صادقی، دکتر مرتضی ترخان

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- ۱۱۶ مقایسه خودکارآمدی عمومی در زنان آلفا و غیر آلفا در جمعیت دانشجویی
- ۱۱۶ دکتر مجید صفاری نیا ، برزو امیرپور
- ۱۱۷ مقایسه اسکیمای بین فرهنگی و اعتماد اجتماعی دانشجویان ترک و کرد
- ۱۱۷ دکتر مجید صفاری نیا، مریم جعفریان
- ۱۱۸ مطالعه کار خیابانی کودکان و آسیب های اجتماعی ناشی از آن در شهر سنندج
- ۱۱۸ ستار صیدی، چیمین گل سلیمی
- ۱۱۹ تأثیر زبان قومیت بر میزان همنوایی و اثر پذیرش اجتماعی بر همنوایی
- ۱۱۹ مسعود طالبی جویباری ، دکتر محمد نرمانی
- ۱۲۰ مسئولیت پذیری اجتماعی و جمع گرایی - فردگرایی
- ۱۲۰ علی عابدی، دکتر سید سعید موسوی پور
- ۱۲۱ هنجارگزینی مقدماتی یک مقیاس برای سنجش هوش معنوی
- ۱۲۱ ژولیا عزتی، دکتر علیرضا آقا یوسفی، دکتر احمد علیپور
- ۱۲۲ اثر بخشی آموزش مهارت کنترل خشم در کاهش پر خاشگری زندانیان مرد
- ۱۲۲ دکتر سعید عسکری، محسن درکه، حسن رضایی، علی زکی بی، مصطفی علیخانی
- ۱۲۳ زندگی بیماران مبتلا به کمر درد مزمن بر اساس حمایت بیمار اجتماعی پیش بینی کیفیت ادراک شده
- ۱۲۳ زینب عظیمی - دکتر عباس بخشی پور رودسری
- ۱۲۴ رابطه مهارت های ارتباطی با هوش هیجانی در دانش آموزان دختر دوم دبیرستان
- ۱۲۴ مریم علاقبند، دکتر محمود کمالی
- بررسی میزان آگاهی و نگرش دانشجویان دختر و پسر مقطع کارشناسی دانشگاه یزد به مواد محرک ز در نیمسال ۸۵-۸۶
- ۱۲۵ مریم علاقبند، محمود کمالی، فرانک بید آباد
- ۱۲۶ جو دوستانه در محیط کار و ارتباط آن با بیگانگی از کار
- ۱۲۶ (مورد مطالعه کارکنان سازمان های اداری شهرستان اهواز)
- ۱۲۶ دکتر سید عبدالحسین نیوی، ساجده علامه، شهروز فروتن کیا
- ۱۲۶ واژه های کلیدی: جو دوستانه، محیط کار، بیگانگی از کار، روانشناسی اجتماعی کار
- ۱۲۷ هنجاریابی نسخه‌ی فارسی مقیاس عشق مثلثی استرنبرگ در جمعیت دانشجویی
- ۱۲۷ سید محمد رضا علویزاده، حمیدرضا حسینشاهی برواتیسیمیه انتظاری
- ۱۲۸ نقش ادراک خود و ادراک حمایت اجتماعی در میزان کاربری اینترنت

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- ۱۲۸..... دکتر سوسن علیزاده فرد
- پیش بینی آسیب پذیری زنان سرپرست خانواده در برابر استرس بر اساس میزان حمایت اجتماعی و عوامل شخصی (راهبردهای مقابله‌ای و منبع کنترل)..... ۱۲۹.....
- دکتر منصور بیرامی، دکتر تورج هاشمی، سید مهدی حسینی بادنجان، جابر علیزاده گورادل..... ۱۲۹.....
- پیش بینی توان حل مسأله اجتماعی بر اساس سبک های شناختی در جمعیت دانشجویی..... ۱۳۰.....
- دکتر منصور بیرامی، دکتر تورج هاشمی، جابر علیزاده گورادل، حکیمه علیزاده..... ۱۳۰.....
- بررسی رابطه‌ی اهمال کاری با کمال گرایی و خودکارآمدی در بین کارکنان بیمارستان شهر فراسیند..... ۱۳۱.....
- محمد سعید عبدخدایی، یونس فاتحی، فرزاد پورغلامی..... ۱۳۱.....
- بررسی رابطه پیشداوری نسبت به اقوام ایرانی با هویت جمعی در دانشجویان علوم پایه و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی..... ۱۳۲.....
- زهرا فخری، فاطمه باقریان..... ۱۳۲.....
- جو عاطفی خانواده بر رشد اجتماعی و هوش اجتماعی نوجوانان ۱۵ تا ۱۸ سال مقطع متوسطه و پیش دانشگاهی منطقه ۷ شهر تهران..... ۱۳۳.....
- پریسا فرودیان، خاطره وجودی، دکتر حسن اسدزاده..... ۱۳۳.....
- بررسی رابطه بین پیوند عاطفی و منبع کنترل با رفتارهای زیست محیطی..... ۱۳۴.....
- شهر روز فروتنکیا، ساجده علامه، سحر مجتهدزاده محمد پورتر کاررونی..... ۱۳۴.....
- بررسی مقایسه‌ای تأثیر میزان سوگیری بازیگر - مشاهده گر در تعارضات والدین - نوجوانان..... ۱۳۶.....
- مهرنوش فرودستان دکتر محمدباقر کجباف، دکتر ابوالقاسم نوری، آرمیتا نوئین..... ۱۳۶.....
- روانشناسی گفتمان در بستر روانشناسی اجتماعی و تحلیل گفتمان..... ۱۳۷.....
- سیده زینت فلاح مرتضی نژاد، دکتر حسین اسکندری..... ۱۳۷.....
- رابطه حمایت اجتماعی و خودکارآمدی تحصیلی با سلامت جسمانی..... ۱۳۸.....
- خدیجه فولادوند، عفت السادات مهدی زاده، فریبا کیانی..... ۱۳۸.....
- تنظیم هیجانی، حساسیت اضطرابی و فرانگرانی در دانشجویان با نشانگان بالینی اضطراب اجتماعی و بهنجار..... ۱۳۹.....
- عبدالله قاسمپور، ابراهیم اکبری، رضا ایل بیگی، شهناز حسن زاده..... ۱۳۹.....
- بررسی رابطه سهل انگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دختر دانشگاه ارومیه..... ۱۴۰.....
- الیه قربانی، سعید سعادت‌مند، مجید صفاری نیا..... ۱۴۰.....
- بررسی نقش پذیرش اجتماعی و باورهای فراشناختی در استعداد اعتیاد دانشجویان..... ۱۴۱.....
- دکتر جهانگیر کرمی، مصطفی علیخانی^۱، علی زکی بی..... ۱۴۱.....

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- ۱۴۲..... تعیین میزان رابطه بحران هویت با رفتار ضد اجتماعی و هیجان پذیری
- ۱۴۲..... یوسف کریمی، موسی بندک، فاتح بادسار
- ۱۴۳..... بررسی رابطه بین سبک های دلبستگی و نگرش های صمیمانه
- ۱۴۳..... کیومرث کریمی، دکتر یوسف کریمی، محمد آزاد عبدالله پور
- ۱۴۴..... اثر بخشی آموزش کنترل خشم به شیوه شناختی رفتاری در کاهش خشم زنان جوان امدادگر
- ۱۴۴..... دکتر محمود کمالی، دکتر علیرضا آقا یوسفی، مریم علاقبند، فاطمه زارع پور، سهیلا سرایی
- ۱۴۵..... انگیزه مندی ازدواج و برخی ابعاد مختلف آن در بین گروهی از دختر و پسرهای نامزد در شهر همدان
- ۱۴۵..... حمید کمرزین، داوود بهزاد
- ۱۴۶..... بررسی اثربخشی شیوه های ارائه تبلیغات تلویزیونی بر میزان یادآوری جزئیات تبلیغ توسط مخاطبان
- ۱۴۶..... دکتر حسین سماواتیان، مولود کیخسروانی، فاطمه مظاهری تهرانی
- ۱۴۷..... بررسی قابلیت اعتماد و اعتبار پرسشنامه ی نگرش نسبت به سالمندان کوگان
- ۱۴۷..... دکتر حسین کارشکی، هوشنگ گراوند
- ۱۴۸..... بررسی رابطه بین هویت قومی با مهارتهای اجتماعی در دانشجویان
- ۱۴۸..... ندا نقیبی، رضا گل پور
- ۱۴۹..... بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت با انزوای اجتماعی و کیفیت تعامل اجتماعی
- ۱۴۹..... مریم ایزانلو، پگاه گودرزی، دکتر احمد علی پور
- ۱۵۰..... پیش بینی توان مقابله با استرس در زنان باردار تجربه اول بر اساس حمایت اجتماعی
- ۱۵۰..... دکتر منصور بیرامی، جابر علیزاده گورادل
- ۱۵۱..... رشد و تحول اخلاقی - اجتماعی جوانان در ایران و آلمان (پژوهشی بین فرهنگی)
- ۱۵۱..... دکتر سید حسین مجتهدی، پروفسور دکتر گرهارد فاگت، پروفسور دکتر پاول پروبست
- ۱۵۲..... رابطه هوش عاطفی و خودکارآمدی در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور
- ۱۵۲..... قاسم محمدیاری
- ۱۵۳..... پیش بینی خود متمایزسازی دانش آموزان دختر توسط انسجام و انعطاف پذیری در خانواده
- ۱۵۳..... شهلا محمدی، دکتر آناهیتا خدابخشی کولایی، فواد کلوندی، حامد اویسی
- ۱۳۸۸-۸۹..... بررسی رابطه خودکارآمدی و کنترل عواطف با اضطراب اجتماعی مریمان پیش از دبستان شهر کرج
- ۱۵۴.....
- ۱۵۴..... سپیده مژدگان، مینا نجفی، دکتر فرخنده مفیدی
- ۱۵۵..... بررسی رابطه بین وابستگی به اینترنت و مهارت های اجتماعی دانشجویان

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- علیرضا مرآتی، دکتر مریم اسلام پناه ۱۵۵
- مقایسه‌ی سازگاری اجتماعی کودکان مبتلا به لکنت زبان و کودکان عادی ۳-۷ ساله شهر اصفهان ۱۵۶
- سمیرا تیموری، منصوره مقتدایی، دکتر شعله امیری ۱۵۶
- بررسی ارتباط بین استرس شغلی و فرسودگی شغلی با سلامت عمومی در کارکنان بخش پرتو نگاری
بیمارستان های دولتی شهر تبریز ۱۵۷
- نسترن منصوریه، وحید نعمتی، دکتر داوود حسینی نسب ۱۵۷
- بررسی میزان پرخاشگری و مهارت اجتماعی دانش آموزان دختر یک زبانه و دو زبانه ۱۵۸
- دکتر شهرام واحدی، زهرا موسوی ۱۵۸
- رابطه بین سبک های دلبستگی و ادراک خود با نگرش به جنس مقابل ۱۵۹
- در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی ۱۵۹
- فاطمه میرزاشاعری سید حسین میرصدوقی ، دکتر سوزان امامی پور ۱۵۹
- آزمودن نقش تعدیلگری عضویت گروهی، قدرت بازنمایی، و هماهنگی شناختی در رابطه نسخه های ضمنی و
آشکار شناختها ۱۶۰
- پگاه نجات ، جواد حاتمی ۱۶۰
- رابطه همانندسازی ضمنی با گروه‌رشته خود و تمایل به شغل‌گزینی در آن در دانشجویان ریاضی فنی و نقش
تعدیل کنندگی جنسیت ۱۶۱
- پگاه نجات، سید سعید پورنقاش تهرانی ، جواد حاتمی ۱۶۱
- سبک های فرزند پروری و سازگاری اجتماعی ۱۶۲
- ابراهیم نوری تیرتاشی ، دکتر عبدالله شفیع آبادی، نرجس کاظمی، مریم یآوری، آتوسا لکیان ۱۶۲
- نگرش دانشجویان به دریافت کمک‌های تخصصی روانشناختی بر حسب رشته‌های تحصیلی ۱۶۳
- دکتر منصوره نیکوگفتار ۱۶۳
- بررسی میزان سلامت اجتماعی نوجوانان شهرستان ارومیه: یک تحلیل روند ۱۶۵
- دکتر شهرام واحدی، دکتر صمد علی عباس زاده ۱۶۵
- رفتار شهروندی سازمانی: بررسی نقش تعیین کننده شخصیت، عزت نفس و جهت گیری مذهبی ۱۶۶
- محمدرضا وحدانی اسدی ، فرهاد تنهای رشوانلو ، حسین مهدیان ۱۶۶
- نقش نگرش بر اساس الگوی نظریه رفتار برنامهدار در بروز تخلفات ترافیکی ۱۶۷
- حمیرا هاشمی برزآبادی ، دکتر زهرا طبیبی ۱۶۷
- بررسی تاثیر آموزش مهارت زندگی از بعد خودآگاهی بر کنترل خشم دردانش آموزان ۱۶۸

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

- طاهره مهروز یدک، دکتر حمیدرضا حاتمی ۱۶۸
- ارتباط احساسی دوستانه قبل از ازدواج به عنوان پیش گویی طلاق ۱۶۹
- دکتر ناصر یوسفی ۱۶۹
- بررسی رابطه عدالت سازمانی و رضایت شغلی معلمان مدارس عادی، استثنایی و استعدادهای درخشان ۱۷۰
- معصومه ایمانی، علی اکبر ارجمند نیا ۱۷۰

رابطه تاکتیک‌های جامعه‌پذیری با تعهد سازمانی، دلبستگی سازمانی، انگیزه یادگیری و عملکرد تازه واردین به سازمان با توجه به نقش تعدیلی خوداثربخشی

فاطمه احمدی^۱، حمید رضا عریضی سامانی^۲

چکیده

جامعه‌پذیری، برای تازه‌واردین در سازمان امری ضروری است که اگر توسط سازمان برنامه‌ریزی نشود، افراد به صورت فردی راه‌هایی خواهند یافت. یک سوال اساسی مقایسه این دو شیوه در جامعه‌پذیر کردن است. برای پاسخ به این سوال در پژوهش حاضر چهار ملاک تعهد سازمانی، دلبستگی سازمانی، انگیزه یادگیری و عملکرد تازه‌واردین به سازمان با توجه به نقش تعدیلی خوداثربخشی بررسی شد. در این پژوهش در چهار سایت یکی از چهار شرکت تابعه وزارت نفت از میان ۴۹۵ نفر، ۱۷۰ نفر به صورت تصادفی در نظر گرفته شدند و به ابزارهای پژوهش شامل ابزارهای خوداثربخشی جونز، ۱۹۸۶ (شامل یک مقیاس و هشت سوال)، تاکتیک‌های جامعه‌پذیری مانن و شاین، ۱۹۷۹ (شامل شش مقیاس، هر کدام پنج سوال)، انگیزه یادگیری (محقق ساخته شامل ده سوال)، تعهد سازمانی بالفورد و وکسلر، ۱۹۹۶ (سه مقیاس، هر کدام سه سوال)، دلبستگی به کار کانونگو، ۱۹۸۲ (شامل ده سوال) و عملکرد در دوره آموزشی که توسط سازمان برای ارزشیابی آموزشی در مرحله سوم ساخته شده بود پاسخ دادند. یافته‌ها نشان داد که تاکتیک‌های جامعه‌پذیری موسسه‌ای بیش از فردی، تعهد سازمانی و دلبستگی سازمانی را پیش‌بینی می‌کند، در حالی که تاکتیک‌های جامعه‌پذیری فردی با انگیزه یادگیری رابطه مثبت دارد. برای بررسی نقش تعدیلی خوداثربخشی از تحلیل زیرگروه‌ها استفاده شد و نمونه از میانه به دو گروه برابر تقسیم و مقایسه رابطه متغیرهای جامعه‌پذیری و بقیه متغیرها در دو گروه مقایسه شد. یافته‌ها نشان داد در افراد با خوداثربخشی بالا، رابطه بین راهبردهای جامعه‌پذیری موسسه‌ای (فردی) با تعهد سازمانی و دلبستگی به کار بیشتر (کمتر) است. در حالی که رابطه بین راهبردهای فردی (موسسه‌ای)، با متغیرهای انگیزه یادگیری و عملکرد بیشتر (کمتر) می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: جامعه‌پذیری، تعهد سازمانی، دلبستگی سازمانی، انگیزه یادگیری، خوداثربخشی

^۱ دانشگاه اصفهان، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، (sarasvati_ihs@yahoo.com)

^۲ دانشگاه اصفهان، دانشیار دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی اصفهان

پرخاشگری اینترنتی در نوجوانان: بررسی چگونگی و عوامل دخیل در آن

فاطمه احمدی^۱، ابوالقاسم نوری^۲

چکیده

پرخاشگری طیف وسیعی از رفتارها را در بر می گیرد. همزمان با پیدایش و توسعه صنایع مربوط به رسانه های گروهی بحث خشونت در افراد دستخوش نوسان ها و تحولات قابل ملاحظه ای بوده است. با همه گیر شدن اینترنت و تکنولوژی های همگانی، روش های جدیدی در تعاملات روزمره شکل گرفته است که این اثرات در نوجوانان بسیار مشهود است. در همین راستا نوع جدیدی از پرخاشگری به وجود آمده که از آن به نام پرخاشگری اینترنتی یاد می کنند. این مطالعه بر آن بود که به معرفی این پرخاشگری و انواع متداول آن بپردازد. در این پژوهش از پرسشنامه پرخاشگری در اینترنت که ۱۳ سوال داشت، استفاده شد. شرکت کننده ها شامل ۱۵۰ نوجوان بین ۱۲ تا ۱۷ ساله شهر اصفهان بودند (۷۱ دختر و ۷۹ پسر). ۴۳٪ آنها ابراز داشتند که حداقل به یکی از انواع پرخاشگری مبادرت کرده اند و همچنین تفاوت پرخاشگری بین پسران و دختران در سطح ۰/۰۰۰۱ معنادار بود. در آخر پرخاشگری اینترنتی به طور معناداری با شخصیت ضد اجتماعی و دریافت حمایت اجتماعی کم رابطه داشت.

واژه های کلیدی: پرخاشگری اینترنتی، حمایت اجتماعی، نوجوانان، جنسیت

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی صنعتی و سازمانی دانشگاه اصفهان، sarasvati_ihs@yahoo.com

^۲ استاد روانشناسی صنعتی و سازمانی دانشگاه اصفهان دانشگاه اصفهان، a.nouri@edu.ui.ac.ir

پله برقی شیشه‌ای: مزایای نامرئی مردان در مشاغل زنانه و اثرات آن بر خستگی

فاطمه احمدی^۱، ابوالقاسم نوری^۲

چکیده

علی رغم حضور پررنگ زنان در دانشگاه ها و مشاغل، کماکان بیشتر آنها در پست هایی قرار گرفته اند که از پایگاه اجتماعی نه چندان مطلوبی برخوردار است و درآمد ناچیزی دارد. مشاغل دیگری که نیازمند تخصص و تحصیلات هستند، در صورتی به زنان تفویض می شود که در شرایط برابر، مردان طالب و خواهان آن پست ها نباشند. به علاوه شواهد نشان می دهد مردانی که وارد مشاغل زنانه شده اند (مانند پرستاری، معلمی و ...) از حقوق بهتری برخوردار می شوند و مراحل ترقی را بسیار سریع تر از زنانی که در این مشاغل مشغول به کار هستند، طی می کنند. واقعیتی که سبب می شود مردان راحت تر و سریع تر در این نوع از شغل ها وارد شوند، به عنوان «پله برقی شیشه ای» نام گذاری شده است. این پژوهش بر آن بود به معرفی پدیده پله برقی شیشه ای برای اولین بار در ایران پردازد و عوامل دخیل در آن را شرح دهد و همچنین اثرات منفی این پدیده را بر عملکرد و روحیه زنان نشان دهد و ارتباط آن را با خستگی نشان دهد. در آخر راهکارهایی برای کاهش این اثرات ارائه شده است.

واژه های کلیدی: پله برقی شیشه ای، زنان، خستگی، مشاغل زنانه

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی صنعتی و سازمانی دانشگاه اصفهان، sarasvati_ihs@yahoo.com

^۲ استاد روانشناسی صنعتی و سازمانی دانشگاه اصفهان دانشگاه اصفهان، a.nouri@edu.ui.ac.ir

تأثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر هوش هیجانی دانش آموزان پسر پایه اول متوسطه شهر زنجان در سال تحصیلی ۸۹-۹۰

محمد سعید احمدی^۱

چکیده

هوش هیجانی توانایی شناسایی احساسات و عواطف خود و دیگران است تا بتوانیم با به کارگیری آنها در محیط کار ارتباط موثری با دیگران داشته باشیم. پژوهش حاضر به منظور بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر هوش هیجانی دانش آموزان پسر مقطع متوسطه شهر زنجان انجام گردید. روش پژوهش، آزمایشی از نوع پیش آزمون- پس آزمون با گره کنترل می باشد. ابزارهای مورد استفاده عبارتند از پرسش نامه خود - گزارشی هوش هیجانی براکت و همکاران و برنامه آموزشی مهارت‌های ارتباطی یونیسف. جامعه آماری را ۳۴۵۰ نفر از دانش آموزان پسر پایه اول متوسطه شهر زنجان در سال تحصیلی ۸۹-۹۰ شامل می شود که با روش چند مرحله ای، ۶۰ نفر از آنها انتخاب و به تصادف در دو گروه آزمایشی و کنترل جایگزین شدند و مهارت‌های ارتباطی بر اساس بسته آموزشی یونیسف به مدت ده جلسه برای گروه آزمایش به روش پرسش و پاسخ و ایفای نقش آموزش داده شد. نتایج حاصله از تحلیل کواریانس با ۹۹ درصد اطمینان ($F=۴۵$) حاکی از تفاوت معنی دار هوش هیجانی دانش آموزان گروه آزمایش و کنترل بود. لذا می توان گفت که با آموزش مهارت‌های ارتباطی می توان سازگاری اجتماعی دانش آموزان را بهبود بخشید.

واژه های کلیدی: مهارت‌های ارتباطی، هوش هیجانی، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، روش آزمایشی

بررسی روابط ساختاری سبک هویت مذهبی، فعالیت مذهبی و بهزیستی روان شناختی دانشجویان

ریحانه احمدیان^۱، دکتر شهرام واحدی^۲

چکیده

هدف اصلی این پژوهش، بررسی روابط ساختاری سبک‌های هویت مذهبی و فعالیت مذهبی با بهزیستی روان شناختی دانشجویان است. ۶۶۷ دانشجو (۲۹۷ پسر و ۳۷۰ دختر) از چهار دانشکده علوم انسانی، فنی مهندسی، علوم پزشکی و کشاورزی در این پژوهش شرکت کردند. از آزمودنی‌ها خواسته شد پرسشنامه‌های هویت مذهبی بل، فعالیت مذهبی گلاک و استارک و مقیاس بهزیستی روان شناختی ریف را تکمیل کنند. داده‌های به دست آمده از طریق آزمون^۲ آه‌لینگ و مدل‌یابی معادلات ساختاری (SEM) مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که بین دانشجویان دختر و پسر، به غیر از فعالیت مذهبی در بقیه متغیرها (هویت مذهبی و بهزیستی روان شناختی) تفاوت معنی دار وجود نداشت ($P > 0.01$). بر این اساس، میانگین نمره‌های دانشجویان دختر در فعالیت مذهبی بیشتر از میانگین نمرات دانشجویان پسر بود. همچنین نتایج نشان داد که چهار مدل پیشنهادی از برازش قابل قبولی برخوردار است ($P > 0.05$). فعالیت مذهبی و سبک‌های هویت مذهبی به عنوان متغیرهای پیش بین معنی‌داری برای بهزیستی روان شناختی جوانان محسوب می‌شود. فعالیت مذهبی به صورت مستقیم و غیر مستقیم (با میانجی‌گری سبک‌های هویت مذهبی) با بهزیستی روان شناختی رابطه دارد.

واژه‌های کلیدی: هویت مذهبی، فعالیت مذهبی، بهزیستی روان شناختی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی تربیتی

^۲ دانشیار روان شناسی تربیتی دانشگاه تبریز E-mail : vahedi117@yahoo.com

بررسی میزان تنبلی اجتماعی و عوامل مرتبط با آن در ایرانیان شاغل و غیر شاغل

دکتر علی اکبر ارجمندنیا^۱، مریم رجیبی^۲، افسانه رحیمی^۳

چکیده

تنبلی اجتماعی به معنای آن است که گروه و پویایی آن باعث می‌شود رفتار افراد در گروه تغییر پیدا کند و تقویت شود و یکی از متغیرهای موثر بر رفتار اجتماعی و سازمانی - شغلی است. به عبارتی اگر افراد شاغل در سازمان دارای تنبلی اجتماعی باشند بروندهای سازمانی با مشکل مواجه خواهد شد. این تحقیق با هدف بررسی میزان تنبلی اجتماعی و عوامل مرتبط با آن در ایرانیان شاغل و غیر شاغل صورت گرفت. تحقیق حاضر بر روی ۲۰۵ نفر از دانشجویان و کارکنان شرکت مترو که به شکل تصادفی انتخاب شده بودند انجام شد و از دو پرسشنامه جمع‌گرایی روان‌شناختی (جکسون و همکاران، ۲۰۰۶) و پرسشنامه محقق ساخته ترجیح منافع فردی بر جمعی استفاده شد. نتایج حاصل از این طرح پیمایشی تحلیلی با استفاده از ضریب همبستگی و تحلیل رگرسیون گام به گام تحلیل شدند. یافته‌ها نشان دادند میزان تنبلی اجتماعی در هر دو گروه بالا است. رابطه بین سن و جنسیت با تنبلی اجتماعی معنی‌دار نیست ولی رابطه این دو با سطح تحصیلات منفی و معنی‌دار است. با توجه به این که در ایران در ارتباط با این موضوع تحقیق منسجمی صورت نگرفته است، تحقیقات بیشتری در این زمینه لازم است.

واژه‌های کلیدی: تنبلی اجتماعی، سازمان، فرهنگ، رفتار اجتماعی

۱. استادیار دانشگاه تهران، arjmandnia@ut.ac.ir

۲. کارشناس ارشد روان‌شناسی mrajabi86@yahoo.com

۳. کارشناس ارشد روانشناسی afsane.rahimi24@gmail.com

اثر عدالت سازمانی بر عملکرد شغلی و خشنودی شغلی با میانجی‌گری اعتماد به سازمان و اعتماد به سرپرست در کارکنان شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب - منطقه اهواز (طراحی و آزمون یک مدل)

دکتر نسرين ارشدي^۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثر عدالت سازمانی بر عملکرد شغلی و خشنودی شغلی با میانجی‌گری اعتماد به سرپرست و اعتماد به سازمان در کارکنان شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب - منطقه اهواز است. نمونه این پژوهش شامل ۳۴۰ نفر (۲۶۲ مرد و ۷۸ زن) از کارکنان شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب - منطقه اهواز بود که به روش تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. برای سنجش متغیرهای مورد مطالعه از پرسشنامه‌های عدالت سازمانی، اعتماد به سازمان، اعتماد به مدیریت ارشد، اعتماد به سرپرست، اعتماد به همکاران، عملکرد شغلی، تعهد سازمانی و قصد ترک شغل استفاده گردید. ارزیابی الگوی پیشنهادی از طریق الگویابی معادلات ساختاری (SEM) و با استفاده از نرم افزارهای SPSS ویراست ۱۶ و AMOS ویراست ۱۶ انجام گرفت. جهت آزمون اثرهای واسطه‌ای ساده و چندمیانجی در الگوی پیشنهادی از روش بوت استراپ در برنامه ماکرو پیچر و هیز (۲۰۰۸) استفاده شد. یافته‌ها نشان دادند که از میان ۱۸ فرضیه پژوهش حاضر، ۱۵ فرضیه مورد تأیید قرار گرفتند و الگوی پیشنهادی از برازش نسبتاً خوبی با داده‌ها برخوردار است. برازش بهتر از طریق حذف ۳ مسیر غیر معنی‌دار و همبسته کردن خطاهای یک مسیر حاصل شد. همانگونه که نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد، کارکنان به دو مرجع خاص (سازمان و سرپرستان) توجه ویژه‌ای دارند. سازمان‌ها می‌توانند از مزایای وجود رویه‌ها و ساختارهای منصفانه در سازمان و تأثیری که بر کارکنان دارند، بهره‌مند شوند.

واژه‌های کلیدی: عدالت سازمانی، خشنودی شغلی، عملکرد شغلی، اعتماد به سازمان، اعتماد به سرپرست.

^۱ عضو هیئت علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه چمران

نقش واسطه‌ای ادراک پردشدگی در محیط کار در رابطه بین مبادله رهبر-عضو با رفتارهای انحرافی و بهزیستی روانشناختی

دکتر نسرين ارشدي^۱، راضيه زارع^۲، صالحه پيريايي^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش واسطه‌ای ادراک پردشدگی در محیط کار در رابطه بین مبادله رهبر-عضو با رفتارهای انحرافی و بهزیستی روانشناختی بود. نمونه این پژوهش شامل ۲۹۴ نفر از کارکنان یک شرکت صنعتی بود که به روش تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. از این تعداد ۸۴٪ مرد بودند و میانگین سن آنها نیز ۳۵ سال بود. شرکت کنندگان در پژوهش پرسشنامه‌های مبادله رهبر-عضو (گرائن و یوهل-بین، ۱۹۹۵)، ادراک پردشدگی در محیط کار (هیتلان و نوئل، ۲۰۰۹)، رفتارهای انحرافی در محیط کار (بنت و رایبسون، ۲۰۰۰) و بهزیستی روانشناختی (ریف، ۱۹۹۴) را تکمیل نمودند. ارزیابی الگوی پیشنهادی از طریق الگویابی معادلات ساختاری (SEM) و با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS ویراست ۱۸ و AMOS ویراست ۱۶ انجام گرفت. جهت آزمودن اثرهای واسطه‌ای در الگوی پیشنهادی از روش بوت استرپ استفاده شد. یافته‌ها حاکی از برازش خوب الگوی پیشنهادی با داده‌ها بودند. نتایج همچنین نشان دادند که روابط مطلوب میان رهبر و کارکنانش موجب کاهش ادراک پردشدگی در محیط کار می‌شود که این خود کاهش رفتارهای انحرافی در محیط کار و افزایش سطح بهزیستی روانشناختی افراد را به دنبال دارد.

واژه‌های کلیدی: مبادله رهبر-عضو، ادراک پردشدگی در محیط کار، رفتارهای انحرافی، بهزیستی روانشناختی

^۱ عضو هیئت علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران، nasrinarshadi@yahoo.com

^۲ دانشجوی دکترای روانشناسی عمومی دانشگاه شهید چمران اهواز

^۳ کارشناس ارشد روانشناسی صنعتی و سازمانی دانشگاه شهید چمران اهواز، salehepiriaei@yahoo.com

بررسی تأثیر اضطراب بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه شهرستان ایوان در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸

سارا آزادی^۱، صدیقه حاتمی^۲، سهیلا خیری ستار^۳، مسعود آزادی^۴

چکیده

اضطراب یکی از رایج ترین اختلالات هیجانی-عاطفی در قرن حاضر است. هر فردی در طی زندگی روزمره اضطراب را تجربه نموده است و اضطراب به عنوان یک پاسخ طبیعی در مقابل عاملی خطرناک و تهدید کننده بیماری محسوب نمی شود مگر آنکه شدت یا مدت آن به حدی باشد که از حد یک واکنش طبیعی خارج گشته و بخودی خود برای فرد رنج آور و ناراحت کننده گردد و کارکرد عادی وی را پایین بیاورد.

روش: این پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی بود و جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دانش آموزان دختر پایه اول، دوم و سوم مقطع متوسطه (۲۸۰۰ نفر) شهرستان ایوان در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ که به روش نمونه گیری تصادفی ساده می باشد. ابزار مورد استفاده پرسشنامه اضطراب کتل می باشد و روش مورد استفاده ضریب همبستگی پیرسون بود.

یافته ها: نتایج حاصل از رابطه ی بین تأثیر اضطراب بر پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان دختر مقطع متوسطه در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ حاکی از آن است که بین اضطراب کل و پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. یعنی هرچه اضطراب بیشتر باشد پیشرفت تحصیل کاهش می یابد و فرضیه پژوهش تأیید می گردد. یافته های این پژوهش نشان داد که $p=0.34$ از $\alpha=0.05$ بزرگتر است لذا بین اضطراب پنهان و پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری وجود ندارد. و $p=0.17$ از $\alpha=0.05$ کوچکتر است لذا بین اضطراب آشکار و پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد. و $p=0.23$ از $\alpha=0.05$ کوچکتر است لذا بین اضطراب کل و پیشرفت تحصیل رابطه معنی داری وجود دارد یعنی هر چه نمره اضطراب بیشتر باشد پیشرفت تحصیل کمتر است و فرضیه تأیید می گردد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته های این پژوهش بین اضطراب پنهان و پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری وجود ندارد. بین اضطراب آشکار و پیشرفت تحصیلی رابطه وجود ندارد. بین اضطراب کل و پیشرفت تحصیلی رابطه معنی دار وجود ندارد.

واژگان کلیدی: اضطراب، پیشرفت تحصیلی، اضطراب آشکار، اضطراب پنهان، اضطراب کل

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی و کارشناس مسئول مرکز مشاوره دانشگاه ایلام

^۲ کارشناسی روانشناسی

^۳ کارشناسی روانشناسی

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد کامپیوتر

اثر بخشی برنامه‌ی آموزش خودمهارگری بر میزان رفتارهای پرخاشگرانه‌ی کودکان پسر زورگو

نسیم استکی آزاد^۱، دکتر شعله امیری^۲

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی اثربخشی برنامه‌ی آموزش خودمهارگری بر میزان رفتارهای پرخاشگرانه‌ی کودکان پسر زورگو، پایه‌های دوم و چهارم ابتدائی شهر اصفهان بود. این پژوهش به روش تجربی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون و پیگیری با دو گروه آزمایش و کنترل اجرا گردید. جامعه آماری، شامل کلیه‌ی کودکان پسر زورگو پایه‌های دوم و چهارم مقطع ابتدائی شهر اصفهان در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ بود. نمونه در این پژوهش ۴۰ نفر از کودکان زورگو بودند که از بین پایه‌های دوم و چهارم، چهار مدرسه که به صورت تصادفی چند مرحله‌ای از بین نواحی شش‌گانه آموزش و پرورش انتخاب شده؛ و به طور تصادفی در دو گروه ۲۰ نفره آزمایش و کنترل گمارش گردیدند. ابزارهای اندازه‌گیری مورد استفاده در پژوهش عبارت از جامعه‌سنجی و مقیاس سنجش روابط همگنان کودکان، بود. گروه آزمایش در ده جلسه ۶۰ دقیقه‌ای به صورت دویار در هفته، تحت برنامه‌ی آموزش خودمهارگری قرار گرفتند. تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق نرم افزار SPSS-۱۵ و روش آماری تحلیل کواریانس چند متغیری (مانکوا)، انجام پذیرفت. نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان داد که برنامه‌ی آموزش خودمهارگری، میزان رفتارهای پرخاشگرانه‌ی کودکان پسر زورگو، پایه‌های دوم و چهارم ابتدائی را در مراحل پس‌آزمون و پیگیری به صورت معناداری کاهش داد ($P < 0/0001$). بنابراین، می‌توان گفت برنامه‌ی آموزش خودمهارگری، رفتارهای پرخاشگرانه را کاهش می‌دهد؛ لذا مهم‌ترین کاربرد این پژوهش اثربخشی آن در زمینه‌ی کاهش مشکلات پرخاشگری و زورگویی در مدارس و به طور کلی جامعه باشد. این روش می‌تواند به منظور کاهش رفتارهای آزاردهنده و مخرب و ارتقاء میزان رفتارهای پسندیده اجتماعی و نفوذ اجتماعی مطلوب در روابط متقابل همگنان به کلیه متخصصان دست‌اندرکار مسائل کودکان پیشنهاد گردد.

واژگان کلیدی: برنامه‌ی آموزش خودمهارگری، کاهش پرخاشگری، زورگویی، رفتارهای پسندیده اجتماعی.

۱ کارشناس ارشد روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص دانشگاه اصفهان، nsm_azad_88@yahoo.com

۲ دکتری روان‌شناسی، دانشیار گروه روان‌شناسی دانشگاه اصفهان

بررسی فرهنگ و جو سازمانی و رابطه آن با رضایت شغلی در کارکنان حوزه‌ی ستادی و ادارات آموزش و پرورش شهر تهران

کوروش اسماعیلی^۱، الناز رضایانی^۲

چکیده

در نظام آموزش و پرورش هر کشوری عوامل متعددی وجود دارند که در شکل، اهداف و کیفیت آن موثر است. از جمله عوامل تاثیر گذار بر این نهاد اجتماعی می‌توان به فرهنگ و جو سازمانی حاکم بر آن اشاره نمود. امروزه برای مدیران و پژوهشگران مساله شناخت فرهنگ سازمانی دارای اهمیت فراوان است. هدف این پژوهش نیز بررسی فرهنگ و جو سازمانی و رابطه آن با رضایت شغلی در کارکنان حوزه‌ی ستادی و ادارات آموزش و پرورش شهر تهران است. شرکت کنندگان در پژوهش را که توصیفی از نوع پیمایشی می‌باشد؛ کارکنان حوزه‌ی ستادی و ادارات آموزش و پرورش شهر تهران (۶۰۰) در سال ۱۳۸۹ تشکیل داده‌اند. اطلاعات مورد نیاز از طریق پرسشنامه‌های شاخص توصیف شغل، فرهنگ سازمانی و جو سازمانی گردآوری شده و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی شامل جدول فراوانی، درصدها و آمار استنباطی شامل آزمون رگرسیون گام به گام و آزمون T و از طریق نرم افزار SPSS انجام گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد که تحلیل رگرسیون قبل نشان داد که فرهنگ سازمانی و جو سازمانی بخوبی رضایت شغلی را پیش بینی می‌کنند. همچنین از بین متغیرهای پیش بین به ترتیب متغیرهای سازش با پدیده تعارض، اهداف سازمانی، کنترل، ریسک پذیری، پاداش سازمانی، الگوی روابط و رویه‌های سازمانی بیشترین نقش در پیش بینی رضایت شغلی دارند. این بررسی نشان داد که فرهنگ سازمانی و جو سازمانی بخوبی رضایت شغلی را تبیین میکنند.

واژه‌های کلیدی: نفوذ اجتماعی، جو سازمانی، امنیت شغلی

^۱ کارشناس ارشد سنجش و اندازه‌گیری و مدرس دانشگاه

^۲ کارشناس ارشد مشاوره و راهنمایی

راهبردهای جامعه پذیری ارائه شده در کتاب های درسی دوره دبیرستان در ایران

فرشته اشکان^۱، مژده وزیری^۲، الهام فخاری^۳

چکیده

از دیدگاه ساخت گرائی اجتماعی (constructivism)، جامعه پذیری یکی از مهم ترین هدف های آموزش و پرورش است و با فرض اینکه کتاب های درسی یکی از ارزنده ترین نمودهای برنامه ی درسی و ابزارهای دستیابی به هدف ها هستند، پرداختن و آموزش راهبردهای جامعه پذیری از طریق کتاب های درسی به جا می نماید. هدف از این پژوهش بررسی چگونگی پرداختن به راهبردهای جامعه پذیری از طریق کتاب های درسی دوره دبیرستان، با توجه به ویژگی های سنی نوجوانان است. پژوهش به روش تحلیل محتوا انجام شده، جامعه آماری کتاب های درسی دبیرستان و چهار کتاب عمومی سال اول دبیرستان به عنوان نمونه آماری، به صورت هدفمند برگزیده شدند. ابزار پژوهش چک لیستی است که بر اساس تعریف عملیاتی متغیرهای جامعه پذیری (اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، ملی و میهنی، دینی) تهیه شده است. روائی و پایایی ابزار پژوهش با استفاده از نظرات و تائید متخصصین و استفاده از ارزیابی نمونه تحلیل گر (مشاهده کننده) دوم محاسبه شدند. عدم برنامه ریزی در استفاده از راهبردهای جامعه پذیری در کتاب های تحلیل شده، قابل تامل است که از نتایج به دست آمده در متن و تصاویر برداشت می گردد و این می تواند بی توجهی و یا نادیده انگاشتن نقش کتاب درسی در آموزش و ارائه راهبردهای جامعه پذیری را نشان دهد.

واژگان کلیدی: جامعه پذیری، کتاب های درسی، ساخت گرائی

^۱ کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی، fereshteh_ash@yahoo.com

^۲ دکترای برنامه ریزی درسی و عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا

^۳ دانشجوی دکترای روانشناسی تربیتی، e_fakhari@yahoo.com

پیش‌بینی اضطراب اجتماعی با تأکید بر نقش الگوهای مقابله با استرس، گرایش‌های اسنادی و منبع کنترل

طیبه اکبری علی‌آباد^۱، علی اکبر پیراسته مطلق^۲، امین الله کوثرنیا^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی اضطراب اجتماعی با تأکید بر نقش الگوهای مقابله با استرس، گرایش‌های اسنادی و منبع کنترل می‌باشد. در این پژوهش توصیفی-پیمایشی، تعداد ۳۰۰ دانش‌آموز (۱۵۰ پسر و ۱۵۰ دختر) به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای (برای دختران و پسران به صورت جداگانه) از بین کلیه دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر زاهدان انتخاب گردید، سپس با استفاده از مقیاس اضطراب اجتماعی لیویتس (LSAS-SR)، پرسشنامه مقابله با شرایط پر استرس (CISS-۲۱)، پرسشنامه جهت‌گیری اسناد عمومی و پرسشنامه منبع کنترل راتر مورد سنجش قرار گرفتند. داده‌ها با استفاده از تحلیل رگرسیون چندگانه و آزمون t مستقل تحلیل شدند. نتایج نشان داد که از بین مؤلفه‌های الگوهای مقابله‌ای، سبک مقابله‌ای اجتناب‌مدار پیش‌بینی‌کننده مثبت و معنی‌دار ابعاد اضطراب اجتماعی (هراس از عملکرد، اجتناب از عملکرد و اجتناب اجتماعی) بود. ابعاد کنترل‌شدن و غیرشخصی گرایش‌های اسنادی پیش‌بینی‌کننده مثبت ابعاد اجتناب از عملکرد و اجتناب اجتماعی بودند. همچنین منبع کنترل درونی پیش‌بینی‌کننده مثبت همه ابعاد اضطراب اجتماعی بود. علاوه بر این، آزمون t مستقل نشان داد که بین میانگین‌های دانش‌آموزان دختر و پسر در همه ابعاد اضطراب اجتماعی به جزء هراس اجتماعی تفاوت معنادار وجود دارد. از نتایج اینگونه می‌توان استنباط کرد که الگوهای مقابله با استرس، گرایش‌های اسنادی و منبع کنترل از مهمترین عوامل پیش‌بینی‌کننده و مؤثر در اضطراب اجتماعی هستند.

واژه‌های کلیدی: اضطراب اجتماعی، الگوهای مقابله با استرس، گرایش‌های اسنادی، منبع کنترل

^۱ کارشناس روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارسنجان.

^۲ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه سیستان و بلوچستان

^۳ کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد.

مقایسه سیستم های فعال سازوبازداری رفتاری دردانش آموزان دارای اضطراب اجتماعی و فاقد اضطراب اجتماعی

برزو امیرپور^۱، رقیه باقری آشنا^۲، بنفشه سلیمان آبادی^۳، ندا سادات جاهد^۴

چکیده

این پژوهش با هدف مقایسه فعالیت سیستم های عصبی/رفتاری دردانش آموزان دارای اضطراب اجتماعی و فاقد اضطراب اجتماعی انجام شد. دریک مطالعه از نوع توصیفی-علی مقایسه ای که به صورت مقطعی انجام شد، از جامعه آماری که شامل کلیه دانش آموزان دخترمقطع متوسطه شهرکنگاوربود؛ ۳۰۰ نفر به صورت تصادفی و به شیوه ی نمونه گیری خوشه ای انتخاب و پرسشنامه های فعالیت مغزی/رفتاری گری ویلسون و پرسشنامه اضطراب اجتماعی کانورراتکمیل نمودند. تحلیل داده ها براساس آزمون تی مستقل نشان داد که میانگین نمرات دانش آموزان دارای اضطراب اجتماعی به طورمعنی درای درمولفه ی جنگ-گریز بالاتر بود ($p < 0/05$). یافته های این پژوهش اهمیت پایه های زیستی و رفتاری رادراختلال اضطراب اجتماعی برجسته ساخت. و حمایت دیگری از نظریه حساسیت به پاداش درآسیب شناسی روانی رارائه نمود..

واژه های کلیدی: نظام عصبی رفتاری، سیستم بازداری رفتاری، سیستم فعال سازرفتاری، اضطراب اجتماعی

۱مربی دانشگاه پیام نور کنگاور

۲کارشناس روانشناسی عمومی

۳کارشناس روانشناسی عمومی

۴کارشناس مشاوره و راهنمایی

اثربخشی درمان مبتنی بر دل‌بستگی بر میزان روابط با همگنان در دختران دارای مشکلات دل‌بستگی

شعله امیری^۱، مرضیه جهان‌بخش^۲، محمدحسین بهادری^۳، حسین مولوی^۴، آذر جمشیدی^۵

چکیده

چگونگی روابط اجتماعی افراد در بزرگسالی تا حد بسیار زیادی معلول کیفیت روابط با همگنان این افراد در دوران کودکی است. پژوهش حاضر با هدف اثربخشی درمان مبتنی بر دل‌بستگی بر میزان روابط با همگنان دانش‌آموزان دختر دوره ابتدایی دارای مشکلات دل‌بستگی انجام شد. این پژوهش از نوع تجربی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون و پی‌گیری با گروه گواه انجام شد. نمونه‌ی هدف در این مطالعه ۳۴ نفر بودند که از بین ۳۸۸ نفر از دانش‌آموزان مقطع ابتدایی که بیشترین نمره را در زمینه دشواری در روابط با همگنان و مشکلات مربوط به دل‌بستگی و به دست آوردند، انتخاب شدند. اندازه‌گیری با استفاده از فرم سنجش کودکان از نظر روابط با همگنان جاسون و پرسشنامه مشکلات دل‌بستگی راندولف (RADQ) انجام شد. جلسات درمانی به صورت ۱۰ جلسه گروهی بر روی مادران انجام شد و تاثیر آن بر روی میزان روابط با همگنان کودکان مورد بررسی قرار گرفت. از جایی که افزایش نمرات روابط با همگنان حاکی از بهبود تعامل و ارتباط با کودکان است، نتایج نشان داد که میانگین نمرات روابط با همگنان گروه آزمایش در مرحله پس‌آزمون و پیگیری نسبت به گروه کنترل به میزان معنی بالاتر است. میزان افزایش روابط با همگنان گزارش شده توسط آزمودنی‌ها در مرحله پس‌آزمون ۰/۳۵ و در پیگیری سه ماهه ۰/۳۷ بود. مداخله انجام شده در افزایش روابط با همگنان دختران دارای مشکلات دل‌بستگی موثر بود و پایداری مادران به تداوم روش‌های درمانی باعث بهبودی بیشتر در مرحله پس‌آزمون شد.

واژه‌های کلیدی: درمان مبتنی بر دل‌بستگی، روابط با همگنان، مشکلات دل‌بستگی

^۱ دانشیار، گروه کودکان با نیازهای خاص، دانشکده‌ی علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

^۲ نویسنده مسئول: کارشناس ارشد روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشکده‌ی علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

m_jahanbakhsh63@yahoo.com

^۳ کارشناس ارشد روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشکده‌ی علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

^۴ استاد، گروه روانشناسی، دانشکده‌ی علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

^۵ مدرس دانشگاه، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان، اصفهان، ایران.

بررسی رابطه بین سبکهای دلبستگی با مهارتهای اجتماعی در دانشجویان پسر دانشگاه علامه طباطبائی

سجاد امیری^۱، مهرداد حاجی حسنی^۲، کاظم حاجی حسنی^۳، دکتر حسین سلیمی^۴

چکیده

کنش متقابل و رابطه عاطفی بین مادر و نوزاد به روابط اجتماعی کودک در آینده شکل داده و نحوه برخورد مادر با کودک در چگونگی اجتماعی شدن و کسب مهارتهای اجتماعی فرزند تاثیر بسزایی دارد در واقع دلبستگی بین مادر و کودک شالوده اجتماعی شدن کودک را در سالهای بعد پی ریزی می کند. هدف: هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه بین سبک های دلبستگی با مهارتهای اجتماعی در دانشجویان پسر دانشگاه علامه طباطبائی بوده است. جامعه این پژوهش کلیه دانشجویان پسر دانشگاه علامه طباطبائی بوده است که به روش نمونه گیری در دسترس تعداد ۱۰۰ دانشجو انتخاب و با دو پرسشنامه سبک های دلبستگی هازان و شیور و نیز پرسشنامه مهارتهای اجتماعی متسون مورد ارزیابی قرار گرفتند. یافته ها: تحلیل داده ها با روش همبستگی پیرسون نشان داد که بین سبک دلبستگی ایمن با مهارتهای اجتماعی رابطه معنادار مثبت وجود دارد. و نیز بین سبک های دلبستگی ناایمن اجتنابی و ناایمن اضطرابی با مهارت اجتماعی رابطه معنادار منفی وجود دارد. ($P < 0/01$). دانشجویانی که سبک دلبستگی ایمن داشتند از مهارتهای اجتماعی بالاتری برخوردار بودند.

واژه های کلیدی: مهارتهای اجتماعی، دلبستگی ایمن، دلبستگی ناایمن اجتنابی و اضطرابی

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه علامه طباطبائی تهران mehردادashkani۶۲@yahoo.com

۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه علامه طباطبائی تهران

۳ دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه پیام نور بروجن

۴ رئیس مرکز مشاوره و استادیار دانشگاه علامه طباطبائی

ارتباط گرایش به مصرف مواد با مهارت های اجتماعی و خود کارآمدی در نوجوانان شهرستان سنقر

کامران امیریان^۱، دکتر حسن پاشا شریفی^۲

چکیده

در نوجوانان دارای مهارت های اجتماعی ضعیف و خود کارآمد پایین، این تمایل وجود دارد. که از مصرف مواد جهت مقابله با مشکلات استفاده نمایند. هدف این مطالعه تعیین ارتباط مهارت های اجتماعی و خود کارآمدی با گرایش به مصرف مواد در نوجوانان می باشد. این پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی است و جامعه آماری آن را دانش آموزان پایه های اول دوم دبیرستان های پسرانه شهر سنقر تشکیل می دهند، نمونه پژوهش شامل ۳۲۱ دانش آموز از دبیرستان های شهر سنقر بودند که به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. برای جمع آوری داده، ما از مقیاس مهارت های اجتماعی ماتسون، پرسشنامه خود کارآمدی شرر، مقیاس نگرش به مصرف مواد و یک لیست گرایش به مصرف مواد استفاده شده داده های پژوهش با روش های آماری ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیری توسط SPSS در سطح معناداری ۰/۰۵ تجزیه و تحلیل شدند. یافته ها: نتایج نشان داد که میانگین نمرات مهارت های اجتماعی ۱۳۲/۱۵، و خود کارآمدی ($I=0/42$) با گرایش به مصرف مواد در نوجوانان رابطه معناداری دارند. نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری نیز نشان داد که متغیرهای پرخاشگری، مهارت های غیر اجتماعی، خود کارآمدی عمومی و مهارت های اجتماعی مناسب ۴۷ درصد واریانس گرایش به مصرف مواد در نوجوانان را تبیین می کنند. بر اساس یافته ها، مهارت های اجتماعی و خود کارآمدی با نگرش به مصرف مواد در نوجوانان رابطه دارند.

واژه های کلیدی: مهارت های اجتماعی؛ خود کارآمدی؛ گرایش به مصرف مواد.

^۱ کارشناس ارشد روان شناسی بالینی، K_amirian۶۱@yahoo.com

^۲ دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی رودهن

بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت با انزوای اجتماعی و کیفیت تعامل اجتماعی

مریم ایزانلو^۱، پگاه گودرزی^۲

چکیده

امروزه اینترنت نقش مهمی در زندگی انسانها ایفا میکند و استفاده از آن در حوزه های وسیعی در حال افزایش است، همچنین اینترنت از اهمیت مجاورت فیزیکی، بوسیله ایجاد و شکل دهی به نوع دیگری از شبکه های ارتباطی کاسته و ارتباط بین فردی ضعیفی را بوجود آورده است. مطالعه حاضر به منظور بررسی ارتباط احتمالی میان اعتیاد به اینترنت و انزوای اجتماعی و به تبع آن کیفیت تعامل اجتماعی است. مطالعه از نوع توصیفی همبستگی است که در آن ۱۱۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علم و فرهنگ در سال ۱۳۹۰ شرکت داشته اند. از تست یانگ برای سنجش اعتیاد به اینترنت و تست راسل برای انزوای اجتماعی استفاده شد و با استفاده از روش همبستگی پیرسون، داده ها به کمک نرم افزار SPSS تحلیل گردید یافته ها حاکی از رابطه معنادار مثبت بین اعتیاد به اینترنت و انزوای اجتماعی و تأثیر بر کیفیت تعامل اجتماعی است. استفاده افراطی از اینترنت می تواند به انزوای اجتماعی و همچنین کاهش روابط اجتماعی افراد بینجامد به این علت که علی رغم استفاده از اینترنت جهت برقراری ارتباط فردی، خود به کاهش روابط فردی منجر می شود.

واژه های کلیدی: اعتیاد به اینترنت، انزوای اجتماعی، کیفیت تعامل اجتماعی

۱ دانشجوی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی خانواده درمانی دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران. maryame60@yahoo.com

۲ دانشجوی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی خانواده درمانی دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

رابطه بین حمایت اجتماعی خانواده و دوستان و معناجویی با افسردگی در معلولین ضایعه نخاعی و مقایسه آنها با افراد غیر معلول

مرضیه ایمانی^۱، مسعود غلامعلی لواسانی^۲، آناهیتا خدابخشی کولایی^۳

چکیده

نتایج پژوهش های بسیاری حاکی از آن هستند که ، میزان و شدت افسردگی در افراد دچار معلولیت های جسمانی بسیار بالاتر از جمعیت عادی است ، به گونه ای که افسردگی در جمعیت معلول ، حدود چهار برابر جمعیت عادی است. در این پژوهش رابطه بین حمایت اجتماعی خانواده و دوستان و معناجویی با افسردگی در معلولین ضایعه نخاعی و مقایسه آنها با افراد غیر معلول بررسی شد. بدین منظور تعداد ۸۰ نفر از معلولین ضایعه نخاعی به شکل نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند و با ۸۰ نفر از افراد غیر معلول در جنسیت ، تاهل و تحصیلات همتا شدند و به سوالات پرسشنامه حمایت اجتماعی خانواده و دوستان و کس ، معناجویی فرانکل و افسردگی بک پاسخ دادند. به منظور تحلیل داده های پژوهش از آزمون T استودنت ، تحلیل واریانس و رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. یافته های تحقیق رابطه ی معناداری بین متغیرهای حمایت اجتماعی خانواده و دوستان و معناجویی با افسردگی در معلولین ضایعه نخاعی و نیز افراد غیر معلول نشان دادند. حمایت اجتماعی خانواده و دوستان و معناجویی نقش مهمی در کاهش افسردگی معلولین ضایعه نخاعی و افراد غیر معلول دارد.

واژه های کلیدی: حمایت اجتماعی، معناجویی، افسردگی، معلولین ضایعه نخاعی

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی دانشگاه علم و فرهنگ

^۲ دانشیار دانشگاه تهران

^۳ استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

بررسی و مقایسه استرس شغلی و تاب آوری، بین معلمان زن و مرد در شهرستان ایوان

سارا آزادی^۱، کبری هواسی^۲، سهیلا خیری ستار^۳

چکیده

این مقاله به منظور بررسی و مقایسه استرس شغلی و تاب آوری معلمان زن و مرد در شهرستان ایوان در سال ۱۳۸۹ انجام گرفت. پژوهش حاضر به روش همبستگی بر روی ۱۳۰ نفر از معلمان شهرستان ایوان صورت گرفت. برای اندازه گیری متغیرها از مقیاس استرس شغلی (HSE) و مقیاس تاب آوری کونور و دیویدسون (CD-RISC) استفاده شد. جهت تحلیل داده ها از شیوه های توصیفی میانگین و انحراف استاندارد و از روشهای آمار استنباطی آزمون T برای دو گروه مستقل و آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است. این پژوهش به بررسی ۳ فرضیه پرداخته که این نتایج بدست آمده است. بین استرس شغلی و تاب آوری معلمان رابطه معنی داری وجود دارد. بین استرس شغلی معلمان زن و مرد تفاوت معنی داری وجود ندارد و همچنین بین تاب آوری معلمان زن و مرد تفاوت معنی داری وجود ندارد.

واژه های کلیدی: استرس، استرس شغلی، تاب آوری

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی کارشناس مسئول مرکز مشاوره دانشگاه ایلام

۲- کارشناسی روانشناسی عمومی

۳- کارشناسی روانشناسی عمومی

مشکلات سلامت روان کودکان در خانواده های مبتلا به خشونت مردان علیه زنان

محمد حسین آسوده^۱، مریم زارع پور

چکیده

خانواده به عنوان یک نهاد اجتماعی، حیاتی و تاریخی نقشی بسیار مهم در روند سعادت و شقاوت حیات انسانی بازی می کند، همچنین خانواده به عنوان سرچشمه همه آسیب ها و یا سلامت های روحی و جسمی جوامع بشری شناخته شده است. به این منظور پژوهش حاضر با هدف بررسی مشکلات سلامت روان کودکان در زنان مراجعه کننده به دادگاه خانواده شیراز در سال ۱۳۸۹ بود. روش تحقیق از نوع همبستگی بود که سلامت روان، متغیر ملاک و خشونت زناشویی، متغیر پیش بین در نظر گرفته شد. گروه نمونه این پژوهش ۱۲۰ نفر (۵۰ مادر، ۴۰ پسر و ۳۰ دختر) بودند که با روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند. در پژوهش حاضر از دو ابزار، پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ (۱۹۷۲)، و پرسشنامه محقق ساخته خشونت زناشویی (۱۳۸۹)، استفاده شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و روش های آماری ضریب همبستگی پیرسون و آزمون t مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که بین خشونت زناشویی با سلامت روانی و شاخص های آن در فرزندان رابطه معنادار مثبت وجود داشت. همچنین نتایج آزمون t مستقل بیانگر این بود که پسران در شاخص کارکرد اجتماعی و دختران در شاخص افسردگی نمرات بالاتری گزارش کردند. این یافته ها لزوم توجه بیشتر به خشونت زناشویی و پیامدهای ناشی از آن بر سلامت فرزندان در ایران را نشان می دهد. در پایان یافته ها مورد بحث قرار گرفته است.

واژه های کلیدی: خشونت زناشویی، سلامت روانی، خشونت خانوادگی

^۱. نویسنده مسئول، کارشناس ارشد مشاوره خانواده، آدرس الکترونیکی: asoodeh.m@gmail.com

بررسی رابطه بین هیجان خواهی و تیپ شخصیتی نوع A با انجام تخلفات عمدی و غیر عمدی در رانندگی

محمد بابامیری^۱، مصطفی دهقانی^۲، هیمن بریاجی^۳

چکیده

با توجه به نرخ بالای حوادث رانندگی در کشورمان سعی در انجام پژوهشی داشته ایم که هدف از آن بررسی رابطه بین ویژگی شخصیتی نوع A و هیجان خواهی با انجام تخلفات عمدی و غیر عمدی در رانندگی بوده است. جامعه آماری این تحقیق را کلیه رانندگان پایانه های مسافربری بین شهری اهواز تشکیل می دادند که به روش نمونه گیری در دسترس نمونه ای شامل ۱۵۰ نفر از آنها انتخاب و پرسشنامه های رفتار رانندگی منچستر، هیجان خواهی زاگرمین و پرسشنامه سنجش تیپ شخصیتی A توسط آنها تکمیل گردید. نتایج نشان داد که بین هیجان خواهی با انجام تخلفات عمدی در رانندگی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. رابطه بین هیجان خواهی با تخلفات غیر عمدی و شخصیت نوع A با تخلفات عمدی و غیر عمدی معنادار نبود. نتایج پژوهش حاضر نشان می دهد که هیجان خواهی قادر به پیش بینی انجام تخلفات عمدی است و توجه به این ویژگی می تواند در کاهش حوادث رانندگی نقش مهمی را ایفا کند.

واژه های کلیدی: تخلفات عمدی، تخلفات غیر عمدی، شخصیت نوع A، هیجان خواهی

۱ دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران

۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران

۳ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی صنعتی و سازمانی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران.

مقایسه تاب آوری اجتماعی و هیجانی در دانش آموزان مناطق محروم و غیر محروم

مهتاب بازیاری میمند^۱، مجید صفاری نیا^۲

چکیده

تاب آوری، فرآیند مقابله و سازگاری موفقیت آمیز با شرایط چالش برانگیز و تهدیدکننده زندگی است که علاوه بر ویژگیهای فردی مانند توانمندی های ارتباطی، مهارتهای مقابله ای، توانایی حل مشکلات، همدلی، عزت نفس و ...، مطابق با تئوری سیستم بوم شناختی- اجتماعی، الگوهای فرهنگی و بافتی نیز بر ابعاد مختلف آن تاثیر دارد. هدف از تحقیق حاضر مقایسه تاب آوری هیجانی و اجتماعی کودکان در دو بافت منطقه ای متفاوت کشور با توجه به نقش جنسیت می باشد. در این تحقیق ۱۶۰ دانش آموز منطقه محروم و ۳۲۰ دانش آموز منطقه غیر محروم با استفاده از پرسشنامه تاب آوری هیجانی- اجتماعی مرل و روش آماری تحلیل واریانس یکراهه به همراه آزمون تعقیبی شفه مورد مطالعه قرار گرفتند. نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیل اطلاعات نشان داد که دانش آموزان مناطق غیر محروم و برخوردار از امکانات نسبت به دانش آموزان مناطق محروم در زیرمقیاسهای تاب آوری هیجانی- اجتماعی (همدلی، صلاحیت اجتماعی و پذیرش اجتماعی، تنظیم هیجانات و مسئولیت پذیری و اعتماد) نمره بالاتری به دست آوردند و این برتری نیز در دختران بیشتر قابل مشاهده بود. با توجه به نتایج به دست آمده می توان گفت که محرومیت اقتصادی و اجتماعی می تواند بر کاهش تاب آوری (بالاخص در پسران) تأثیر به سزایی داشته باشد.

واژه های کلیدی: تاب آوری هیجانی- اجتماعی، مناطق غیر محروم، مناطق محروم

^۱ نویسنده مسئول: بوشهر خیابان سنگی فاطمیه معاونت امور اجتماعی سازمان بهزیستی استان، meimandmahtab@yahoo.com

^۲ استادیار روان شناسی دانشگاه پیام نور

مقایسه نوع و سطح اضطراب اجتماعی افراد معتاد و غیر معتاد

موسی بندک^۱، یوسف کریمی^۲، نسیمه پرگاری^۳، شیوا سخایی^۴، دکتر حسن ملکی^۵

چکیده

هدف پژوهش حاضر مقایسه نوع و سطح اضطراب اجتماعی افراد معتاد و غیر معتاد شهرستان تهران می باشد. جامعه آماری این تحقیق عبارت است از ۵۰ نفر از افراد معتاد و ۵۰ نفر غیر معتاد می باشد. در این تحقیق برای مقایسه اضطراب اجتماعی افراد معتاد و غیر معتاد از پرسشنامه اضطراب اجتماعی از پرسشنامه اضطراب اجتماعی لایویتز (۱۹۹۳) استفاده شد. روش پژوهش حاضر کاربردی و از دسته زمینه یابی می باشد از آمار توصیفی برای محاسبه میانگین نمرات دو گروه، توزیع فراوانی، میانگین، انحراف استاندارد و برای بررسی و آزمون فرضیه های پژوهش از آمار استنباطی و از آزمون t مستقل استفاده شد. یافته های تحقیق بوجود تفاوت بین میزان اضطراب اجتماعی افراد معتاد و غیر معتاد، میزان اضطراب عملکردی افراد معتاد و غیر معتاد، اجتناب عملکردی دانش افراد معتاد و غیر معتاد و عدم وجود تفاوت بین، بین میزان اجتناب اجتماعی افراد معتاد و غیر معتاد دلالت دارد. اختلال اضطراب اجتماعی می تواند به عنوان راهی برای گریز از ارتباط با محیط پیرامون و مخصوصا خانواده باشد و متعاقبا افراد معتاد بیشتر به جای تکیه بر محیط سالم خانوادگی به طرف افراد هم نوع خود می روند و گریز از خانواده به جای گرایش به آن می تواند درمان این افراد را با مشکل مواجه سازد و یا آن را با تاخیر اندازد.

واژه های کلیدی: اضطراب اجتماعی، اجتناب اجتماعی، اضطراب عملکردی، اجتناب عملکردی

^۱ دانشجوی دکتری دانشگاه علامه طباطبایی، mosabanadak@yahoo.com

^۲ کارشناس ارشد دانشگاه علامه، yukarimi@yahoo.

^۳ کارشناس ارشد مشاوره

^۴ کارشناس ارشد مشاوره

^۵ دکترای برنامه ریزی درسی، هیئت علمی دانشگاه علامه

رابطه بین مسئولیت اجتماعی و سرمایه روانشناختی با سرمایه اجتماعی در دانشجویان

جعفر بهادری خسروشاهی^۱، دکتر جلیل باباپور خیرالدین^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین مسئولیت اجتماعی و سرمایه روانشناختی با سرمایه اجتماعی در دانشجویان دانشگاه تبریز بود. پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه تبریز در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ بودند که از این میان تعداد ۲۰۰ نفر با استفاده از جدول مورگان به روش نمونه گیری خوشه‌ای انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های مسئولیت اجتماعی گوگ و همکاران، سرمایه روانشناختی لوتانز و سرمایه اجتماعی دلاویز استفاده شد. همچنین جهت تجزیه تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی و تحلیل رگرسیون چند متغیری گام به گام استفاده شد. نتایج نشان داد که مسئولیت اجتماعی با سرمایه اجتماعی رابطه مثبت و معناداری دارد. همچنین بین سرمایه روانشناختی و مولفه‌های آن با سرمایه اجتماعی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. از سویی نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که مسئولیت اجتماعی و سرمایه روانشناختی قادرند تغییرات سرمایه اجتماعی را در دانشجویان پیش بینی کنند. بر اساس نتایج یافته افرادی که دارای حس مسئولیت اجتماعی بوده و از سرمایه روانشناختی بالاتری برخوردارند، دارای سرمایه اجتماعی بالاتری نیز می باشند.

واژه های کلیدی: مسئولیت اجتماعی، سرمایه روانشناختی، سرمایه اجتماعی.

^۱ دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، باشگاه پژوهشگران جوان، تبریز، ایران jafar.b2010@yahoo.com

^۲ دانشیار و عضو هیئت علمی گروه روانشناسی دانشگاه تبریز

رابطه ی فراشناخت با اعتقاد به طالع بینی و خرافات و سلامت روان در بین دانشجویان رشته های روانشناسی و فنی - مهندسی استان اردبیل

غزل سادات پورنسایی^۱، دکتر بتول احدی^۲

چکیده

پژوهش حاضر بررسی رابطه ی فراشناخت با اعتقاد به طالع بینی و خرافات و سلامت روان در دو گروه از دانشجویان رشته های روان شناسی و فنی - مهندسی در استان اردبیل است. حجم نمونه ی این پژوهش را ۲۰۰ نفر از دانشجویان دختر و پسر در دو گروه روان شناسی و فنی - مهندسی تشکیل داد که به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه ی فراشناخت (کارت - رایت، هاتن وولز، ۱۹۹۷)، پرسشنامه ی طالع بینی و خرافات (سیگنت، ۱۹۸۷) و مقیاس سلامت روان (گلدبرگ و هیلر ۱۹۷۹) استفاده شد. داده های پژوهش با روش آماری همبستگی پیرسون و آزمون T تحلیل شدند. نتایج پژوهش نشان داد که بین دو مؤلفه ی فراشناخت و اعتقاد به طالع بینی و خرافات رابطه معنی دار معکوس وجود دارد و بین اعتقاد به طالع بینی و خرافات با سلامت روان رابطه معنی دار مثبت وجود دارد. همچنین از اطلاعات بدست آمده از داده ها استنباط شد که بین دو مؤلفه ی فراشناخت و سلامت روان رابطه وجود ندارد تحقیق حاضر نشان داد که در فراشناخت، بین دانشجویان روان شناسی و فنی - مهندسی تفاوتی وجود ندارد که این تفاوت در اعتقاد به طالع بینی و خرافات نیز مشاهده نشد. همچنین بین دانشجویان روان شناسی و فنی - مهندسی در سلامت روان تفاوت معنی دار وجود دارد. نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر نشان داد که افرادی که آگاهی بیشتری نسبت به شناخت و آگاهی خویش دارند میزان اعتقاد به طالع بینی و خرافات در آنها کمتر است و همچنین هر چه میزان اعتقاد به طالع بینی و خرافات در افراد بیشتر باشد به همان نسبت، سلامت روان فرد در سطح بالاتری قرار دارد.

واژه های کلیدی: فراشناخت، خرافات، سلامت روان

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

^۲ هیئت علمی دانشگاه محقق اردبیلی

بررسی تأثیر آموزش تفکر انتقادی بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه شهر بوشهر

دکتر علی پولادی ریشه‌ری^۱، دکتر سید موسی گلستانه^۲، مهناز دانشور^۳

چکیده

تفکر انتقادی یکی از الگوهای نوین در نظام های تربیتی فردی و اجتماعی است و در این الگو پرورش ویژگی های فردی و اجتماعی در کانون توجه متخصصان قرار دارد. اگر چنین تفکری در جایگاه مناسب خود قرار گیرد نقش بسزائی در رشد فراگیران داشته و آثار مثبت شناختی، عاطفی رفتاری، فرهنگی و علمی آن فراوان خواهد بود. پژوهش حاضر به بررسی تأثیر تفکر انتقادی بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان دوره متوسطه می پردازد. این تحقیق از نوع آزمایشی است و طرح آن از نوع پیش آزمون - پس آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری این پژوهش دانش آموزان دختر مقطع متوسطه بود که از بین آنها ۵۰ نفر به عنوان نمونه به صورت تصادفی انتخاب شدند. این افراد به طور تصادفی در دو گروه آزمایشی و گواه قرار گرفتند که تعداد هر گروه شامل ۲۵ نفر بود. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش، پرسشنامه سازگاری دانش آموزان دبیرستانی بود که به وسیله سینه‌ها و سینگ (۱۹۹۳) تدوین شده است. نتایج به دست آمده حاکی از تأثیر آموزش تفکر انتقادی بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه است. همچنین بین میانگین نمرات سازگاری اجتماعی آزمودنی ها در گروه آزمایش و کنترل در پس آزمون اختلاف معنی داری مشاهده شد. یافته های نشان داد که آموزش تفکر انتقادی در ایجاد رفتار سازشی در ابعاد مختلف آن تأثیر گذار است و می تواند در کسب مهارت ها و افزایش توانائی افراد زندگی فردی و اجتماعی موثر باشد.

واژه های کلیدی: تفکر انتقادی، سازگاری اجتماعی دانش آموزان، مشارکت.

^۱ استادیار دانشگاه پیام نور، alipoladei@yahoo.com

^۲ استادیار دانشگاه بوشهر

^۳ کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی

بررسی رابطه تیپ‌های شخصیتی، هوش اجتماعی و سبک رهبری مدیران شهر یاسوج

علی اکبر پیراسته مطلق^۱

چکیده

تحقیقات در زمینه ویژگی‌های رهبران نشان می‌دهد که سبک رهبری مدیران می‌تواند متأثر از بهره هوشی، تیپ شخصیتی و مهارت‌های تکنیکی به عنوان توانایی‌های آغازین باشد. به همین منظور هدف مطالعه حاضر بررسی رابطه تیپ‌های شخصیتی، هوش اجتماعی و سبک رهبری مدیران شهر یاسوج می‌باشد. پژوهش حاضر از نوع پیمایشی - همبستگی بوده. نمونه آماری شامل ۱۲۰ مدیر است که به روش نمونه‌گیری دردسترس از بین کلیه مدیران ادارت و شرکت‌های شهر یاسوج انتخاب شدند. بری گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های تیپ‌شخصیتی A و B، پرسشنامه هوش اجتماعی ترومسو و پرسشنامه سبک‌رهبری (LSS) استفاده گردید، و بری تحلیل داده‌ها از روش آماری همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام استفاده شد. نتایج نشان داد که بین هوش اجتماعی و سبک رهبری و نیز بین تیپ شخصیتی و سبک رهبری ارتباط معنادار وجود دارد. از بین مؤلفه‌های هوش اجتماعی، مهارت‌های اجتماعی و پردازش اطلاعات اجتماعی بهترین پیش‌بین برای سبک رهبری مشارکتی بودند. همچنین، تیپ شخصیتی A بهترین پیش‌بین سبک رهبری خودکامه و تیپ شخصیتی B بهترین پیش‌بین سبک رهبری مشارکتی بود. از نتایج تحقیق می‌توان اینگونه استنباط کرد که برای یک رهبری مشارکتی و کارآمد در مدیران توجه به مهارت‌های اجتماعی، هوش اجتماعی و تیپ‌های شخصیتی به عنوان توانایی‌های آغازین لازم و ضروری است.

واژه های کلیدی: تیپ شخصیتی، هوش اجتماعی، سبک رهبری

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه سیستان و بلوچستان، Aapirasteh88@gmail.com

نقش اضطراب ناشی از ارزیابی منفی اجتماعی در انزوای اجتماعی نوجوانان

علی اکبر پیراسته مطلق^۱، امین الله کوثرنیا^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش اضطراب ناشی از ارزیابی منفی اجتماعی در انزوای اجتماعی گروهی از نوجوانان ۱۴ تا ۱۸ ساله شهر یاسوج اجرا شد. به همین منظور ۴۰۰ نوجوان (۲۰۰ پسر و ۲۰۰ دختر) به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب شدند. نوجوانان به مقیاس کوتاه ترس از ارزیابی منفی (BFNE) و مقیاس انزوای اجتماعی (UCLA) پاسخ دادند. سپس داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون، رگرسیون خطی و t مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد که بین اضطراب ناشی از ارزیابی منفی اجتماعی و انزوای اجتماعی ارتباط مثبت و معنادار ($r=0,56$; $P=0,010$) وجود دارد. به همین ترتیب اضطراب ناشی از ارزیابی منفی اجتماعی پیش‌بینی کننده خوبی برای انزوای اجتماعی نوجوانان بود. همچنین آزمون t نشان داد که بین میانگین‌های نوجوانان دختر و پسر در اضطراب ناشی از ارزیابی منفی اجتماعی و انزوای اجتماعی تفاوت معناداری وجود دارد. نتایج نشان دهنده این است که هر چه اضطراب ناشی از ارزیابی منفی اجتماعی در نوجوانان بالاتر باشد، انزوای اجتماعی نیز بیشتر خواهد بود. علاوه بر این، دختران در مقایسه با پسران از اضطراب ناشی از ارزیابی منفی اجتماعی بالاتر و نیز انزوای اجتماعی بیشتر رنج می‌برند.

واژه های کلیدی: اضطراب ناشی از ارزیابی منفی اجتماعی، انزوای اجتماعی، نوجوانان

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه سیستان و بلوچستان

^۲ کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

اثر عدالت تعاملی بر عملکرد شغلی و خشنودی شغلی: نقش واسطه‌ای اعتماد

صالحه پیریایی^۱، دکتر نسرين ارشدي^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثر عدالت تعاملی بر عملکرد شغلی و خشنودی شغلی با میانجی‌گری اعتماد بود. نمونه این پژوهش شامل ۳۴۰ نفر از کارکنان شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب-منطقه اهواز بود که به روش تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. از این تعداد ۷۷٪ مرد بودند و میانگین سن آنها نیز ۴۱ سال بود. برای سنجش متغیرهای مورد مطالعه از پرسشنامه‌های عدالت سازمانی، اعتماد به سازمان، اعتماد به سرپرست، عملکرد شغلی و خشنودی شغلی استفاده شد. ارزیابی الگوی پیشنهادی از طریق الگویابی معادلات ساختاری (SEM) و با استفاده از نرم افزارهای SPSS ویراست ۱۸ و AMOS ویراست ۱۶ انجام گرفت. اثرهای واسطه‌ای در الگوی پیشنهادی با استفاده از روش بوت استراپ آزموده شدند. یافته‌ها نشان دادند که الگوی پیشنهادی از برازش خوبی با داده‌ها برخوردار است. برازش بهتر از طریق همبسته کردن خطاهای یک مسیر حاصل شد. به طور کلی تمامی فرضیه‌های پژوهش مورد تأیید قرار گرفتند. آن گونه که نتایج حاصل از این پژوهش نشان دادند، کارکنان به دو مرجع خاص (سازمان و سرپرستان) توجه ویژه‌ای دارند. سازمان‌ها می‌توانند از مزایای وجود تعاملات منصفانه در سازمان و تأثیری که بر کارکنان دارند، بهره‌مند شوند.

واژه‌های کلیدی: عدالت تعاملی، اعتماد، خشنودی شغلی، عملکرد شغلی

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی صنعتی و سازمانی دانشگاه شهید چمران اهواز، salehepiriaei@yahoo.com

^۲ عضو هیئت علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران، nsrinarshadi@yahoo.com

اثربخشی آموزش مهارت های زندگی بر میزان سهل انگاری معلمان آموزش و پرورش

مرضیه پیری کامرانی^۱، پیمان سلیمی^۲، دکتر خدا مراد مومنی^۳

چکیده

سهل انگاری یکی از بزرگترین آفت ها در کارآیی نیروی انسانی است. سهل انگاری تجربه اضطراب به خاطر به تاخیر انداختن مداوم تکالیف و وظایف است. بر این اساس هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی تأثیر آموزش مهارت های زندگی بر سهل انگاری معلمان آموزش و پرورش شهر کرمانشاه بود. در این مطالعه آزمایشی (نوع پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل و با گمارش تصادفی) ۶۰ نفر از معلمان ناحیه ۱ آموزش و پرورش شهر کرمانشاه با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای در دو گروه آزمایش ($n=30$) و کنترل ($n=30$) جایگزین شدند. گروه آزمایشی هفته ای دو بار و طی ۱۰ جلسه دو ساعته، مهارت های زندگی را آموزش دیدند. هر دو گروه، پرسشنامه سهل انگاری تاکنن (۱۹۹۱) را قبل و بعد از آموزش تکمیل کردند. نتایج حاصل از تحلیل کوواریانس نشان داد که آموزش مهارت های زندگی، میزان سهل انگاری معلمان را به گونه ای معنادار کاهش می دهد. بنابراین به نظر می رسد برای کاهش سهل انگاری در محیط های کاری به دوره های آموزش مهارت های زندگی نیاز است.

واژه های کلیدی: مهارت های زندگی، سرسختی روان شناختی، سهل انگاری، معلمان، آموزش و پرورش

^۱ کارشناس ارشد مشاوره

^۲ کارشناس ارشد مشاوره

^۳ استادیار گروه روان شناسی دانشگاه رازی کرمانشاه

مقایسه سازگای اجتماعی و بلوغ عاطفی دبیران مجرد و متأهل اداره آموزش و پرورش شهرستان کوار

فرشته تام^۱، علیرضا فرزانه^۲، علی محمد باقری گلیجانی^۳، دکتر زهرا قادری^۴

چکیده

این پژوهش با هدف مقایسه سازگاری اجتماعی و بلوغ عاطفی زنان مجرد و متأهل معلم صورت گرفته است روش پژوهش از نوع علی - مقایسه ای است، جامعه آماری شامل کلیه دبیران زن شاغل در اداره آموزش و پرورش شهرستان کوار به فراوانی ۷۰۰ نفر در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ بوده است. نمونه پژوهش ۲۴۸ نفر بوده است که از این تعداد ۵۲ نفر مجرد و ۱۹۶ نفر متأهل می باشد و این تعداد به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه سازگاری اجتماعی (کوپر اسمیت) و بلوغ عاطفی (بهارگوا) استفاده گردید داده ها با استفاده از آزمون t مستقل تجزیه و تحلیل شد. نتایج نشان داد که دبیران مجرد نسبت به دبیران متأهل از سازگاری اجتماعی و بلوغ عاطفی کمتری برخوردارند و ازدواج می تواند بر افزایش سازگاری اجتماعی و بلوغ عاطفی تاثیر گذار باشد.

کلید واژه ها: سازگاری اجتماعی، بلوغ عاطفی، مجرد، متأهل

۱ کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت،

۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره و راهنمایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد

۳ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات فارس

۴ دکترای مشاوره، استادیار دانشگاه آزاد مرودشت

اثربخشی آموزش گروهی مصون‌سازی در مقابله با استرس بر اضطراب اجتماعی و خودکارآمدی اجتماعی افراد معتاد در حال ترک (Na)

مرتضی ترخان^۱

چکیده

اضطراب اجتماعی و ناکارآمدی اجتماعی از جمله مسائلی است که باعث کناره‌گیری افراد معتاد در حال ترک از دیگران می‌شود. لذا در این پژوهش سعی شده، اثربخشی آموزش گروهی مصون‌سازی در مقابله با استرس بر اضطراب اجتماعی و خودکارآمدی اجتماعی افراد معتاد در حال ترک مورد بررسی قرار گیرد. به منظور رسیدن به این هدف، دو فرضیه تدارک دیده شد. جهت آزمون فرضیه‌ها به ۵۴ نفر از افراد معتادی که در حال ترک بودند و در کلاسهای Na اداره بهزیستی شهرستان تنکابن شرکت می‌کردند، مقیاس اضطراب اجتماعی کانور و مقیاس خودکارآمدی گادیانو و هربرت داده شد. مشخص گردید ۳۵ نفر از آنها اضطراب اجتماعی بالا و خودکارآمدی اجتماعی پایینی داشتند. از بین آنها ۳۰ نفر بصورت تصادفی ساده انتخاب و بطور داوطلبانه در دو گروه ۱۵ نفری آزمایشی و کنترل جایگزین شدند. آموزش گروهی مصون‌سازی در مقابله با استرس بر روی گروه آزمایشی به میزان ۱۰ جلسه ۷۵ دقیقه‌ای اجرا گردید و گروه کنترل آموزشی دریافت نکرد. پس از آموزش گروهی مصون‌سازی در مقابله با استرس، مجدداً اضطراب اجتماعی و خودکارآمدی اجتماعی افراد معتاد مورد اندازه‌گیری، داده‌های مورد لزوم استخراج و مورد پردازش آماری قرار گرفتند. یافته‌های این پژوهش با استفاده از تجزیه و تحلیل کوواریانس نشان داد، دو فرضیه این پژوهش در سطح $p \leq 0/05$ مورد تأیید قرار گرفت. به دیگر سخن آموزش گروهی مصون‌سازی در مقابله با استرس موجب کاهش اضطراب اجتماعی و افزایش خودکارآمدی اجتماعی افراد معتاد در حال ترک شده است. نتایج این پژوهش با نتایج تحقیقات مشابه همگرایی دارد. این پژوهش و تحقیقات مشابه نشان می‌دهند، با آموزش مصون‌سازی در مقابله با استرس می‌توان موجبات کاهش اضطراب اجتماعی و افزایش خودکارآمدی اجتماعی و نتیجتاً مناسبات اجتماعی بالای افراد معتاد در حال ترک را فراهم ساخت.

کلید واژه ها : مصون سازی، استرس، اضطراب اجتماعی

^۱ دکتری روان شناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور رامسر

تأثیر قدرت رهبری در رفتار جامعه پسند

محمد احسان تقی زاده^۱، نرگس میرزا آقاییک^۲، مهرزاد فراهتی^۳

چکیده

پژوهش حاضر تنها بر اساس نیاز مردم جامعه و خلاء آن در شرایط کنونی انتخاب گردید و عامل اصلی آن حادثه درگیری در سعادت آباد تهران بود که منجر به قتل گردید، در حالیکه ناظران متعددی در روز روشن و در سکوت بدون هیچگونه دخالتی تنها نظاره گر حادثه بودند. هدف از انجام این پژوهش بررسی تأثیر قدرت رهبری افراد بر میزان رفتار جامعه پسند آنها در جامعه می باشد. جامعه آماری پژوهش را کلیه پرسنل مشغول به کار در کاخ سعادت آباد تشکیل می دادند که از بین آنها ۵۰ نفر به روش نمونه گیری تصادفی به عنوان گروه نمونه انتخاب شدند و پرسشنامه قدرت رهبری و پرسشنامه محقق ساخته رفتار جامعه پسند را تکمیل نمودند. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از روش آماری همبستگی پیرسون و آزمون اُبرای گروههای مستقل استفاده شد. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که رابطه مثبت و معنی داری بین قدرت رهبری و رفتار جامعه پسند وجود دارد و هرچه قدرت رهبری بالاتر، میزان جامعه پذیری بالاتری است و بالعکس. همچنین تفاوت معنی داری بین قدرت رهبری و رفتار جامعه پسند در زنان و مردان وجود ندارد. با توجه به پژوهش حاضر می توان عنوان کرد که هرچه میزان توانایی و قدرت رهبری افراد بیشتر باشد رفتارهای جامعه پسندانه بیشتری از خود نشان می دهند و در جامعه به عنوان فردی مسئول و علاقه مند به جامعه و مردم آن خود عمل می کنند.

کلید واژه ها: قدرت، رهبری، رفتار جامعه پسند

^۱ دکتری روانشناسی تربیتی، استادیار دانشگاه پیام نور

^۲ وحیده مقدم، کارشناسی روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور

^۳ کارشناسی ارشد روانشناسی خانواده درمانی، مدرس دانشگاه پیام نور

نقش طراحی محیط در کاهش استرس شغلی و اضطراب اجتماعی کارکنان بیمارستان

سوده توکلی^۱

چکیده

روان‌شناسی محیط در اصلاح شرایط محیط کار مؤثر است. با استفاده از طراحی منظر و محیط‌هایی که بر اساس اصول روان‌شناسی محیط شکل می‌گیرند، می‌توان بر شاخص‌های مختلف روان‌شناختی انسان تأثیر گذاشت. هدف از پژوهش حاضر، بررسی استفاده از روش طراحی محیط در کاهش اضطراب اجتماعی و استرس شغلی کارکنان است. روش: برای آزمون فرضیه‌های این تحقیق نمونه‌ای به حجم ۱۵۵ نفر از سه بخش بیمارستان انتخاب و مورد مقایسه قرار گرفتند، سپس یافته‌ها به وسیله تحلیل واریانس و آزمون تعقیبی توکی محاسبه شد. گروه کارکنانی که در محیط کارشان از ارگونومی و عناصر روان‌شناسی محیط استفاده شده است، در دو شاخص اضطراب اجتماعی و استرس شغلی تفاوت معناداری با گروه دیگر داشتند. گروهی که فاقد طراحی و ارگونومی محیطی بوده و فقط با محرک‌های دیداری تحریک شدند در مقایسه با کارکنانی که در محیط عادی بیمارستان مشغول کار بودند، در شاخص اضطراب اجتماعی و استرس شغلی تفاوت معناداری را نشان دادند. نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق نشان داد که استفاده از محیط طراحی شده با عناصر طبیعی، برای شاغلین در این محیط‌ها همراه با اضطراب اجتماعی و استرس شغلی کمتر، نسبت به سایر شاغلین بیمارستانی است. حتی می‌توان بدون تغییرات در معماری داخلی و ارگونومی و فقط با استفاده از دورنما و تصاویری از مناظر طبیعی زیبا، بر شاخص‌های اضطراب اجتماعی و استرس شغلی نسبت به گروه غیراستفاده‌کننده، تأثیر گذاشت.

واژه‌های کلیدی: روان‌شناسی محیط، طراحی محیط با عناصر طبیعی، اضطراب اجتماعی و استرس شغلی.

^۱ کارشناس ارشد روان‌شناسی عمومی، soodehtavakkoli@gmail.com

رابطه بین سبک های هویت با همدلی در دانشجویان

جعفر بهادری خسروشاهی^۱، دکتر تورج هاشمی نصرت آباد^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین سبک های هویت با همدلی در دانشجویان دانشگاه تبریز بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه تبریز در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ بودند که از این جامعه تعداد ۲۰۰ نفر به روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه سبک هویت برزونسکی و فهرست واکنش های بین فردی دیویس استفاده شد. داده ها به کمک روشهای آماری ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون گام به گام تحلیل شدند. نتایج نشان داد که همدلی با سبک هویت اطلاعاتی و هنجاری رابطه مثبت و معنادار و با سبک هویت سردرگم/اجتنابی رابطه منفی و معنی داری دارد. همچنین بر اساس نتایج تحلیل رگرسیون، سبک های هویتی قادرند تغییرات همدلی را در دانشجویان پیش بینی کنند. با افزایش سبک هویت اطلاعاتی و هنجاری میزان همدلی افزایش می یابد و برعکس با افزایش سبک هویتی سردرگم/اجتنابی میزان همدلی کاهش می یابد.

واژه های کلیدی: سبک های هویت، سبک هویت اطلاعاتی، سبک هویت هنجاری، سبک هویت سردرگم/اجتنابی/

همدلی.

^۱ دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، باشگاه پژوهشگران جوان، تبریز، ایران، jafar.b2010@yahoo.com

^۲ دانشیار و عضو هیئت علمی گروه روانشناسی دانشگاه تبریز

بررسی تاثیر مبادله رهبر-پیرو در رابطه عدالت سازمانی با رفتار شهروندی سازمان

ابولقاسم نوری^۱، حمیدرضا عریضی^۲، محسن جعفریان فرد^۳، فاطمه رضائی^۴

چکیده

رفتار شهروندی سازمانی به عنوان رفتار های اختیاری و آگاهانه کارکنان، تاثیر به سزایی بر عملکرد فردی و سازمانی دارد. هدف این پژوهش بررسی تاثیر ادراک عدالت سازمانی و کیفیت مبادله رهبر-پیرو بر روی رفتار شهروندی سازمانی بوده است. جامعه آماری پژوهش را کلیه کارکنان بخش های اداری یک کارخانه صنعتی در نیمه اول سال ۱۳۸۸ تشکیل داده اند که از بین آنان ۱۵۰ نفر به صورت نمونه گیری تصادفی برای پاسخ گویی به پرسش نامه های پژوهش انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه رفتار شهروندی سازمانی با ۱۰ سوال، عدالت سازمانی با ۱۸ سوال و مبادله رهبر-پیرو با ۷ سوال بود. داده های حاصل از پرسشنامه ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون، و مدل سازی معادلات ساختاری مورد تحلیل قرار گرفتند. نتایج حاصل از مدل سازی معادلات ساختاری نشان داد تنها دو بعد از عدالت (عدالت رویه ای و عدالت تعاملی) از طریق مبادله رهبر-پیرو بر روی رفتار شهروندی سازمانی تاثیر گذار هستند. تعاملات باز با کارکنان و انجام رویه های قانونی و درست نسبت به آن ها، میتواند انگیزه ی کارکنان نسبت به شغلشان را افزایش و تمایل آنان را به انجام وظایف فراتر از نقش سوق دهد.

واژه های کلیدی: رهبر عضو، عدالت سازمانی، رفتار شهروندی

۱ دکتری، روانشناسی حرفه ای (occupational psychology)، استاد دانشگاه اصفهان a.nouri@edu.ui.ac.ir

۲ دکتری، روانشناسی صنعتی (industrial psychology)، استادیار، دانشگاه اصفهان dr.oreyzi@edu.ui.ac.ir

۳ کارشناسی ارشد، روانشناسی صنعتی و سازمانی (organizational and industrial psychology)، دانشجو، دانشگاه

اصفهان، mohsen.jafarianfard@gmail.com

۴ کارشناسی ارشد، روانشناسی صنعتی و سازمانی (organizational and industrial psychology)، دانشجو، دانشگاه

اصفهان، fatemerb@gmail.com

بررسی مقایسه ای بین سلامت اجتماعی و سلامت روان زنان خانه دار و شاغل شهر اصفهان

آذر جمشیدی^۱، محمد حسین بهادری^۲، مرضیه جهان بخش^۳، حسین مولوی^۴

چکیده

در پژوهش حاضر به بررسی مقایسه ای سلامت روان و سلامت اجتماعی زنان خانه دار و شاغل شهر اصفهان و مقایسه آن با متغیرهای دموگرافیک اجتماعی می پردازیم. این مطالعه از نوع بنیادی و توصیفی است. جامعه پژوهش کلیه زنان شاغل و خانه دار شهر اصفهان در سال ۱۳۹۰ بودند. ابزار جمع آوری داده ها در این مطالعه پرسشنامه سلامت اجتماعی، پرسشنامه سلامت روان و فرم اطلاعات دموگرافیک اجتماعی بود. تجزیه و تحلیل داده ها به وسیله نرم افزار SPSS و با آزمون T مستقل، ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل واریانس دوره انجام شد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می دهد که زنان شاغل بطور معناداری از نظر سلامت اجتماعی نسبت به زنان خانه دار در سطح بالاتری قرار دارند اما از نظر سلامت روان بین زنان شاغل و خانه دار تفاوت معناداری مشاهده نشد. بعلاوه بین متغیرهای سلامت اجتماعی با متغیرهای جمعیت شناختی میزان تحصیلات، طبقه اقتصادی- اجتماعی، عضویت در گروه های اجتماعی، فعالیت ورزشی ارتباط معناداری وجود داشت ولی با سن، تحصیلات والدین ارتباط معنی داری وجود نداشت. به طور کلی میزان سلامت اجتماعی زنان شاغل از زنان خانه دار بیشتر است اما سلامت روان آنها با هم تفاوت معناداری ندارد.

واژه های کلیدی: سلامت اجتماعی، سلامت روان، زنان شاغل، زنان خانه دار.

۱ مدرس دانشگاه، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان، اصفهان، ایران.

۲ کارشناسی ارشد روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران. نویسنده مسئول، کارشناسی ارشد روانشناسی، گروه روانشناسی،

دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران پست الکترونیک: mh_bahadori@yahoo.com

۳ کارشناسی ارشد روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

۴ استاد، دکترای تخصصی روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

بررسی روابط سبک‌های پنج‌گانه حل تعارض با عملکرد شغلی کارکنان

مریم چرامی^۱، دکتر حسین شکرکن،^۲ دکتر عبدالزهرامی،^۳ گوهر نظری،^۴

چکیده

تعارض یکی از مباحث عمده رفتار سازمانی است، به نحوی که روز به روز گرایش بیشتری در توجه به این مسئله به چشم می‌خورد و اغلب کتب و منابع رفتار سازمانی فصل یا بخشی را به تعارض اختصاص داده و آن را بررسی نموده‌اند. بر این اساس هدف پژوهش حاضر، بررسی روابط ساده و چندگانه سبک‌های پنج‌گانه حل تعارض شامل (سازش، گذشت، رقابت، اجتناب، همکاری) با عملکرد شغلی کارکنان می‌باشد. این پژوهش یک مطالعه توصیفی بوده و جامعه شامل کلیه کارکنان شرکت نفت گچساران بوده و نمونه شامل ۲۱۴ نفر از کارکنان، و روش نمونه‌گیری بصورت تصادفی طبقه‌ای بوده است. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه ۳۰ ماده‌ای سبک‌های حل تعارض پوتنم و ویلسون و پرسشنامه آزمون خود ارزشیابی عملکرد شغلی دونالد پترسون استفاده شده است. بین سبک‌های حل تعارض همکاری، اجتناب و گذشت با عملکرد شغلی کارکنان رابطه معنی‌داری مشاهده نشد و بین سبک‌های حل تعارض رقابت ($P = ۰.۰۴۷$ و $r = ۰.۱۳$) و سازش ($P = ۰.۱۸$ و $r = ۰.۱۶$) با عملکرد شغلی رابطه مثبت معنی‌دار مشاهده شد. طبق نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون با روش ورود مکرر (Enter) ضریب همبستگی چندگانه برای ترکیب خطی سبک‌های پنج‌گانه حل تعارض با عملکرد شغلی کارکنان برابر $MR = ۰.۲۲$ و $Rs = ۰.۰۵$ و $F = ۲.۲۲$ است که در سطح $P < ۰.۰۵$ معنی‌دار است و با توجه به روش گام به گام سبک حل تعارض سازش از قدرت پیش‌بین‌کننده بیشتری برخوردار بود. رابطه سبک رقابت و سازش با یافته‌های سیمونت و نیکودیم همسو می‌باشد و همین‌طور یافته‌های مربوط به سبک-های اجتناب، همکاری، و گذشت با یافته‌های کناری و اسیتزبرگ همسو می‌باشد. در خصوص تبیین یافته‌های این دسته از فرضیه‌ها می‌توان گفت: رقابت باعث می‌شود که هر کدام از افراد معیار و مقیاسی را برای سنجش کار خود داشته باشند و مقایسه‌هایی را که کارکنان با همکاران خود انجام می‌دهند، را به عنوان یک عامل انگیزشی جهت افزایش عملکرد در نظر گرفت. در تبیین یافته مربوط به سبک سازش می‌توان به این مطلب اشاره کرد که با توجه به اینکه هر کدام از طرفین خود را در از دست دادن منابعی سهم می‌داند، به عبارتی دیگر برنده و بازنده مشخصی وجود ندارد، پذیرش پیشنهاد اولیه سهل‌تر است تا جستجوی گزینه‌هایی که برای هر یک از طرفین قابل قبول باشد. تحلیل یافته‌ها نشان داد که برخلاف انتظار بین سبک‌های حل تعارض همکاری، گذشت و اجتناب با عملکرد شغلی رابطه معنی‌داری وجود ندارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت: این سبک‌ها برای مسائل پیچیده که با سوء برداشت همراه است، مناسب می‌باشد ولی برای تعارض‌هایی که ریشه در نظام ارزشی طرفین دارد، مناسب نیست.

واژه‌های کلیدی: حل تعارض - رفتار سازمانی - عملکرد شغلی

۱، دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات اصفهان، گروه روان‌شناسی، اصفهان، Maryam.chorami@yahoo.com

۲ استاد دانشگاه شهید چمران، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، اهواز، ایران

۳ عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، اهواز، ایران

۴ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی دانشگاه شهید بهشتی تهران

بررسی روابط منابع قدرت سازمانی مدیران با عملکرد شغلی کارکنان

مریم چرامی^۱، دکتر حسین شکرکن،^۲ دکتر عبدالزهر نعامی^۳، گوهر نظری^۴

چکیده

وجود قدرت مسئله‌ای در دنیای واقعیت است. رهبرانی که قدرت را می‌شناسند و می‌دانند آن را چگونه بکار ببرند، از کسانی که نمی‌دانند یا آن را بکار نمی‌برند، اثربخش‌تر هستند. در سازمان، قدرت یک نیروی نامحسوس و نامشهود است، نمی‌توان آن را دید ولی می‌توان اثرهای آن را حس کرد. اغلب، قدرت به این صورت تعریف می‌شود، توانایی بالقوه یک نفر در اعمال نفوذ بر دیگران برای اجرای دستورات منابع قدرت شامل پنج نوع قهری، پاداشی، مرجعی، مشروع و تخصصی است. با توجه به اینکه امروزه دستیابی مدیران به قدرت اهمیت فراوانی در پیشبرد اهداف جمعی و سازمانی دارد، اگر بتوانیم با استفاده از منابع قدرت موجود اثربخشی کارکنان را افزایش دهیم، خدمت بزرگی در جهت بهبود وضع موجود حاکم بر سازمان‌ها و روابط کاری و عملکرد شخصی کارکنان انجام داده‌ایم. این پژوهش یک مطالعه توصیفی از نوع پیمایشی بوده و جامعه شامل کلیه کارکنان شرکت نفت گچساران بوده و نمونه شامل ۲۱۴ نفر از کارکنان و روش نمونه‌گیری بصورت تصادفی طبقه‌ای بوده است. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه ۲۰ سوالی منابع قدرت سازمانی و آزمون خود ارزشیابی عملکرد شغلی دونالد پاترسون استفاده شده است. بین منبع قدرت پاداشی، مشروع، مرجعی و تخصصی با عملکرد شغلی کارکنان رابطه مثبت معنی‌دار مشاهده شده که نتایج همسو با فرضیه بود ولی برخلاف فرضیه تحقیق بین منبع قدرت قهری و عملکرد شغلی رابطه مثبت معنی‌دار مشاهده شد. طبق نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون با روش ورود مکرر (Enter)، ضریب همبستگی چند متغیری برای ترکیب خطی منابع پنج‌گانه قدرت با عملکرد شغلی کارکنان برابر با $MR = 0.34$ ، $RS = 0.14$ ، و $F = 8.83$ می‌باشد که در سطح $P < 0.0001$ معنی‌دار است (۱۴٪ از واریانس عملکرد شغلی توسط متغیرهای پیش‌بین قابل تبیین می‌باشد، و از میان متغیرهای پیش‌بین، منابع قدرت تخصصی و قهری از قدرت پیش‌بینی‌کننده بهتری برای عملکرد شغلی کارکنان برخوردار می‌باشند). یافته‌ها نشان داد که بین منابع پنج‌گانه قدرت با عملکرد شغلی رابطه مثبت معنی‌دار وجود دارد که به یافته استودنت همسو می‌باشد. در خصوص تبیین روابط ساده منابع قدرت با عملکرد شغلی می‌توان گفت: دریافت پاداش از سوی سازمان بخاطر کار و فعالیت، یکی از منطقی‌ترین اصولی است که در هر سازمانی رعایت می‌شود و در هر جامعه‌ای نیز قابل قبول است در خصوص تبیین رابطه قدرت قهری و عملکرد شغلی می‌توان گفت: تنبیه اقتصادی اگر همراه با پاداش باشد، بر عملکرد زبردست تاثیر دارد. در تبیین رابطه قدرت مشروع و عملکرد می‌توان گفت که: در قدرت مشروع، شخص هدف اطاعت می‌کند، چون معتقد است که فرد عامل حق درخواست و شخص هدف، تعهد به اطاعت دارد. در خصوص رابطه قدرت مرجعی و عملکرد شغلی می‌توان گفت: شخص هدف چون شخص عامل را قبول دارد یا با او احساس نزدیکی می‌کند و خواهان مقبول افتادن در نظر اوست، اطاعت می‌کند. همین‌طور درباره قدرت تخصصی می‌توان

۱، دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات اصفهان، گروه روان‌شناسی، اصفهان، Maryam.chorami@yahoo.com

۲ استاد دانشگاه شهید چمران، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، اهواز، ایران

۳ عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، اهواز، ایران

۴ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی دانشگاه شهید بهشتی تهران

اولین کنگره روان‌شناسی اجتماعی ایران

تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

گفت: اگر شخص عامل در رابطه با هدف از قدرت تخصص بالایی برخوردار باشد، درخواست یا پیشنهادی که این مهارت و تخصص در آن وجود دارد، ممکن است برای برانگیختن اطاعت پذیری یا تعهد در فرد هدف کافی در خصوص رابطه مثبت قدرت قهری و عملکرد شغلی می‌توان آن را به سبک مدیریت و رهبری رایج بر سازمان‌های ما خصوصاً سازمان‌های قدیمی مثل شرکت نفت که از سبک‌های مدیریتی آمرانه بیشتر استفاده شده، اشاره کرد.

واژه‌های کلیدی: مدیران - قدرت سازمانی - عملکرد شغلی - تعارض - قدرت قهری

رابطه بین سبک های هویت و جهت گیری مذهبی در دانشجویان دختر دانشگاه علامه طباطبایی

کاظم حاجی حسنی^۱، مهرداد حاجی حسنی^۲، دکتر حسین سلیمی^۳

چکیده:

هویت مجموعه ای از معانی است که فرد برای تعریف از خود به کار می برد. سبک های هویت در چگونگی نگرش فرد به مسائل مختلف از جمله مذهب نقش انکار ناپذیری دارند. هدف: هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه بین سبک های هویت با جهت گیری مذهبی در دانشجویان دختر دانشگاه علامه طباطبایی می باشد. روش: جامعه این پژوهش کلیه دانشجویان دختر دانشگاه علامه طباطبایی بوده است که به روش نمونه گیری در دسترس تعداد ۱۰۰ دانشجو انتخاب و با دو پرسشنامه سبک های هویت برزنسکی و جهت گیری مذهبی آذربایجانی مورد ارزیابی قرار گرفتند. یافته ها: تحلیل داده ها با روش همبستگی پیرسون نشان داد که بین سبک هویتی اطلاعاتی و هنجاری با جهت گیری مذهبی در سطح ۰/۰۱ رابطه معنادار و مثبت است. اما رابطه بین سبک هویتی سردرگم/ پرهیزی با جهت گیری مذهبی در سطح ۰/۰۱ معنادار اما منفی می باشد. نتیجه گیری: سبک های هویتی اطلاعاتی و هنجاری گرایش بیشتری به مذهب دارند. واژه های کلیدی: : سبک هویتی اطلاعاتی، سبک هویتی هنجاری، سبک هویتی سردرگم/ پرهیزی، جهت گیری مذهبی.

واژه های کلیدی: هویت، جهت گیری مذهبی، نگرش

^۱ دانشجوی کارشناسی روانشناسی عمومی واحد بروجن kazemhajhasani@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه علامه طباطبایی تهران ۲ mehردادhajhasani@yahoo.com

^۳ استادیار دانشگاه علامه طباطبایی

بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های اجتماعی بر کاهش آمادگی پذیری به اعتیاد در دانش آموزان پسر دبیرستان شهرستان رباط کریم

مهرداد حاجی حسنی^۱، دکتر حسین سلیمی^۲

چکیده:

وابستگی به مواد یا اعتیاد به مواد مخدر در همه مشاغل، سطوح تحصیلی و طبقه اجتماعی دیده می شود. به نظر می رسد بسیاری از افرادی که به مواد مخدر گرایش پیدا می کنند از مهارت‌های اجتماعی، بهره اندکی دارند. هدف: هدف اصلی این پژوهش بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های اجتماعی بر کاهش آمادگی پذیری به اعتیاد در دانش آموزان پسر دبیرستان بوده است. روش: جامعه این پژوهش کلیه دانش آموزان پسر دبیرستانی شهرستان رباط کریم بوده است که به روش نمونه گیری در دسترس تعداد ۳۰ دانش آموز انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جای گزین شدند. تعداد جلسات درمان ۸ جلسه ۱/۵ بوده است که در آن مهارت‌های اجتماعی به گروه آزمایش آموزش داده شد. اما گروه کنترل آموزشی دریافت نکرد. ابزار سنجش در این پژوهش مقیاس آمادگی به اعتیاد زرگری بود. یافته ها: داده ها با روش تحلیل واریانس یک راهه مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که آموزش مهارت‌های اجتماعی در کاهش آمادگی پذیری به اعتیاد در گروه آزمایش موثر بوده است ($P < 0/01$). نتیجه گیری: آموزش مهارت‌های اجتماعی میزان آمادگی به اعتیاد را در دانش آموزان کاهش داد.

واژه های کلیدی: مهارت‌های اجتماعی، آمادگی به اعتیاد، مواد مخدر.

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه علامه طباطبائی mehrdadhahasani@yahoo.com

۲ استادیار دانشگاه علامه طباطبائی

بررسی عوامل جمعیت شناختی مرتبط با میزان همدلی در نوجوانان دختر و

پسر

سعیده حاتمی^۱، شعله امیری^۲

چکیده

هدف پژوهش بررسی رابطه همدلی با عوامل جمعیت شناختی در نوجوانان بود. نمونه تحقیق تعداد ۱۳۵ نفر از دانش آموزان دوره راهنمایی تحصیلی شهرستان فسا (۷۵ دختر و ۶۰ پسر) بودند، که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. ابزارهای به کار رفته شامل پرسشنامه جمعیت شناختی شامل تحصیلات و شغل پدر، تحصیلات و شغل مادر، تعداد فرزندان و جنسیت، و پرسشنامه مقیاس همدلی کودکان بریانت بود. ضریب آلفای کرونباخ در این مطالعه ۰/۷۱ به دست آمد که قابل قبول بود. نتایج آزمون t و همبستگی نشان داد که بین میانگین همدلی در نوجوانان دختر و پسر تفاوت معنی داری وجود داشت، و در دختران میزان همدلی بالاتر بود. و همچنین، بین میانگین همدلی و متغیرهای جمعیت شناختی تحصیلات و شغل پدر و تعداد فرزندان نیز رابطه معنی داری وجود نداشت، اما بین همدلی و تحصیلات و شغل مادر رابطه معنی دار وجود داشت.

واژه های کلیدی: همدلی، متغیرهای جمعیت شناختی، جنسیت، نوجوانان

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه اصفهان، S_hatami۱۰۱@yahoo.com

^۲ دانشیار گروه روانشناسی دانشگاه اصفهان

پرخاشگری نوجوانان دختر: نقش ادراک حمایت اجتماعی و پذیرش اجتماعی

دکتر سید محسن حجت خواه^۱، علی زکی یی^۲، کامران خدادادی^۳، مصطفی علیخانی^۴

چکیده

مقدمه و هدف: پرخاشگری نوجوانان از جمله موضوعاتی است که توجه روانشناسان اجتماعی را به خود جلب کرده است با توجه به اهمیت موضوع، این پژوهش با هدف بررسی نقش ادراک حمایت اجتماعی و پذیرش اجتماعی در پرخاشگری نوجوانان دختر انجام شد.

روش: جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دختر سنین ۱۴ تا ۱۸ ساله شهر کرمانشاه بود که به روش نمونه گیری خوشه‌ای چند مرحله ای نمونه ای به حجم ۲۰۰ نفر از میان آن ها انتخاب شد. ابزار جمع آوری داده ها شامل پرسشنامه های ادراک حمایت اجتماعی (SSP)، پذیرش اجتماعی کراون و مارلو و پرخاشگری (AGQ) می شد.

طرح پژوهش از نوع همبستگی بود که برای تجزیه و تحلیل داده ها از شاخص های آماری میانگین، انحراف استاندارد، ضریب همبستگی و رگرسیون استفاده شد.

یافته ها: نتایج تجزیه و تحلیل داده ها نشان داد که بین ادراک حمایت اجتماعی و پرخاشگری دختران نوجوان ضریب همبستگی ۰/۲۱- وجود دارد و بین پذیرش اجتماعی و پرخاشگری ضریب همبستگی ۰/۴۸- وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون داده های پژوهش نشان می دهد که متغیر های ادراک حمایت اجتماعی و پذیرش اجتماعی می توانند پرخاشگری را در نوجوانان دختر پیش بینی کنند.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های پژوهش می توان نتیجه گرفت که ادراک حمایت اجتماعی و پذیرش اجتماعی در پرخاشگری نقش دارند.

واژه های کلیدی: ادراک حمایت اجتماعی، پذیرش اجتماعی، پرخاشگری

۱. استاد یار گروه روانشناسی دانشگاه رازی کرمانشاه

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه رازی

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی رود هن

۴. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه رازی

اعتبار سنجی مدل رضایت شغلی معلمان بر اساس مدل شناختی اجتماعی لنت و براون

منصور حرفه دوست^۱، حجت غلام زاده^۲، هیوا محمدجانی^۳، مریم چگینی^۴

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی و آزمون مدل رضایت شغلی لنت و براون (۲۰۰۶) صورت گرفت. بدین منظور تعداد ۴۱۰ نفر از معلمان دبیرستان های شهر کرج به طور تصادفی خوشه ای انتخاب و به پرسش نامه های رضایت شغلی، عاطفه مثبت، پیشرفت هدفمندانه کاری، حمایت هدفمندانه کاری، خود کارآمدی مربوط به کار، محیط های کاری پاسخ دادند. نتایج تحقیق نشان داد که مدل مفروض شده توسط لنت و براون با داده ها برازش خوبی دارند. همچنین نتایج پژوهش نشان داد که عاطفه مثبت به طور مستقیم و غیر مستقیم به طور معنی دار رضایت شغلی را پیش بینی می کند؛ همچنین عامل حمایت هدف به طور غیر مستقیم و از طریق متغیر واسط محیط کاری بر رضایت شغلی تاثیر می گذارد ولی اثر ضریب پیش بینی آن بر رضایت شغلی معنی دار نیست؛ همچنین نتیجه این پژوهش نشان داد که حمایت از هدف بر پیشرفت هدف تاثیری مثبت و معنادار دارد ولی تاثیر پیشرفت هدف بر روی رضایت شغلی معنی دار نیست.

واژه های کلیدی: رضایت شغلی، مدل شناخت اجتماعی

^۱ - دانشجوی دکتری سنجش و اندازه گیری دانشگاه علامه طباطبایی (drherfedust@gmail.com)

^۲ - کارشناس ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه تهران

^۳ - کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی

^۴ - کارشناس ارشد روانسنجی دانشگاه علامه طباطبایی

بررسی رابطه استرس شغلی با سلامت روان با توجه به نقش تعدیل کنندگی سرسختی روانشناختی و حمایت سازمانی ادراک شده در کارکنان نوبت کار و غیر نوبت کار یکی از شرکت های نفتی

علی حریراوی^۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه استرس شغلی با سلامت روان با توجه به نقش تعدیل کنندگی حمایت سازمانی ادراک شده و سرسختی روانشناختی در کارکنان نوبت کار و غیر نوبت کار یکی از شرکت های نفتی است. نمونه این پژوهش شامل ۳۰۰ نفر (۲۵۰ مرد و ۵۰ زن) از کارکنان روز کار و نوبت کار یک شرکت نفتی بود که به روش تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. برای سنجش متغیرهای مورد مطالعه از پرسشنامه های استرس شغلی (IJUSI)، سلامت عمومی (GHQ)، حمایت سازمانی ادراک شده و سرسختی روان شناختی (AHI) استفاده گردید. یافته های حاصل از پژوهش نشان دادند که استرس شغلی و ابعاد آن (شامل مشکلات مدیریتی و مشکلات رفاهی) با عدم سلامت روان و ابعاد آن (مشکلات بدنی، اضطراب و بی خوابی، نارساکنش وری اجتماعی و افسردگی) رابطه معنی داری دارند. همچنین آزمون Z فیشر نشان داد که این روابط در کارکنان روز کار و نوبت کار دارای تفاوت معنی داری است. این تفاوت ها بیانگر آن است که ضرایب همبستگی بین استرس شغلی و عدم سلامت روان در کارکنان روز کار بیشتر از کارکنان نوبت کار می باشد. از سوی دیگر یافته های حاصل نشان دادند که حمایت سازمانی ادراک شده و سرسختی روانشناختی رابطه بین استرس شغلی و سلامت روان را تعدیل نموده اند. می توان چنین نتیجه گیری کرد که سطوح پایین استرس شغلی در کارکنان نوبت کار و غیرنوبت کار زمانی به افزایش سلامت روان در افراد می انجامد که کارکنان از نظر ویژگی سرسختی روانشناختی در سطح بالایی قرار داشته باشند و حمایت بیشتری را از سوی سازمان خود ادراک کرده باشند.

واژه های کلیدی: استرس شغلی، سلامت روان، سرسختی روانشناختی، حمایت سازمانی ادراک شده

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی صنعتی و سازمانی دانشگاه شهید چمران اهواز ، harizave_ali@yahoo.com

بررسی رابطه بین الگوهای ارتباطی خانواده و خودکارآمدی اجتماعی

دانش آموزان مدارس راهنمایی شیراز

مرضیه حسن زاده^۱، دکتر فریده یوسفی^۲

چکیده

خودکارآمدی اجتماعی به معنی قابلیت‌های فرد در برخورد با چالش‌های اجتماعی و توانایی اداره کردن ناسازگاری‌های بین فردی است (موریس، ۲۰۰۱). پژوهش‌های متعدد نشان داده‌اند که خانواده و نوع ارتباطات اعضای آن می‌تواند زمینه ساز ایجاد باورهای خودکارآمدی در کودکان خصوصاً در ارتباط با موقعیت‌های اجتماعی باشد (ورسیمو، ۲۰۰۵). بر این اساس هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین الگوهای ارتباطی خانواده (گفت‌و شنود و همنوایی) و خودکارآمدی اجتماعی دانش‌آموزان می‌باشد.

نمونه پژوهش حاضر شامل ۴۹۶ دانش‌آموز پایه اول تا سوم راهنمایی (۲۵۲ پسر و ۲۴۴ دختر) بود. به منظور انتخاب آزمودنیها از بین فهرست مدارس راهنمایی شهرستان شیراز دو مدرسه دخترانه و دو مدرسه پسرانه به صورت تصادفی انتخاب و از هر پایه تحصیلی نیز به صورت تصادفی یک کلاس انتخاب گردید. سپس دانش‌آموزان کلاس‌ها مقیاس تجدید نظر شده الگوهای ارتباطی خانواده (فیتزپاتریک و ریچی، ۱۹۹۴) و پرسشنامه خودکارآمدی اجتماعی دانش‌آموزان (ویلر و لد، ۱۹۸۲) را تکمیل نمودند. پایایی و روایی ابزارهای مورد استفاده احراز گردیده است. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش همزمان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد که جهت‌گیری گفت و شنود خانواده پیش‌بینی کننده مثبت و معنادار خودکارآمدی اجتماعی و ابعاد آن یعنی موقعیت‌های عدم تعارض و تعارض است. جهت‌گیری همنوایی خانواده نیز پیش‌بینی کننده منفی و معنادار خودکارآمدی اجتماعی و ابعاد آن یعنی موقعیت‌های عدم تعارض و تعارض می‌باشد. نتیجه اینکه، ارتقاء گفت و شنود خانواده، پیش‌بینی کننده خودکارآمدی اجتماعی در فرزندان است در حالی که تأکید بر همنوایی در خانواده، از میزان خودکارآمدی اجتماعی فرزندان می‌کاهد.

واژه های کلیدی: الگوی ارتباطی، خود کار آمدی، دانش آموزان

^۱ - کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی

^۲ - دانشیار بخش روانشناسی تربیتی دانشگاه شیراز

نقش نگرشهای مذهبی و مقابله مذهبی در پیش بینی افسردگی، اضطراب و

استرس

مهدی حسنونند عموزاده^۱، دکتر رسول روشن^۲

چکیده

مقدمه: مذهب به عنوان یکی از عمده ترین متغیرهای مؤثر بر رفتار و حالات روانی مورد توجه متخصصان حوزه سلامت بوده تا جایی که تحقیقات نشان می دهند مذهبی بودن می تواند آثار بحران های شدید زندگی را تعدیل نماید. هدف پژوهش حاضر بررسی نقش متغیرهای دینی بویژه نگرش های مذهبی در پیش بینی افسردگی، اضطراب و استرس می باشد.

روش: پژوهش حاضر از نوع همبستگی بوده و با توجه به تحقیقات قبلی که در ارتباط با موضوع و مشابه با جامعه آماری صورت گرفته، تعداد ۳۵۰ نفر (۱۷۶ دختر، ۱۷۴ پسر) با میانگین سنی ۱۶ سال (انحراف استاندارد ۱/۶۲) از دانش آموزان پایه دوم و سوم دبیرستان های شهرستان دره شهر در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ با روش نمونه گیری خوشه ای تصادفی انتخاب شدند. داده ها با روش همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی چندگانه مورد تحلیل قرار گرفتند. پرسشنامه مقابله مذهبی پهلوانی و دولتشاهی (۱۳۸۴)، پرسشنامه نگرش مذهبی خدایاری فرد و همکاران (۱۳۷۸) و مقیاس اضطراب، استرس و افسردگی (DASS) لوی باند (۱۹۷۹).

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد که نگرش دینی همبستگی منفی و معنادار با زیر مقیاس های افسردگی، اضطراب و استرس دارند. همچنین مدل رگرسیون برای تبیین اضطراب، افسردگی و استرس نشان داد که از اعتبار مناسبی برخوردار می باشد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که با مثبت شدن نگرش دانش آموزان به دین افسردگی، اضطراب و استرس آن ها کاهش می یابد که این یافته با کارکردهای آموزه های دینی بخصوص دین مبین اسلام، همخوانی دارد.

واژه های کلیدی: نگرش مذهبی، استرس، اضطراب، افسردگی

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، مدرس دانشگاه پیام نور

^۲ دانشیار روان شناسی دانشگاه شاهد

مقایسه راهبردهای مقابله با استرس، عزت نفس، حمایت اجتماعی و سوء مصرف مواد در دانشجویان دارای افکار خودکشی و عدم افکار خودکشی

مهدی حسنونند عموزاده^۱، دکتر رسول روشن^۲

چکیده:

مقدمه: افکار خودکشی که طیفی از اندیشه های مبهم در مورد امکان خاتمه دادن به زندگی تا خودکشی کامل را دربر می گیرد، به عنوان مشکلی بالقوه در مبحث سلامت روان می باشد که بررسی ارتباط این متغیر با متغیر های روان شناختی می تواند تبیین بهتری از آن را فراهم آورد. بنابراین هدف این پژوهش بررسی تفاوت راهبردهای مقابله با استرس، عزت نفس، حمایت اجتماعی و سوء مصرف مواد در دانشجویانی که افکار خودکشی دارند و آن هایی که این افکار را ندارند.

روش: پژوهش حاضر از نوع علی مقایسه ای بوده و تعداد ۳۰۰ نفر (۱۶۰ دختر، ۱۴۰ پسر) با میانگین سنی ۲۲/۱ و انحراف معیار ۱/۸۲ با روش نمونه گیری خوشه ای از جامعه آماری دانشگاه ایلام با روش خوشه ای مرحله ای برگزیده شدند. ابزار پژوهش؛ آزمون عزت نفس الیس و پوپ، و همچنین از پرسشنامه دفتر مرکزی مشاوره وزارت علوم (۱۳۸۸) برای شاخص های، حمایت اجتماعی، مکانیزم های مقابله ای و احتمال سوء مصرف مواد و سنجش افکار خودکشی بهره گرفته شد.

یافته ها: یافته ها نشان داد که، استفاده از مکانیزم های مقابله ای هیجان مدار و اجتنابی به طور معناداری در دانشجویان دارای افکار خودکشی بیشتر می باشد و میزان عزت نفس پایین در این دانشجویان بیشتر و همچنین احتمال سوء مصرف مواد دانشجویان دارای افکار خودکشی به طور معناداری بیشتر مشاهده گردید.

نتیجه گیری: پژوهش حاضر نشان داد که دانشجویان دارای افکار خودکشی نسبت به دانشجویانی که افکار خودکشی ندارند در معرض آسیب های روانی بیشتری قرار دارند.

واژه های کلیدی: سبک مقابله، افکار خودکشی، سوء مصرف مواد

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، مدرس دانشگاه پیام نور

^۲ دانشیار روان شناسی دانشگاه شاهد

رابطه فردگرایی/جمع گرایی، افقی و عمودی با هویت قومی در زنان و مردان ترکمن

دکتر منصور حکیم جوادی^۱، دکتر منصوره نیکو گفتار^۲ معصومه دهباشی^۳، اصغر توسلی^۴

چکیده

هدف از انجام این پژوهش بررسی رابطه فردگرایی/جمع گرایی، افقی و عمودی با هویت قومی در زنان و مردان ترکمن بود. روش تحقیق در این پژوهش، توصیفی-اکتشافی بود. جامعه آماری مردم شهر آق قلا با جمعیت ۳۲۸۲۰۲ (۹۸٪ ترکمن) بود. نمونه آماری ۲۸۶ نفر (۱۴۵ زن، ۱۴۱ مرد) تا ۳۵ ساله بودند که به طور تصادفی انتخاب شدند. برای سنجش هویت قومی از پرسشنامه هویت قومی فینی (۲۰۰۷) استفاده گردید. قابلیت اعتماد این مقیاس ۰/۹۰ بود و همسانی درونی برای خرده مقیاس های هویت قومی بین ۰/۶۹-۰/۷۴ بود. برای سنجش جمع گرایی و فرد گرایی از پرسشنامه تریاندیس و گلفاند (۱۹۹۸) استفاده شد. این پرسشنامه شامل ۱۶ ماده است که برای سنجش هر یک از زیر مقیاس های فرد گرایی، جمع گرایی افقی/عمودی چهار ماده دارد. ضریب آلفای کرانباخ برای همسانی درونی این پرسشنامه ۰/۸۶ می باشد. بین هویت قومی و فرد گرایی افقی، جمع گرایی افقی و جمع گرایی عمودی رابطه معنادار وجود دارد در حالی که بین هویت قومی و فرد گرایی عمودی همبستگی وجود ندارد. تنها در متغیر هویت قومی تفاوت بین مردان و زنان معنادار بود و با توجه به میانگینها هویت قومی مردان بیشتر از زنان است. متغیر جمع گرایی افقی می تواند ۳۱ درصد تغییرات هویت قومی را تبیین کرد ($R^2 = 0.31$). در جامعه سنت گرایی چون قوم ترکمن رابطه بین هویت قومی و جمع گرایی پیش بینی می شد. اما وجود رابطه معنادار بین هویت قومی و فردگرایی افقی می تواند نشان از حرکت جوانان به سوی مدرنیسم داشته باشد. تفاوت جنسی در پذیرش هویت قومی مانند تحقیقات دیگر نشان از گوناگونی دریافت هر یک از دو جنس از هویت قومی داشت.

واژه‌های کلیدی: هویت قومی، فردگرایی، جمع گرایی، ترکمن

^۱استادیار دانشگاه گیلان، hakimjavadi@yahoo.com

^۲استادیار دانشگاه آزاد، واحد علوم پزشکی

^۳کارشناس ارشد روانشناسی

^۴کارشناس روانشناسی

بررسی تأثیر آموزش هوش هیجانی بر سازگاری اجتماعی و خانوادگی دانشجویان دانشگاه تبریز

فرناز حکیمایی بهروز^۱، زینب خانجانی^۲

چکیده

در دنیای مدرن امروز بیش از هر چیز سازگاری و برقراری رابطه مثبت و نزدیک چه در محیط کاری و حرفه ای و چه در محیط خانوادگی و شخصی به کار می آید. مطالعات و بررسی ها حاکی از آنند که برخورداری از هوش هیجانی و آموزش مناسب و به موقع، موجبات سازگاری بهتر و ایجاد و تداوم یک رابطه مثبت را فراهم می نماید. از آنجا که هوش هیجانی قابل آموزش و یادگیری است لذا هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر آموزش مولفه های هوش هیجانی بر سازگاری اجتماعی و خانوادگی دانشجویان دانشگاه آزاد تبریز بود. بدین منظور با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس، به صورت تصادفی ۴۰ نفر انتخاب شدند که به دو گروه آزمایش (۲۰ نفر) و کنترل (۲۰ نفر) تقسیم شدند. سپس از هر دو گروه پیش آزمون (آزمون هوش هیجانی بار-آن، سازگاری بل) به عمل آمد و در نهایت بعد از ۱۲ جلسه آموزشی پس آزمون (آزمونهای مذکور) بر روی هر دو گروه اجرا گردید. روش پژوهش آزمایشی و بر اساس طرح پیش آزمون - پس آزمون با گروه کنترل و گواه بود. جهت تحلیل داده ها از کواریانس استفاده شد. نتایج حاکی از تفاوت میانگین دو گروه در پس آزمون و در نتیجه افزایش سازگاری اجتماعی و سازگاری خانوادگی در گروه آزمایش بود. لذا با تکیه بر یافته های قبلی و پژوهش حاضر می توان امید داشت که آموزش و بهبود هوش هیجانی افراد را به سمت موفقیت در حوزه های سازگاری سوق دهد.

واژه های کلیدی: هوش هیجانی و سازگاری

^۱کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

^۲دکتری روانشناسی تحولی استاد دانشگاه تبریز

مقایسه مسئولیت پذیری اجتماعی و انگیزش پیشرفت در نوجوانان دارای مادر شاغل و غیر شاغل

دکتر مزگان سپاه منصور^۱، اکرم السادات حسینی^۲

چکیده

هدف از پژوهش حاضر مقایسه مسئولیت پذیری اجتماعی و انگیزش پیشرفت نوجوانان دارای مادر شاغل و غیر شاغل بود. روش پژوهش، توصیفی از نوع علی - مقایسه ای و جامعه آماری، دانش آموزان پایه اول راهنمایی بود. که از میان آنها ۳۴۰ نفر به عنوان نمونه آماری با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل آزمون مسئولیت پذیری اجتماعی (کرمی و نعمتی؛ ۱۳۷۸) و آزمون انگیزش پیشرفت (هرمنس؛ ۱۹۷۰) بود. داده های حاصل با استفاده از روشهای آماری تحلیل واریانس دوراهه و ضرایب همبستگی پیرسون ضریب همبستگی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان می دهد که بین مسئولیت پذیری اجتماعی نوجوانان با مادر شاغل و غیر شاغل تفاوت معنی داری و همچنین بین انگیزش پیشرفت نوجوانان با مادر شاغل و غیر شاغل تفاوت معنی دار وجود دارد و بین مسئولیت پذیری اجتماعی و انگیزش پیشرفت نوجوانان رابطه وجود دارد.

واژه های کلیدی: مسئولیت پذیری اجتماعی، انگیزش پیشرفت، نوجوانان، مادر شاغل و غیر شاغل

^۱ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

^۲ کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی

تاثیر اضطراب مزمن مادر بر پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان پسر سالهای دوم و سوم ابتدایی شهرستان کرج در سال تحصیلی ۹۰-۸۹

دکتر محمدحکمی^۱، مژگان وفاکیش^۲

چکیده

پژوهش حاضر تاثیر اضطراب مزمن مادر بر پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان پسر سالهای دوم و سوم مدارس ابتدایی شهرستان کرج را مورد مطالعه قرار داده است. بدین منظور با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی دبستان شهید علافها در منطقه ۱ شهرستان کرج به عنوان نمونه انتخاب شده و کلیه مادران و دانش آموزان پسر سالهای دوم و سوم ابتدایی مورد آزمون قرار گرفتند. ابتدا تست اضطراب کتل بر روی ۲۵۵ نفر از مادران دانش آموزان سپس فرم ارزشیابی رفتاری راتر به منظور بررسی میزان سازگاری آن دانش آموزان توسط آموزگاران آنها تکمیل گردید. سپس نمرات ۴ درس اصلی آنها (املاء، فارسی، ریاضی و علوم) استخراج شده و میانگین این نمرات به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی محاسبه گردید. بررسی نتایج تحقیق نشاندهنده تاثیر میزان اضطراب مادران بر میزان سازگاری فرزندان آنان بود. بطوریکه که فرزندان مادران با اضطراب مزمن بالا از میزان سازگاری کمتری برخوردار بودند ولی میزان اضطراب مزمن مادران بر پیشرفت تحصیلی فرزندان در این تحقیق تاثیر معنی دار نداشته است.

واژه های کلیدی: اضطراب مادر، پیشرفت تحصیلی، دانش آموزان، سازگاری اجتماعی

۱ استادیار - دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، mohammadhakami@yahoo.com

۲ دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج

پیش بینی حمایت اجتماعی بر اساس مهارت های بین فردی

فاطمه خالقی اصفهانی^۱، مریم اسماعیلی^۲

چکیده

از آن جایی که حمایت اجتماعی پیوندهای میان افراد است، که باعث ایجاد امنیت، آرامش و اعتماد در افراد می شود، برای پژوهش حاضر، با هدف پیش بینی حمایت اجتماعی توسط مهارت های بین فردی در بین دانشجویان کارشناسی دانشگاه اصفهان به انجام رسیده است. طرح پژوهشی مورد استفاده در این پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی می باشد. نمونه آماری این تحقیق را ۱۵۰ نفر از دانشجویان کارشناسی دانشگاه اصفهان تشکیل داد. روش نمونه گیری در این پژوهش، نمونه گیری تصادفی ساده بود. روش آماری در این پژوهش، رگرسیون به روش سلسله مراتبی بوده است. به منظور سنجش مهارت های جرابک (۲۰۰۴، به نقل از حسین چاری و فداکار، ۱۳۸۴) و حمایت اجتماعی واکس و همکاران (به نقل از: ابراهیمی قوام، ۱۳۷۰) استفاده گردیده است. که روایی و اعتبار این ابزارها سنجیده و در حد قابل قبول بود. با توجه به نتایج تحقیق، مهارت های بین فردی پیش بینی کننده ی حمایت اجتماعی می باشد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان گر این است که متغیر پیش بین مهارت های بین فردی ($t = 3/87, p < 0/001$)، $\beta = 0/35$ به طور معنادار متغیر حمایت اجتماعی را مورد پیش بینی قرار می دهد و $0/35$ از واریانس آن را تعیین می کند ($p < 0/001, R = 0/35, F = 14/10$). مهارت های بین فردی، میزان حمایت اجتماعی را پیش بینی می کند.

واژه های کلیدی: مهارت های بین فردی، حمایت اجتماعی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه شیراز

^۲ استادیار گروه روانشناسی دانشگاه اصفهان، آدرس: دانشگاه اصفهان، دانشکده علوم تربیتی، گروه روانشناسی

رابطه بین مهارت‌های بین فردی و حمایت اجتماعی

فاطمه خالقی اصفهانی^۱، مریم اسماعیلی^۲

چکیده

از آنجایی که روابط گرم و صمیمی بین افراد، منبع آرامش و اعتماد می‌باشد، می‌تواند جلب‌کننده حمایت اجتماعی از سوی خانواده و اجتماع باشد. پژوهش حاضر، با هدف بررسی رابطه مهارت‌های بین فردی با حمایت اجتماعی در بین دانشجویان کارشناسی و نیز شناسایی ارتباط بین عوامل جمعیت شناختی موثر مانند جنسیت، سال ورود به دانشگاه و تحصیلات پدر با میزان حمایت اجتماعی به انجام رسیده است. طرح پژوهشی مورد استفاده در این پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی می باشد جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل تمام دانشجویان کارشناسی دانشگاه اصفهان بود. نمونه‌ی آماری این تحقیق را ۱۵۰ نفر از دانشجویان کارشناسی زن و مرد دانشگاه اصفهان تشکیل داد. روش نمونه‌گیری در این پژوهش، نمونه‌گیری تصادفی ساده بود. به منظور سنجش مهارت‌های ارتباطی و حمایت اجتماعی، به ترتیب از پرسش‌نامه‌های مهارت ارتباطی جرابک (۲۰۰۴)، به نقل از حسین چاری و فداکار (۱۳۸۴) و حمایت اجتماعی واکس و همکاران (به نقل از: ابراهیمی قوام، ۱۳۷۰) استفاده گردیده است که روایی و اعتبار این ابزارها سنجیده و در حد قابل قبول بود. بر اساس نتایج تحقیق، رابطه مستقیم و معناداری ($r=0/35$) بین مهارت‌های بین فردی و میزان حمایت اجتماعی مشاهده شده است. همچنین نتایج همبستگی پیرسون نشان داد، سال ورود به دانشگاه و تحصیلات پدر با میزان حمایت اجتماعی رابطه مستقیم و معنادار دارد ($r=-0/14$ ، $p<0/0001$)، ($r=-0/12$ ، $p<0/0001$). این در حالی است که بین جنسیت و میزان حمایت‌های اجتماعی رابطه معنادار مشاهده نشده است. ($r=0/16$ ، $p>0/0001$).

بین مهارت‌های بین فردی و حمایت اجتماعی رابطه وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: مهارت‌های بین فردی، حمایت اجتماعی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه شیراز

^۲ استادیار گروه روانشناسی دانشگاه اصفهان، آدرس: دانشگاه اصفهان، دانشکده علوم تربیتی، گروه روانشناسی

نقش واسطه ای نگرانی همدلانه در رابطه بین پرخاشگری و احساس گناه در دانشجویان

شیمای خرم^۱، سیده سمیرا موسوی^۲

چکیده

اگر رفتار انسانها با استانداردهای اخلاقی و اجتماعی سازگار نباشد، احساس گناه، عملکردهای جبرانی را فرا می خواند که از بروز این گونه رفتارها جلوگیری کند. هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش محافظتی گناه بر علیه پرخاشگری بدنی و کلامی است که توسط نگرانی همدلانه نمود می یابد. نمونه پژوهش، شامل ۲۰۰ نفر از دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه علوم و تحقیقات فارس (۹۸ پسر، ۱۰۲ دختر) بود که با روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. متغیرها با استفاده از پرسشنامه های پرخاشگری باس و پری، گناه کوکلو و جونز و همدلی ۳۳ سؤالی مورد ارزیابی قرار گرفتند. به منظور تحلیل داده های پژوهش، از روش ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر استفاده شد. یافته های پژوهش حاکی از آن بود که الگوی فرضی اولیه با داده های مشاهده شده، برازش مطلوب دارد و نگرانی همدلانه نقش متغیر میانجی را بین احساس گناه و پرخاشگری بدنی و کلامی ایفا می کند. بنابراین گناه به طور غیر مستقیم بر پرخاشگری بدنی و کلامی تأثیر می گذارد. از آنجایی که گناه و همدلی میزان بالایی از تغییرپذیری پرخاشگری را کنترل می نمایند می توان توجه به این عوامل را در راهبردهای درمانی پرخاشگری در نظر گرفت.

واژه های کلیدی: نگرانی همدلانه، پرخاشگری بدنی، پرخاشگری کلامی، احساس گناه

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم و تحقیقات فارس، shima_khorram@yahoo.com

^۲ کارشناس ارشد روانشناسی بالینی

رابطه هوش هیجانی، حمایت اجتماعی و عزت نفس با اضطراب اجتماعی دانشجویان

جعفر بهادری خسروشاهی^۱، دکتر جلیل باباپور خیرالدین^۲

چکیده

مقدمه: هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه هوش هیجانی، حمایت اجتماعی و عزت نفس با اضطراب اجتماعی دانشجویان دانشگاه تبریز بود.

روش شناسی: پژوهش حاضر از نوع توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه تبریز در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ بودند که از این میان تعداد ۲۰۰ نفر با استفاده از جدول مورگان به روش نمونه گیری خوشه‌ای انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های هوش هیجانی شاتنه، حمایت اجتماعی فیلیپس، عزت نفس کوپراسمیت و اضطراب اجتماعی قوام استفاده شد. جهت تجزیه تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی و تحلیل رگرسیون چند متغیری استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد اضطراب اجتماعی با عزت نفس، حمایت اجتماعی و هوش هیجانی رابطه منفی و معناداری دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که از بین متغیرهای پیش بین حمایت اجتماعی و عزت نفس پیش بینی کننده اضطراب اجتماعی می باشند، اما هوش هیجانی در پیش بینی کنندگی اضطراب اجتماعی نقشی ایفا نمی کند.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس نتایج یافته با افزایش هوش هیجانی، حمایت اجتماعی و عزت نفس می توان اضطراب اجتماعی دانشجویان را کاهش داد.

واژه های کلیدی: هوش هیجانی، حمایت اجتماعی، عزت نفس، اضطراب اجتماعی.

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه تبریز
^۲ دانشیار و عضو هیئت علمی گروه روانشناسی دانشگاه تبریز

رابطه بین سبک های هویت با همدلی در دانشجویان

جعفر بهادری خسروشاهی^۱، دکتر تورج هاشمی نصرت آباد^۲

چکیده

مقدمه: هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین سبک های هویت با همدلی در دانشجویان دانشگاه تبریز بود.

روش شناسی: روش پژوهش همبستگی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه تبریز در سال تحصیلی ۱۳۸۹-۹۰ بودند که از این جامعه تعداد ۲۰۰ نفر به روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه سبک هویت برزونسکی و فهرست واکنش های بین فردی دیویس استفاده شد. داده ها به کمک روشهای آماری ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون گام به گام تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج نشان داد که همدلی با سبک هویت اطلاعاتی و هنجاری رابطه مثبت و معنادار و با سبک هویت سردرگم/اجتنابی رابطه منفی و معنی داری دارد. همچنین بر اساس نتایج تحلیل رگرسیون، سبک های هویتی قادرند تغییرات همدلی را در دانشجویان پیش بینی کنند.

بحث و نتیجه گیری: با افزایش سبک هویت اطلاعاتی و هنجاری میزان همدلی افزایش می یابد و برعکس با افزایش سبک هویتی سردرگم/اجتنابی میزان همدلی کاهش می یابد.

کلید واژه ها: سبک های هویت، سبک هویت اطلاعاتی، سبک هویت هنجاری، سبک هویت سردرگم/اجتنابی/همدلی.

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه تبریز، Jafar.b2010@yahoo.com

^۲ دانشیار و عضو هیئت علمی گروه روانشناسی دانشگاه تبریز

فرزندپروری والدین با پیشرفت های اسناد و ادراک دانش آموزان از شیوه رابطه بین سبک های با پیشرفت تحصیلی آنها

ناهیده درستکار^۱، دکتر محمدجعفر جوادی^۲، دکتر مژگان سپاه منصور^۳

چکیده:

هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه سبک های اسناد و ادراک دانش آموزان از شیوه های فرزندپروری والدین با پیشرفت تحصیلی آنهاست. نمونه تحقیق شامل ۴۰۳ نفر از دانش آموزان دختر سال سوم راهنمایی شهر تهران است که با روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب گردیدند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، پرسشنامه سبک های اسناد کودکان سلیگمن (۱۹۸۴) و پرسشنامه ادراک شیوه های فرزند پروری والدین مکلون و مررل (۱۹۸۹) و معدل چهار درس فارسی، علوم، ریاضی و زبان انگلیسی است که به عنوان معیار پیشرفت تحصیلی به کار برده شد. روش تحقیق این پژوهش از نوع همبستگی است و جهت تجزیه و تحلیل داده ها از همبستگی، رگرسیون چند متغیره و تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شد. نتایج نشان داد که بین سبک های اسناد با پیشرفت تحصیلی رابطه وجود دارد، به طوری که پیشرفت تحصیلی با مقیاس های کلی و درونی در موقعیت مثبت، رابطه مثبت و با مقیاس کلی در موقعیت منفی رابطه منفی دارد ($p < 0/05$). هم چنین، ادراک دانش آموزان از شیوه های فرزند پروری والدین با پیشرفت تحصیلی آنها تفاوت وجود دارد ($p < 0/01$).

در پاسخ به سوال پژوهش مبنی بر مشخص کردن سهم متغیرها در پیش بینی پیشرفت تحصیلی، نتایج در سطح خطای ۵ درصد نشان داد که سبک های اسناد، سهم بیشتری در پیش بینی تحصیلی دانش آموزان دارند. بدین ترتیب به نظر می رسد که با کمک به دانش آموزان در دستیابی به کسب اسناد مناسب، پیشرفت تحصیلی بیشتری را می توان در آن ها شاهد بود.

واژه های کلیدی: سبک های اسناد، ادراک دانش آموزان از شیوه های فرزند پروری والدین، پیشرفت تحصیلی، دانش

آموزان دختر، دوره راهنمایی

مقایسه هوش هیجانی و سازگاری اجتماعی در دانش آموزان عادی و تیزهوش شهرستان کرمانشاه

محسن در که^۱، دکتر سعید عسکری^۲، جواد محمدی^۳، حسن رضایی^۴

چکیده

با گذشت زمان این سوال در ذهن روانشناسان مطرح شد که چرا فردی در زندگی پیشرفت می کند و فردی دیگر با همان میزان استعداد و هوش در نیمه راه متوقف می شود؟ تا اینکه امروزه نظریه هوش و موفقیت به این نتیجه رسیده اند که توانایی های شناختی به تنهایی نمی توانند پیش بینی کننده موفقیت افراد در زندگی باشند. علاوه بر این توانایی های غیر شناختی نیز به بر موفقیت افراد تاثیر می گذارند که این تواناییهای غیر شناختی را تحت عنوان هوش هیجانی مطرح می کنند. در پژوهش حاضر به بررسی مقایسه هوش هیجانی و سازگاری اجتماعی در دانش آموزان عادی و تیزهوش پرداخته شده است.

روش: پژوهش حاضر علی مقایسه ای می باشد. جامعه پژوهش شامل کلیه دانش آموزان پسر دبیرستان های مدارس تیزهوش و کلیه دانش آموزان مدارس دبیرستان های ناحیه یک شهرستان کرمانشاه می باشد که به صورت نمونه گیری در دسترس ۶۵ دانش آموز تیزهوش و ۶۵ دانش آموز از مدارس عادی به عنوان نمونه انتخاب شدند و با استفاده از پرسشنامه سازگاری بل (۱۹۶۱) و هوش هیجانی بار-ان (۱۹۸۰) مورد آزمون قرار گرفتند. داده ها با استفاده آمار توصیفی شامل انحراف استاندارد، میانگین و جدول و آمار استنباطی شامل T مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که بین هوش هیجانی و سازگاری اجتماعی بین دو گروه دانش آموزان تیزهوش و عادی تفاوت معنادار وجود دارد.

نتیجه گیری: کودکان تیزهوش از نظر هوش هیجانی و سازگاری اجتماعی از دانش آموزان عادی در سطح بالاتری قرار دارند.

واژه های کلیدی: هوش هیجانی، سازگاری اجتماعی، دانش آموزان عادی و تیزهوش

۱ - کارشناس ارشد روانشناسی عمومی و مدرس دانشگاه پیام نور

۲ - استادیار گروه روانشناسی و مشاوره دانشگاه رازی

۳ - کارشناس ارشد روانشناسی بالینی و مدرس دانشگاه پیام نور

۴ - کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

بررسی تأثیر سلامت اجتماعی در رضایت از زندگی جوانان

حمید دهقانی^۱، فاطمه اکبرزاده^۲

چکیده

رضایت از زندگی از شاخص های مهم بهزیستی ذهنی است. هدف از این پژوهش بررسی تأثیر سلامت اجتماعی در رضایت از زندگی جوانان شهر بابلسر است.

روش: روش پژوهش در این تحقیق پیمایشی است و جامعه آماری آن کلیه جوانان شهر بابلسر هستند. بدین منظور نمونه ای ۳۸۰ نفری از افراد ۱۵ تا ۲۹ سال شهر بابلسر به طور تصادفی انتخاب شده اند. ابزار جمع آوری داده ها در این مطالعه پرسشنامه سلامت اجتماعی و رضایت از زندگی است. داده ها به وسیله نرم افزار SPSS و با آزمون های آنالیز واریانس یک طرفه، ضریب همبستگی پیرسون، تی تست، من ویتنی و کروسکال والیس و رگرسیون چند متغیره تحلیل شدند.

یافته ها: آزمون همبستگی پیرسون نشان می دهد که بین متغیر رضایت از زندگی با سلامت اجتماعی و هر سه بعد آن رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین بین رضایت از زندگی و سن، تحصیلات و درآمد خانواده رابطه معنی داری وجود دارد، و لی با متغیرهای جنسیت، وضعیت تأهل و تحصیلات والدین رابطه معنی داری ندارد.

نتیجه گیری: نتایج رگرسیون چند متغیره نشان می دهد که هر سه بعد سلامت اجتماعی (شکوفایی اجتماعی، پذیرش اجتماعی و مشارکت اجتماعی) بر رضایت از زندگی جوانان شهر بابلسر تأثیر گذارند و مجموعاً ۳۳ درصد از واریانس متغیر وابسته رضایت از زندگی را تبیین می کنند.

واژه های کلیدی: رضایت از زندگی، سلامت اجتماعی، شکوفایی اجتماعی، پذیرش اجتماعی، مشارکت اجتماعی،

جوانان

تحلیل محتوای آیات قرآن از منظر روان شناسی اجتماعی

هومن نامور^۱، فاطمه ذهبی^۲

چکیده

قرآن کریم مردم را به سیر و گردش در روی زمین و مشاهده ی آفریده های جهان هستی و همچنین تفکر و تدبیر درباره ی آن ها تشویق می کند و می فرماید:

" ای رسول به مردم بگو در زمین گردش کنید و ببینید که خدا چگونه خلق را ایجاد کرده است." (عنکبوت، ۲۰)

هدف از این پژوهش تحلیل قرآن براساس مولفه های روان شناسی اجتماعی به عنوان علم انسانی، عقلانی بود که طرح آن باعث کشف مفاهیم جدید و تفکر برانگیز است. به منظور تحلیل آیات قرآن مجید براساس مفاهیم روان شناسی اجتماعی، آیات قرآن با توجه به ترجمه فارسی آیات، تفاسیر نمونه، راهنما، بر مبنای مفاهیم اساسی روان شناسی اجتماعی طبقه بندی و با نرم افزار اس. پی. اس. بررسی شدند که از میان ۶۲۳۶ آیه ۴۲۰۴ آیه دارای مفاهیم روان شناسی اجتماعی بودند. پرسش اصلی این است که آیا در آیات قرآن مجید مفاهیم روان شناسی اجتماعی وجود دارد؟

با اتکا به یافته های بدست آمده آیات قرآن دارای ۱۳/۷ مفهوم هم‌رنگی، ۱/۸ ارتباط جمعی، ۱۴/۹ شناخت اجتماعی، ۴/۲ پرخاشگری، ۱۵/۹ پیشداوری، ۱۷/۲ حساسیت بین فردی، ۵/۸ چالش انگیزی، ۲۲/۱ رهبری و ۴/۵ یادگیری اجتماعی است. پژوهش های از این قبیل می توانند استفاده از سرچشمه های غنی معرفتی و کاربردی قرآن را هماهنگ با روان انسان میسر سازند. همچنین با تامل و تدبیر می توان آیات قرآن را سرلوحه ای برای روابط اجتماعی قرار داد.

واژه های کلیدی: آیات قرآن، روان شناسی اجتماعی (هم‌رنگی، ارتباط جمعی، شناخت اجتماعی، پرخاشگری، پیشداوری، دوست داشتن و حساسیت بین فردی، چالش انگیزی)

^۱. عضو هیئت علمی، مربی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه / Hooman.namvar@gmail.com

^۲. کارشناس روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه / Zahabi_ir@yahoo.com

رابطه بین رفتار اتلاف اجتماعی و ابعاد شخصیت

زهرا رافعی^۱، دکتر حسین اسکندری^۲ و دکتر عباس عباس پور

چکیده

از آنجایی که در چند دهه گذشته، استفاده از گروه های کاری بطور معناداری در سازمان ها افزایش یافته است بررسی عواملی نظیر رفتار اتلاف اجتماعی که در عدم باروری گروهها نقش ایفا می کند ضروری تلقی می شود. لذا این پژوهش به منظور افزایش دانش در این زمینه و با هدف بررسی رابطه بین رفتار اتلاف اجتماعی و ابعاد شخصیت در مدیران و کارمندان شرکت صنایع هفت الماس و استیل البرز در شهر تهران انجام شد. روش استفاده شده در این پژوهش از نوع توصیفی-زمینه یابی بود و ۱۵۵ نفر از مدیران و کارمندان به منظور نمونه آماری پژوهش انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه شخصیت پرسشنامه شخصیت پنج عاملی NEO-FFI و مقیاس اتلاف اجتماعی جرج (۱۹۹۲) استفاده شد. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که رابطه منفی معناداری بین بعد سازگاری و برون گرایی با رفتار اتلاف اجتماعی وجود دارد. علاوه بر این نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که می توان از بعد روان آزردده خوبی برای پیش بینی اتلاف اجتماعی استفاده کرد.

واژه های کلیدی: رفتار اتلاف اجتماعی، رفتار و ابعاد شخصیت.

^۱ نویسنده مسئول دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی دانشگاه علامه طباطبایی. . . rafezi۱۳@yahoo.com

^۲ عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی.

بررسی رابطه بین رضایت زناشویی، تعارضات زناشویی و همسرآزاری در زنان و مردان متأهل در شهر اصفهان

علی راکی^۱، فرنوش کاویانپور^۲، دکتر رضوان السادات جزایری^۳

چکیده

مقدمه: هدف اصلی از انجام این پژوهش، بررسی رابطه بین رضایت زناشویی، تعارضات زناشویی و همسرآزاری در زنان و مردان متأهل بود. روش: ۱۵۰ نفر (۷۵ زن، ۷۵ مرد) به روش نمونه گیری تصادفی ساده از میان زنان و مردان متأهل شهر اصفهان انتخاب شده و پرسشنامه زناشویی انریچ، آزمون تعارضات زناشویی کانزاس و آزمون تاکتیک های تعارض را تکمیل کردند. داده ها به کمک روش تحلیل رگرسیون، همبستگی پیرسون، آزمون T مستقل و تحلیل واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته ها: بیانگر این مطلب بود که بین رضایت زناشویی، تعارضات زناشویی و همسرآزاری رابطه معنادار ($P < 0/001$) وجود دارد. همچنین از بین عوامل جمعیت شناختی (جنسیت، سن، میزان درآمد، تحصیلات، تعداد فرزندان و مدت ازدواج)، عامل جنسیت، میزان درآمد، تحصیلات در همسرآزاری و عامل تعداد فرزندان در هر سه متغیر معنادار بود. نتیجه گیری: تعارضات زناشویی و همسرآزاری پیش بینی کننده مناسبی در میزان رضایت زناشویی هستند و هرچند با افزایش سن، میزان درآمد، مدت ازدواج و میزان تحصیلات، میزان رضایت زناشویی کاهش نمی یابد، اما همین عوامل می تواند در میزان همسرآزاری مؤثر باشد و در این پژوهش تعداد فرزندان مهمترین عاملی است که در رضایت زناشویی، تعارضات زناشویی و همسرآزاری مؤثر بود.

واژه های کلیدی: رضایت زناشویی، تعارضات زناشویی، همسرآزاری

^۱ کارشناس ارشد مشاوره شغلی

^۲ کارشناس ارشد روان شناسی کودکان استثنایی

^۳ استادیار گروه مشاوره دانشگاه اصفهان

تأثیر آموزش مهارت‌های ارتباط اجتماعی بر کاهش پرخاشگری کودکان

عفت سادات رباط جزی^۱

چکیده

فرایند برقراری ارتباط، فرایندی است که از زمان تولد شروع شده و در طول مسیر زندگی افراد ادامه می‌یابد. آموزش مهارت‌های ارتباط اجتماعی، مبتنی بر یادگیری مشارکتی است که در افزایش رفتارهای مثبت، تقویت روابط اجتماعی و سلامت روح و روان، همچنین پیشگیری از بروز مشکلات از جمله پرخاشگری بسیار اثر بخش است. هدف از پژوهش حاضر تأثیر آموزش مهارت‌های ارتباط اجتماعی بر کاهش پرخاشگری کودکان پیش دبستانی بود. جامعه آماری را کلیه کودکان دختر پیش دبستانی استان قم در سال ۹۰-۸۹ تشکیل دادند نمونه مورد نظر ۸۴ دختر ۶ ساله بودند که ۴۲ نفر از آنها در گروه آزمایشی و ۴۲ نفر دیگر در گروه کنترل قرار گرفتند. ابزار پژوهش پرسشنامه سنجش خشم (سیدی، ۱۳۷۹) بود. یافته‌ها نشان داد آموزش مهارت‌های ارتباط اجتماعی در کاهش پرخاشگری کودکان پیش دبستانی موثر بوده است. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت: کودکان بعد از کسب آموزش مهارت‌های اجتماعی می‌توانند احساساتشان را بشناسند و با آرامش برای دیگران بازگو کنند و در برقراری ارتباط متقابل با دیگران توانا شوند.

واژه‌های کلیدی: ارتباط اجتماعی، ارتباط موثر، پرخاشگری

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، robotjazi۴۵۹۱@yahoo.com

بررسی رابطه نگرش به حجاب با احساس شادی دانشجویان دختر

دکتر سوران رجبی^۱

چکیده

باتوجه به پذیرش حجاب به عنوان یکی از احکام مهم و اساسی برای بانوان در دین مبین اسلام و نقش آن در استقلال فکری، سیاسی و اجتماعی جامعه، این تحقیق با هدف بررسی ارتباط نگرش دانشجویان دختر به حجاب با احساس شادی انجام گرفت.

روش: نمونه آماری این مطالعه ۲۱۸ نفر (۵۳ نفر دانشجوی دانشگاه پیام نور، ۶۰ نفر دانشجوی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل و ۱۰۵ نفر دانشجوی دانشگاه محقق اردبیلی) بوده است، که به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای از بین کلیه دانشجویان دختر دانشگاههای آزاد واحد اردبیل، دانشگاه پیام نور اردبیل و دانشگاه محقق اردبیلی انتخاب شده اند. در قالب روش زمینه یابی از نوع مقطعی و روش همبستگی از پرسشنامه شادکامی آکسفورد و پرسشنامه نگرش به حجاب برای جمع آوری داده ها استفاده گردید.

یافته ها: نتایج بدست آمده نشان داد بین دانشجویان دانشگاههای پیام نور، آزاد اسلامی و محقق اردبیلی از نظر نگرش به حجاب تفاوت معناداری وجود دارد. بدین معنی که دانشجویان دانشگاه پیام نور و محقق اردبیلی در مقایسه با دانشجویان دانشگاه آزاد با توجه به میانگین بدست آمده از نگرش مثبت تری برخوردار بودند. همچنین رابطه معناداری بین نگرش به حجاب با رضایت از زندگی و شادکامی دانشجویان بدست آمد ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که بین نگرش مثبت به حجاب با احساس شادی در دانشجویان همبستگی وجود دارد.

واژه های کلیدی: نگرش به حجاب، شادکامی، دانشجو

^۱ عضو هیأت علمی دانشگاه خلیج فارس - soranrajabi@gmail.com

بررسی ارتباط گروهی از متغیرها با سبک های حل تعارض مدیران سازمان تربیت بدنی

دکتر سوران رجبی^۱

چکیده

تعارض جزئی لاینفک از حیات سازمان است که بسیاری از مدیران را بخود مشغول داشته است. هدف اصلی مطالعه حاضر بررسی رابطه گروهی از متغیرها با سبک های حل تعارض مدیران سازمان تربیت بدنی می باشد.

روش: روش تحقیق این پژوهش همبستگی بوده و نمونه آماری این تحقیق شامل ۱۸۰ نفر از روسای ادارات و مدیران هیأت های ورزشی تربیت بدنی استان اردبیل می باشد که به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. برای جمع آوری داده های پژوهش از آزمون سبک های حل تعارض استفاده شد.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان می دهد که بین متغیر سن و سبک حل تعارض از نوع تشریک مساعی مدیران رابطه مثبت معنی داری وجود دارد ($P < 0/05$). بین متغیر سابقه خدمت با سبک های حل تعارض تسلطی و هم سازی مدیران همبستگی منفی و با سبک های حل تعارض تشریک مساعی همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد ($P < 0/05$). همچنین بین متغیر میزان رضایت از درآمد با سبک های حل تعارض از نوع تسلطی مدیران همبستگی منفی و معنی دار وجود دارد ($P < 0/05$). و بالاخره یافته ها نشان داد که بین متغیر میزان رضایت از حرفه خود با سبک های حل تعارض از نوع تسلطی و مصالحه مدیران همبستگی منفی و با سبک های حل تعارض از نوع تشریک مساعی مدیران همبستگی مثبت معنی دار وجود دارد ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که هر چقدر سابقه کار یک مدیر بیشتر باشد، از میانگین سنی بالاتری برخوردار باشد و از شغل و میزان درآمد رضایت بیشتری داشته باشد موجب می گردد که در برخورد با زیردستان و تعارضات درون سازمانی، سبک مدیریتی تشریک مساعی را به کارگیرد. بنابراین پیشنهاد می شود که اهمیت متغیرهای فوق در رابطه با سبک مدیریتی در اختیار دست اندرکاران و برنامه ریزان امر مدیریتی قرار گیرد.

واژه های کلیدی: سبک های حل تعارض، مدیران، سازمان تربیت بدنی

^۱ عضو هیأت علمی دانشگاه خلیج فارس

بررسی ارتباط بین جهت گیری مذهبی درونی و بیرونی با سازگاری اجتماعی -تحصیلی / شغلی-

و عزت نفس اجتماعی - تحصیلی / شغلی دانشجویان شهر اراک

مهری رحمانی^۱

چکیده

مقدمه: زندگی جوانان خصوصاً دانشجویان در عصر حاضر با استرس های بسیار متعدد و گوناگونی همراه شده است و می بایست با ایجاد امنیت روحی و روانی و پیروی از احکام و قوانین اسلامی و برقراری نظم و آرامش در تمام حوزه های زندگی؛ امنیت اجتماعی، فردی، سیاسی، فرهنگی و معنوی این قشر آینده ساز را تأمین نمود.

هدف: این پژوهش با هدف بررسی ارتباط بین جهت گیری مذهبی درونی و بیرونی با سازگاری اجتماعی-تحصیلی / شغلی و عزت نفس اجتماعی-تحصیلی / شغلی دانشجویان شهر اراک انجام گرفت.

روش: تحقیق از نوع زمینه یابی و جامعه ی آماری شامل کلیه ی دانشجویان دانشگاه های دولتی، آزاد و پیام نور اراک بود که به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای اقدام به انتخاب نمونه مورد نظر شد. ابزار جمع آوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه ی جهت گیری مذهبی آلپورت، پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت و پرسشنامه سازگاری بل و روش آماری مورد استفاده در این پژوهش، ضریب همبستگی پیرسون بود.

یافته ها: نتایج نشان داد که ارتباط معناداری بین جهت گیری مذهبی درونی با سازگاری اجتماعی-شغلی / تحصیلی و عزت نفس اجتماعی-تحصیلی / شغلی دانشجویان وجود دارد ($p < 0/05$).

نتیجه گیری: یافته های پژوهش حاکی از آن است که افراد دارای جهت گیری مذهبی درونی که تنها برای منافع شخصی تظاهر به دینداری نمی کنند از سازگاری اجتماعی-شغلی / تحصیلی و عزت نفس اجتماعی-تحصیلی / شغلی بالاتری برخوردارند.

واژه های کلیدی: جهت گیری مذهبی، سازگاری و عزت نفس

^۱ عضو علمی، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور

رابطه روان رنجورخویی و خلاقیت در دانشجویان دختر دانشگاه آزاد ساری

زاهده رحمانیان^۱، بهرام میرزائیان^۲

چکیده

به عقیده آیزینگ (۱۹۹۸) از اهم ویژگی‌های شخصیتی افراد با خلاقیت پایین شامل هم‌رنگی با جماعت، پاسخ‌های متداعی متعارف، همدلی و روان رنجورخویی می‌باشد. در این پژوهش درصدد برآمدیم به بررسی رابطه روان رنجورخویی و خلاقیت در دانشجویان دختر پردازیم.

روش: ۳۵ دانشجو را از بین کلیه دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری به دو روش نمونه‌گیری خوشه‌ای و تصادفی ساده انتخاب کردیم. ابزارهای گردآوری اطلاعات عبارت بودند از: پرسشنامه سنجش خلاقیت و پرسشنامه روان رنجورخویی.

یافته‌ها: تجزیه و تحلیل‌های آماری نشان دادند که با ۵ درصد خطا بین روان رنجورخویی و خلاقیت رابطه معناداری وجود ندارد ولی بین وضعیت اجتماعی و روان رنجورخویی رابطه تقریباً متوسط مثبتی برآورد شد ($R=0,35$).

نتیجه‌گیری: در نتیجه هرچه سطح تحصیلات دانشجویان دختر بیشتر می‌شود، میزان روان رنجورخویی در آنها افزایش می‌یابد. یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌دهند که اگر بتوان سلامت روان را از طریق انواع مداخلات روانی، اجتماعی، سیاسی، و غیره بالا ببریم، شاید بتوانیم به بالا رفتن خلاقیت دانشجویان کمک کنیم.

واژه‌های کلیدی: روان رنجورخویی، خلاقیت، وضعیت اجتماعی، دانشجو

۱ نویسنده مسئول: کارشناس ارشد روانشناسی بالینی. آدرس: گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه پیام نور جهرم، ایران. تلفن:

۰۹۱۷۷۹۱۱۵۲۹ ایمیل: z7911529@yahoo.com

۲ دکترای روانشناسی و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری. آدرس: ساری، بلوار خزر، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده علوم انسانی.

تلفن: ۰۱۵۱-۳۲۵۱۹۸۵. ایمیل: bahrammirzaian@gmail.com

رابطه سبکهای هویت، منبع کنترل و بهزیستی روانشناختی در نوجوانان

فلور رضایی کارگر^۱، منیر کلانتر قریشی^۲، شهناز نوحی^۳

چکیده

تکلیف اساسی دوره نوجوانی هویت یابی است. شکل گیری هویت با متغیرهای مختلفی در ارتباط بوده و سلامت نوجوانان در گرو تشکیل هویت مطلوب است. در پژوهش حاضر رابطه سبکهای هویت، با منبع کنترل و بهزیستی روانشناختی در نوجوانان، مورد بررسی قرار گرفت.

روش: در یک پژوهش از نوع همبستگی، تعداد ۱۲۰ نفر از دانش آموزان پسر دبیرستانی شهر تهران با استفاده از نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب و به پرسشنامه های سبکهای هویت، منبع کنترل و بهزیستی روانشناختی پاسخ دادند. داده ها از طریق ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیری تحلیل شدند.

یافته ها: بین سبکهای هویت، و بهزیستی روانشناختی با منبع کنترل رابطه معناداری به دست نیامد. بین سبک هویت اطلاعاتی و تعهد هویت با بهزیستی روانشناختی رابطه معنادار مثبت مشاهده شد. سبک هویت معشوش - اجتنابی با بهزیستی روانشناختی رابطه معنادار منفی داشته و آن را به طور منفی پیش بینی کرد ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: شیوه های مواجهه با مسائل مربوط به هویت، نقش تعیین کننده ای در بهزیستی روانشناختی نوجوانان دارند.

واژه های کلیدی: سبکهای هویت، منبع کنترل، بهزیستی روانشناختی، نوجوانان

^۱ دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی و مدرس دانشگاه آزاد اسلامی، تهران مرکزی.

کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی، علوم و تحقیقات تهران.

^۳ دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی، علوم و تحقیقات تهران.

فرسودگی شغلی در محیط کاری و رابطه آن با ویژگیهای شخصیتی کارمندان

شهرزاد رضاییان^۱، دکتر حمزه گنجی^۲

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف بررسی فرسودگی شغلی در محیط کاری و رابطه آن با ویژگیهای شخصیتی کارمندان طراحی گردید.

روش: بدین منظور از میان کارمندان دولتی و خصوصی شهر تهران تعداد ۱۲۰ نفر بصورت تصادفی انتخاب شدند ابزار مورد استفاده در این پژوهش شامل پرسشنامه فرسودگی شغلی ماسلاچ و جکسون (۲۲ سوالی) و پرسشنامه ۵ عاملی NEO (۶۰ سوالی) بود. در راستای تحلیل‌های استنباطی، مدل آماری رگرسیون چند متغیری با روش ورود همزمان و برای مقایسه فرسودگی شغلی و ویژگی‌های شخصیتی ۲ گروه مدل آماری t دو گروه مستقل بکار رفت.

یافته‌ها: نتایج تحقیق ارتباط مثبت معنی داری بین خستگی عاطفی با روان نژندی و وجدان گرایی، مسخ شخصیت با روان نژندی و گشودگی، عدم موفقیت فردی با روان نژندی و فرسودگی شغلی به صورت کلی با روان نژندی را در کارمندان دولتی نشان داد. و در کارمندان خصوصی نیز ارتباط مثبت معنی داری بین خستگی عاطفی با گشودگی، مسخ شخصیت با برون گرایی، عدم موفقیت فردی با گشودگی و فرسودگی شغلی به صورت کلی با گشودگی مشاهده گردید. همچنین در بررسی مقایسه ای فرسودگی شغلی تفاوت معنی داری بین عدم موفقیت فردی در دو گروه بدست آمد.

نتیجه گیری: بطور کلی می توان گفت که میزان بالای فرسودگی می تواند نشان دهنده نگرش منفی نسبت به خود، حرفه خود و عدم تمایل و رضایت نسبت به شغل و کاهش اعتماد به نفس در افراد باشد.

واژه های کلیدی: فرسودگی شغلی _ کارمندان دولتی _ کارمندان خصوصی _ ویژگیهای شخصیتی

^۱ (کارشناس ارشد روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن)

^۲ استاد روان شناسی دانشگاه آزاد اسلامی

رابطه بین بی‌نزاکتی در محیط کار و قصد ترک شغل با میانجی‌گری خشنودی شغلی

فاطمه رضائی^۱، ابوالقاسم نوری^۲، حمیدرضا عریضی^۳

چکیده

هنجارهای احترام و تعامل محترمانه در محیط کار به عنوان عناصر تأثیرگذار بر رفتارهای آدمی، نقش مهمی در عملکرد سازمانی ایفا می‌کند. بی‌نزاکتی در محیط کار به عنوان تخطی از هنجارهای احترام دو طرفه تعریف شده است و می‌تواند از طریق ایجاد نگرشهای منفی نسبت به سازمان و شغل، پیامدهای منفی فراوانی در پی داشته باشد. در این پژوهش، رابطه بی‌نزاکتی در محیط کار با قصد ترک شغل کارکنان با در نظر گرفتن خشنودی شغلی به عنوان میانجی، مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری این پژوهش را کلیه کارکنان امانی شرکت فولاد مبارکه اصفهان در سال ۱۳۹۰ تشکیل داده‌اند که از میان آنان ۲۰۶ نفر به صورت تصادفی ساده به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل مقیاس بی‌نزاکتی در محیط کار، خشنودی شغلی و قصد ترک شغل بود. داده‌های حاصل از این پرسشنامه‌ها با استفاده از روش‌های همبستگی و رگرسیون سلسله‌مراتبی مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که عدم رعایت هنجارهای احترام در محیط کار با خشنودی شغلی و قصد ترک شغل رابطه دارد. به علاوه، نشان داده شد که خشنودی شغلی به صورت کامل میانجی‌گر رابطه بی‌نزاکتی در محیط کار و قصد ترک شغل می‌باشد. پژوهش حاضر اهمیت رعایت هنجارهای احترام در تعاملات افراد در محیط کار را خاطر نشان می‌کند.

واژه‌های کلیدی بی‌نزاکتی در محیط کار، قصد ترک شغل، خشنودی شغلی

^۱ کارشناس ارشد روان شناسی
^۲ دانشیار روان شناسی دانشگاه اصفهان
^۳ عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

مقایسه اضطراب اجتماعی و حمایت اجتماعی در کاربران دائمی شبکه های اجتماعی اینترنتی با غیر کاربران

ابراهیم رفاقت^۱، علی پیشقدم^۲، دکتر منصور بیرامی^۳

چکیده

مقدمه: با توجه به فراگیری استفاده از شبکه‌های اجتماعی اینترنتی نظیر یاهو مسنجر، فیس‌بوک و... در بین کاربران ایرانی، هدف از پژوهش حاضر بررسی اضطراب اجتماعی و حمایت اجتماعی در بین کاربران دائمی این شبکه‌ها و مقایسه آن با غیر کاربران می‌باشد. روش: روش پژوهش حاضر علی-مقایسه‌ای بوده و جامعه پژوهش شامل کلیه مراجعه‌کنندگان به کافی‌نت-های شهر تبریز می‌باشد. نمونه پژوهش شامل ۶۰ نفر از کاربرانی که بیش از ۱۰ ساعت در هفته وارد شبکه‌های اجتماعی شده و وقت خود را در آن می‌گذرانند، بود. نمونه غیر کاربران نیز با توجه به ویژگیهای جمعیت‌شناختی کاربران دائمی، هم‌تاسازی و انتخاب شدند و هر دو گروه به پرسشنامه‌های اضطراب اجتماعی (SAD) و حمایت اجتماعی فیلپس پاسخ دادند. یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که کاربران دائمی شبکه‌های اجتماعی نسبت به غیر کاربران از اجتناب اجتماعی و ترس از ارزیابی منفی بیشتری برخوردارند که این تفاوت در دو گروه معنادار می‌باشد. در مورد حمایت اجتماعی نیز کاربران دائمی و غیردائمی از نظر حمایت دوستان و سایر افراد تفاوتی با هم نداشتند اما از نظر حمایت خانواده با یکدیگر تفاوت معنادار داشتند. نتیجه‌گیری: افراد دارای اعتیاد به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی اینترنتی با مشکلات روانشناختی زیادی مواجه هستند که نیاز به توجه بیشتر به این قشر از افراد جامعه که بیشتر از قشر نوجوان و جوان بوده و در حال گسترش نیز می‌باشد، بیش از گذشته ضرورت یافته است.

واژه های کلیدی: شبکه‌های اجتماعی اینترنتی، اضطراب اجتماعی، حمایت اجتماعی، کاربران دائمی

۱- کارشناس ارشد روانشناسی عمومی. دانشگاه محقق اردبیلی. اردبیل. ایران Ebrahim_refaghat@yahoo.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی. دانشگاه تربیت معلم آذربایجان. تبریز. ایران A_pishghadam@yahoo.com

۳- استادیار گروه روان شناسی دانشگاه تبریز

آزمون و سنجش دو مقیاس کارکردها و نگرشهای اجتماعی رایانه در میان کارآموزان دختر و پسر آموزشگاههای رایانه شیراز در سال ۱۳۹۰

غزاله ریاحی عالم^۱، بهزاد نوروزی چگینی^۲، سوژا میثاقی^۳

چکیده

یکی از زمینه های پژوهش در روانشناسی اجتماعی اختصاص به نگرش افراد نسبت به کارکردهای اجتماعی رایانه دارد که از طریق ابزارهای معتبر میزان آنها مورد سنجش و اندازه گیری قرار میگیرد. مقاله حاضر معرفی نتایج دو گزارش پژوهشی در زمینه آزمون و سنجش دو مقیاس کارکرد و نگرشهای اجتماعی رایانه می باشد که با استفاده از روش پیمایشی میان ۲۰۰ کارآموز دختر و پسر آموزشگاههای رایانه شیراز انجام شده است. گزارش اول مقیاس نگرش رایانه (CAS) مربوط به نیکل و پیتو می باشد که به نگرش افراد نسبت به کارکردهای رایانه در جامعه می پردازد (Nickell, Pinto, ۱۹۸۶) و گزارش دوم مقیاس الیناسیون و اضطراب رایانه (CAA) مربوط به ری و مینچ (Ray, Minch, ۱۹۹۰) بوده که به نگرشهای اجتماعی افراد نسبت به رایانه در سه قلمرو مجزای بیگانگی ناشی از رایانه، اضطراب ناشی از رایانه و تاثیرات رایانه بر جامعه می پردازد. داده های تحقیق جهت آزمون دو مقیاس مذکور با استفاده از برنامه spss۹ در محیط Windows مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهند گرفت.

واژه های کلیدی: رایانه، نگرش، کارکرد، اضطراب، بیگانگی

^۱ کارشناسی ارشد مهندسی فناوری اطلاعات دانشگاه شیراز، gh_riahy@yahoo.com

^۲ دانشگاه علامه طباطبایی تهران کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، behzadnowruzi@gmail.com

^۳ کارشناسی ارشد مهندسی فناوری اطلاعات دانشگاه شیراز، sozhamisaghi@yahoo.com

رابطه بین سوگیری توجه و خودکارآمدی اجتماعی با اضطراب اجتماعی در دختران مقطع متوسطه شهر ساری

رویا رئوفی احمد^۱، دکتر مرتضی ترخان^۲، دکتر شهره قربان شیروودی^۳، معصومه نوذری^۴

چکیده

اختلال اضطراب اجتماعی اغلب در دوران نوجوانی آغاز می گردد و با ترس های اجتماعی پیوسته که آسیب در کارکردهای شغلی، تحصیلی و اجتماعی افراد رادر پی دارد، مشخص می گردد. هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین اضطراب اجتماعی با برخی متغیرهای پیش بینی کننده اضطراب اجتماعی اعم از سوگیری توجه (توجه متمرکز بر خود، توجه متمرکز بر بیرون) و خودکارآمدی اجتماعی در دانش آموزان دختر مقطع متوسطه شهر ساری، انجام گرفت. روش: نمونه این پژوهش به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب گردیده و شامل ۳۶۰ نفر می باشد. از سه پرسشنامه مقیاس فوبی اجتماعی (SAS-A)، مقیاس کانون توجه (FAQ) و مقیاس خودکارآمدی برای موقعیت های اجتماعی (SESS) استفاده گردید. روش تحقیق همبستگی بوده و از آزمون های آماری تحلیل رگرسیون گام به گام و آزمون همبستگی پیرسون جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردید یافته ها: یافته ها حاکی از همبستگی معنی دار اضطراب اجتماعی با سوگیری توجه ($p < 0/001$) و خودکارآمدی اجتماعی ($p < 0/001$) می باشد. تجزیه و تحلیل داده ها نشان داده که اضطراب اجتماعی با خودکارآمدی اجتماعی رابطه منفی و با سوگیری توجه رابطه مثبت دارد. نتیجه گیری: درموقعیت های اجتماعی، تغییر کانون توجه و همچنین وجود باورهای منفی در دختران نوجوان مضطرب اجتماعی، موجب عملکرد نا مناسب شده که خودسبب بروز بیشتر اضطراب و تداوم آن خواهد شد..

واژه های کلیدی: اضطراب اجتماعی، سوگیری توجه، خودکارآمدی اجتماعی

^۱ کارشناسی ارشد روان شناسی عمومی،

^۲ دکترای کودکان استثنایی، عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور رامسر

^۳ دکترای روان شناسی مشاوره، هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری

نقش پیش بینی کنندگی طرحواره های ناسازگار اولیه در فرسودگی شغلی کارمندان دانشکده دندانپزشکی شیراز

نوراله محمدی^۱، ندا خورشیدیان^۲، مریم زارع پور^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش پیش بینی کنندگی طرحواره های ناسازگار اولیه در فرسودگی شغلی کارمندان دانشکده دندانپزشکی شیراز در سال ۱۳۸۹ انجام شد. روش پژوهش از نوع همبستگی بود. بدین منظور تعداد ۱۲۰ کارمند (۶۰ کارمند بخش اداری و ۶۰ کارمند بخش درمانی) با روش نمونه گیری تصادفی ساده برگزیده شدند. فرسودگی شغلی به عنوان متغیر ملاک و طرحواره های ناسازگار اولیه متغیر پیش بین بود. پرسشنامه طرحواره یانگ- فرم کوتاه (۱۹۹۴) و پرسشنامه شغلی مزلاج (۱۹۸۱) ابزارهای استفاده شده بود. داده ها، با استفاده از نرم افزار SPSS و روش های آماری همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون گام به گام تجزیه و تحلیل گردید. یافته ها بیانگر رابطه معنادار مثبت بین فرسودگی شغلی با ۵ حوزه طرحواره های ناسازگار بود. یافته دیگر بیانگر پیش بینی کنندگی حوزه خودگردانی / عملکرد مختل برای بعد خستگی هیجانی، پیش بینی کنندگی حوزه خودگردانی / عملکرد مختل، گوش به زنگی بیش از حد / بازداری برای بعد کاهش عملکرد بود. مبتنی بر نتایج، طراحی برنامه هایی با هدف اصلاح طرحواره ها و شناخت های ناکارآمد کارمندان جهت پیشگیری از فرسودگی شغلی لازم به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: فرسودگی شغلی، طرحواره ناسازگار اولیه، علائم اختلالات روانی.

۱. عضو هیات علمی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه شیراز

۲. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی

۳. کارشناس ارشد مشاوره خانواده، نویسنده مسئول: zarepour1357@gmail.com

بررسی عوامل موثر بر توانمندسازی مدیران سازمان آموزش و پرورش

زهرا زارع^۱، مریم رجبی^۲، دکتر کیان دورانی^۳

چکیده

توانمندسازی به فرایندی اطلاق می‌شود که طی آن مدیر به کارکنان کمک می‌کند تا توانایی لازم برای تصمیم‌گیری مستقل را به دست آورند. این فرایند نه تنها در عملکرد و روابط سازمانی افراد بلکه در شخصیت آنان موثر است. مهم‌ترین مفهوم توانمندسازی، تفویض اختیار به پایین‌ترین سطوح سازمان است.

هدف: با توجه به شرایط سازمانی و اینکه دیگر مانند گذشته تنها مدیر به عنوان عامل اصلی و هدایت‌کننده سازمان نمی‌باشد، در این پژوهش به بررسی عوامل موثر بر توانمندسازی مدیران مقطع دبیرستان پرداخته شد.

روش: بدین منظور تعداد ۷۳ نفر از مدیران زن و مرد مقطع دبیرستان شهرستان مرودشت به شکل نمونه‌گیری سرشماری انتخاب شدند و به سوالات پرسشنامه محقق ساخته پاسخ دادند. برای تجزیه و تحلیل یافته‌های حاصل، از آمار توصیفی (فراوانی، درصد فراوانی میانگین و انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (آزمون آمستقل و تحلیل واریانس چندمتغیری) استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد از دیدگاه مدیران عوامل فردی بیشترین تاثیر را بر توانمندسازی آنها دارند و عوامل سازمانی و مدیریتی در اولویت دوم و سوم قرار دارند، مدیران بیشترین اهمیت را به عوامل فردی در توانمندسازی داده و کمترین اهمیت را به عوامل مدیریتی داده‌اند.

نتیجه‌گیری: توانمندسازی مدیران عامل مهمی در افزایش عملکرد کارکنان در سازمان‌ها است که با انجام پژوهش‌های بیشتر و شناسایی دقیق‌تر عوامل موثر بر توانمندسازی می‌توان به شکوفایی محیط سازمانی کمک شایانی نمود.

واژه‌های کلیدی: توانمندسازی، مدیران، سازمان، عوامل فردی، عوامل سازمانی، عوامل مدیریتی

^۱ کارشناس ارشد آموزش بزرگسالان دانشگاه تهران، z.zare@gmail.com

^۲ کارشناس ارشد روان‌شناسی دانشگاه تهران، mrajabi۱۶@yahoo.com

^۳ عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

نقش سبک‌های عشق در پیش‌بینی صمیمیت در بین زوجین

دکتر عادل زاهد بابلان^۱، عبدالله قاسم‌پور^۲، رقیه زکی زاده^۳، معصومه اسمعیلی

چکیده

یکی از مباحث اساسی در حوزه روان‌شناسی اجتماعی نقش عشق و سبک‌های آن در پیش‌بینی میزان صمیمیت در بین زوجین است. بنابراین هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش سبک‌های عشق در پیش‌بینی میزان صمیمیت در بین زوجین بود.

روش: روش این پژوهش همبستگی از نوع پیش‌بین است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه زنان و مردان متأهل شهر اردبیل در ۶ ماه دوم سال ۱۳۸۹ تشکیل می‌دادند که از این بین ۱۰۰ نفر (۵۰ زوج) به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های سبک‌های عشق هندریک و هندریک و صمیمیت واکر و تامپسون استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (فراوانی و درصد) و آمار استنباطی (تحلیل رگرسیون به شیوه ورود) استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که سبک عشق همدلانه و دوستانه بصورت مثبت معنادار و سبک عشق ایثارگرایانه بصورت منفی معنادار صمیمیت را در بین زوجین پیش‌بینی می‌کنند ($R^2=245$ ، $P<0/001$).

نتیجه‌گیری: نتایج این بررسی نشان داد که سبک‌های عشق همدلانه و ایثارگرانه نقش مهمی در میزان صمیمیت زوجین ایفا می‌کنند. بر اساس این نتایج پیشنهاد می‌شود که تحقیقات گسترده‌ای در این زمینه صورت گیرد.

واژه‌های کلیدی: عشق، صمیمیت، زوجین

۱- استادیار گروه روانشناسی دانشگاه محقق اردبیلی، ۰۹۱۴۱۵۱۹۸۱۸، zahed@uma.ac.ir

۲- کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، عضو باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی واحد آیت‌اله آملی.

۳- دانشجویان کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه محقق اردبیلی

سنجش و ارزیابی سلامت سازمانی و مولفه های آن در سازمان آموزشی بر اساس مدل مایلز

دکتر محمد علی زکی^۱

چکیده

سلامت سازمانی به مثابه موضوعی اساسی در سازمان و مدیریت محسوب می شود. یکی از علایق فزاینده در تحقیقات سازمانی و آموزشی، مطالعه میزان سلامت سازمانی است که بعنوان شاخص اثربخشی سازمانی و سرمایه سازمانی محسوب می گردد. هدف مقاله حاضر سنجش و ارزیابی سلامت سازمانی و مولفه های آن در سازمان آموزشی بر اساس مدل مایلز است. اطلاعات تحقیق با استفاده از ابزار پرسشنامه و تحقیق پیمایشی از میان ۳۰۰ معلم مرد و زن سه مقطع تحصیلی شهر اصفهان جمع آوری شده است. ابزار پژوهش پرسشنامه توصیفی سلامت سازمانی کیمپستون و سونا بند (۱۹۷۳ و ۱۹۷۵) بر اساس مدل مایلز بوده که دارای ده پاره مقیاس (تمرکز بر هدف، کفایت ارتباط، توزیع بهینه قدرت، کاربرد منابع، اتحاد و همبستگی، روحیه، نوآوری بودن، خودمختاری، سازگاری با محیط و کفایت حل مشکل) می باشد که تاکنون در تحقیقات متعددی (برای نمونه کارول، ۲۰۰۹ و مک نیل و همکاران، ۲۰۰۹) استفاده شده است. میزان پایایی ابزار (آلفای کرونباخ) برای کل، مردان و زنان به ترتیب ۰/۹۲۳، ۰/۸۹۴ و ۰/۹۳۳ بوده. علاوه بر آن پایایی ابزار به تفکیک سه مقطع تحصیلی (ابتدائی، راهنمائی و دبیرستان) مطلوب بوده است. تحلیل عاملی نشان دهنده آن بود که گویه های ابزار قابل تقلیل در سه عامل هستند که بازگوکننده روائی سازه است. روابط معناداری بین هر کدام از ده پاره مقیاس و کل سلامت سازمانی وجود داشته که معرف روائی ابزار تحقیق است. تحلیل عاملی نشان داد که ده پاره مقیاس سلامت سازمانی قابل تقلیل در یک عامل هستند و عامل مذکور را می توان سلامت سازمانی نامید. ابزار تحقیق دارای پایایی و روائی بسیار مطلوبی بوده است و متناسب فرهنگ ایران قابل استفاده می باشد. پرسشنامه تحقیق ابزاری مفید و مطلوب در تحقیقات آموزشی در ایران محسوب می شود.

واژه های کلیدی: سلامت سازمانی، پایایی، روائی، معلمان، اصفهان.

^۱ استادیار جامعه شناسی دانشگاه امام حسین (ع)

بررسی رابطه بین مسئولیت اجتماعی و محبوبیت اجتماعی دانشجویان دختر و

پسر

سوسن سالاری^۱، اسماء ملازهی^۲، دکتر محمدرضا شعیری^۳

چکیده:

این مقاله به بررسی رابطه بین مسئولیت اجتماعی و محبوبیت اجتماعی در بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه شاهد تهران می پردازد. مسئولیت اجتماعی بخشی از مسأله اجتماعی شدن است. مسئولیت اجتماعی مهارتی است که باعث بروز رفتارهایی می شود که مورد ارزش گذاری قرار می گیرد. اگر این مهارت در روابط با دیگران نتایج مثبت و موفقیت آمیزی بوجود آورد منجر به احساس رضایت فردی و گروهی می شود و محبوبیت فرد را تقویت می کند. این مقاله به بررسی و تبیین رابطه بین مسئولیت اجتماعی و محبوبیت اجتماعی در بین دانشجویان دختر و پسر می پردازد.

روش و ابزار: پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش کلیه دانشجویان دختر و پسر دانشگاه شاهد می باشد که با روش نمونه گیری خوشه ای تعداد ۱۰۰ نفر از دانشکده علوم انسانی انتخاب شده اند. ابزار گردآوری اطلاعات دو پرسشنامه است: الف) مقیاس مسئولیت اجتماعی گوگ و همکارانش (۱۹۵۲). این پرسشنامه در سال ۱۳۸۹ در ایران توسط ایمان و جلائیان بخشنده با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۵ اعتبارسنجی شده است. ب) پرسشنامه گروه سنجی مورینو (۱۹۳۴) که وسیله ای جهت تعیین میزان پذیرش فرد در گروه و کشف روابط بین افراد گروه و ساخت خود است.

یافته ها: یافته ها همبستگی مثبت و معناداری (۰/۸۳ با سطح معناداری ۰/۰۰۱) بین مسئولیت اجتماعی و محبوبیت اجتماعی در دانشجویان را نشان داد ($p=0/0001$). رابطه بین پذیرش عاطفی با مسئولیت اجتماعی ۰/۵۵، رابطه بین پذیرش اجتماعی با مسئولیت اجتماعی ۰/۷۷ و رابطه بین گیرندگی اجتماعی با مسئولیت اجتماعی ۰/۷۵ بدست آمده است. هر چه میزان مسئولیت اجتماعی بیشتر باشد محبوبیت اجتماعی در بین همکلاسی ها نیز افزایش می یابد.

واژه های کلیدی: مسئولیت اجتماعی، محبوبیت اجتماعی، دانشجویان

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه شاهد

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی دانشگاه شاهد

^۳ استادیار دانشگاه شاهد

تأثیر خود کارآمدی اجتماعی بر کیفیت زندگی بازنشستگان

سوسن سالاری^۱، اسماء ملازهی^۲، دکتر محمد علی اصغری مقدم^۳

چکیده:

زمینه و هدف: بررسی کیفیت زندگی و اعتلای آن نقش بسزایی در سلامت، زندگی اجتماعی و فردی دارد. عناصر عمده کیفیت زندگی در سلامتی و بیماری می تواند با اعتبار قابل قبولی اندازه گیری شود. از جمله ویژگیهای گوناگون که می تواند بر کیفیت زندگی انسان تأثیرگذار باشد چگونگی قضاوت شخص در مورد توانایی خود برای سامان دهی کردن و انجام دادن فعالیت هایی است که نیاز به دست یافتن سطح معینی از عملکرد را دارد. هدف اصلی این پژوهش، بررسی رابطه بین میزان خود کارآمدی با چگونگی کیفیت زندگی بازنشستگان است.

ابزار و روش: روش تحقیق توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه بازنشستگان اداره آموزش و پرورش شهر تهران است که از روش نمونه گیری تصادفی ۵۰ نفر انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها شامل دو پرسشنامه است. پرسشنامه خود کارآمدی عمومی شرر و همکاران (۱۹۸۲) با ضریب پایایی ۰/۸۶ و پرسشنامه کیفیت زندگی EuroQol از جمله پرسشنامه های سرندی است که سلامت مرتبط با کیفیت زندگی را می سنجد. هدف از اجرای این پرسشنامه ها دست یابی به یک سری اطلاعات مقدماتی در مورد وضعیت افراد و ردیابی افراد، گروه های سنی و یا جنسی است که نیازمند خدمات درمانی و آموزشی می باشند. ضریب آلفای این پرسش نامه در ایران توسط صفرزاده (۱۳۸۸) ۰/۸۳. گزارش شد.

یافته ها: یافته های مطالعه نشان داد که خود کارآمدی اجتماعی بر بهبود کیفیت زندگی تأثیر دارد (همبستگی ۰/۷۳ با سطح معناداری ۰/۰۰۱). هم چنین خود کارآمدی اجتماعی تا حدی می تواند پیش بینی کننده کیفیت زندگی در افراد بازنشسته باشد.

واژه های کلیدی: خود کارآمدی اجتماعی، کیفیت زندگی، بازنشسته

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه شاهد

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی دانشگاه شاهد

^۳ دانشیار روان شناسی دانشگاه شاهد

بررسی رابطه بین هوش اجتماعی و مؤلفه های سلامت عمومی در دانشجویان

ندا سبزی^۱ - فریده یوسفی^۲

چکیده:

هوش اجتماعی یکی از عوامل مهم در زمینه درک شخصیت و رفتار اجتماعی افراد است که بر نحوه سازگاری افراد با محیط و کیفیت ارتباطات و زندگی آنان تأثیر می گذارد. هدف کلی مطالعه حاضر بررسی رابطه بین هوش اجتماعی و مؤلفه های سلامت عمومی در دانشجویان دانشگاه شیراز بود. برای دستیابی به هدف تحقیق، پرسشنامه های هوش اجتماعی (سیلورا، ۲۰۰۱) و سلامت عمومی (گلدبرگ، ۱۹۷۲) توسط ۱۸۰ دانشجوی دوره کارشناسی رشته های مختلف دانشگاه شیراز که به شیوه نمونه گیری خوشه ای انتخاب شده بودند تکمیل گردید. بررسی روایی و پایایی پرسشنامه ها بیانگر احراز خصوصیات روان سنجی ابزار مورد استفاده در دانشجویان بود. استفاده از ضریب همبستگی وجود رابطه مثبت و معنی دار بین متغیرهای پژوهش و امکان استفاده از رگرسیون را نشان داد. با استفاده از روش آماری رگرسیون به شیوه سلسله مراتبی، مشخص گردید که به طور کلی اختلال در سلامت عمومی، نشانه های جسمانی، اختلال در کارکرد اجتماعی و افسردگی از طریق دو مؤلفه ی هوش اجتماعی یعنی آگاهی اجتماعی و مهارت اجتماعی به طور منفی و معنی دار قابل پیش بینی بود اما مؤلفه ی دیگر هوش اجتماعی یعنی پردازش اطلاعات اجتماعی نقشی در این پیش بینی ها نداشت. در حالی که در بعد اضطراب، مهارت اجتماعی قادر به پیش بینی اضطراب نبود اما ابعاد آگاهی اجتماعی و پردازش اطلاعات اجتماعی توانستند به نحو منفی و معنی دار اضطراب دانشجویان را پیش بینی کنند. نتایج نشان داد که هوش اجتماعی و ابعاد آن پیش بینی کننده اختلال در سلامت عمومی و مؤلفه های آن هستند که در اصل مقاله به طور مفصل مورد بررسی قرار گرفته است

واژه های کلیدی: هوش اجتماعی، سلامت عمومی، دانشجویان

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه شیراز n.sabzi@yahoo.com

۲ دانشیار روانشناسی تربیتی دانشگاه شیراز yousefi@shirazu.ac.ir

مقایسه خودکارآمدی دانش آموزان ایرانی و مهاجر افغانی در دوره

راهنمایی تحصیلی شهر شیراز

فریبا سعیدی^۱، دکتر سیامک سامانی^۲

چکیده:

با افزایش میزان مهاجران افغانی و حضور فرزندان آنها در مدارس جنوبی شهرها، ضرورت مطالعه و تحقیق در خصوص عواقب فرهنگی در اینگونه مدارس بسیار احساس می گردد. بنابراین هدف پژوهش حاضر، مقایسه خودکارآمدی دانش آموزان ایرانی و مهاجر افغانی در دوره راهنمایی تحصیلی شهر شیراز بوده است.

روش این پژوهش از نوع توصیفی بوده و در آن ۲۹۲ دانش آموز (۱۵۱ ایرانی و ۱۴۲ افغانی) با میانگین سنی (۱۳/۱۸ سال) که با استفاده از نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای از نقاط جنوبی شهر شیراز انتخاب شدند، شرکت داشتند. ابزار مورد استفاده اطلاعات جمعیت شناختی و مقیاس ۱۲ ماده ای برگرفته شده از مقیاس خودکارآمدی عمومی شرر بود که توسط اسمیت و باسچر (۱۹۹۸) به ۳ زیر مقیاس (اشتیاق به عمل، تلاش و پافشاری) تغییر یافته و ضریب آلفای کرونباخ آن برای کل مقیاس برابر ۰/۶۹ و برای زیر مقیاس های اشتیاق به عمل ۰/۶۴، تلاش ۰/۶۳ و پافشاری ۰/۸۶ گزارش شده است. اطلاعات بدست آمده با استفاده از آزمون تی مستقل تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها نشان داد که تفاوت معنا داری بین میانگین نمرات خودکارآمدی عمومی و زیر مقیاس های تلاش و پافشاری بین دو گروه ایرانی و افغانی وجود ندارد. اما میانگین نمرات زیر مقیاس «اشتیاق به عمل» در دانش آموزان افغانی بیشتر از دانش آموزان ایرانی بدست آمد. نتایج نشان می دهد مدرسه می تواند به عنوان یک منبع یکسان در ایجاد باورهای خودکارآمدی مشابه در بین افراد با فرهنگهای مختلف، موثر باشد و در واقع تعاملات فرهنگی و بافت اجتماعی یکسان، میزان خودکارآمدی ادراک شده دانش آموزان ایرانی و افغانی را یکسان نموده است. وجود تفاوت در مولفه ی «اشتیاق به عمل» در دانش آموزان افغانی نیز با توجه انگیزه دانش آموزان افغانی تبیین می گردد. در حال حاضر افراد با داشتن مدرک سیکل می توانند در کشور افغانستان به عنوان معلم مشغول به کار شوند، بنابراین وجود آینده شغلی، اشتیاق زیادی برای تحصیل در میان دانش آموزان مهاجر افغانی ایجاد کرده است.

واژه های کلیدی: خودکارآمدی عمومی - دانش آموزان مهاجر افغانی - تعاملات اجتماعی

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی سازمان آموزش و پرورش فارس - شیراز

^۲ دکتری روانشناسی تربیتی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

تحلیل محتوای احادیث از منظر روان شناسی اجتماعی

هومن نامور^۱ / نعیمه سعیدی^۲

چکیده

حدیث سخنی است که برای نسبت آن، خارج و ما به ازایی در یکی از سه زمان (گذشته، حال، آینده) وجود داشته باشد که با آن مطابقت نماید. اما مقصود از احادیث در فرهنگ اسلامی، متونی است که حاوی سخن، فعل و تقریر پیشینیان دینی باشد. منظور از این پژوهش تحلیل احادیث براساس مولفه های روان شناسی اجتماعی مبنی بر قواعد و واقعیت های انسانی است که کشف آن ها می تواند انسان را به دیدگاه مشخصی درباره حوزه روان شناسی برساند. به منظور تحلیل محتوای احادیث اصول کافی با توجه به ترجمه فارسی آن، بر مبنای مفاهیم اساسی روان شناسی اجتماعی طبقه بندی و با نرم افزار اس. پی. اس. بررسی شدند. در تفسیر نتایج احادیث دارای ۱/۳۷ درصد مفهوم هم رنگی اجتماعی، ۰/۰۷۶ درصد ارتباط جمعی و تبلیغات، ۴/۴۲ درصد شناخت اجتماعی، ۰/۱۵ درصد پر خاشگری، ۲/۹ درصد پیشداوری، ۶/۷۹ درصد حساسیت بین فردی، ۷۱/۸۳ درصد چالش انگیزی، ۱۱/۲۹ درصد رهبری و ۰/۴۵ درصد یادگیری اجتماعی است.

واژه های کلیدی: احادیث، روان شناسی اجتماعی (هم رنگی، ارتباط جمعی، شناخت اجتماعی، ...)

^۱. عضو هیئت علمی، مربی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، Hooman.namvar@gmail.com

^۲. کارشناس روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، naemeh.saeedi@yahoo.com

تحلیل محتوای زبان مخفی از منظر روان شناسی اجتماعی

هومن نامور^۱ / نعیمه سعیدی^۲

چکیده

زبان جامعه مفروض بسته به تمایلات و سلیق و اعتقادات گروه های اجتماعی رفته رفته همگنی اش از دست می رود و گونه هایی تا حدی متفاوت با آن زبان به وجود می آید، استفاده مکرر از این واژگان سبب می شود که رفته رفته زبانی ابداع شود که فهم آن برای عموم مردم دشوار بوده و به عبارتی «زبان مخفی» می باشد. هدف از این پژوهش تحلیل زبان مخفی براساس مولفه های روان شناسی اجتماعی است که طرح آن باعث کشف مفاهیم جدید و تفکر برانگیز است. به منظور تحلیل محتوای زبان مخفی لغات به شیوه میدانی و پرسشنامه ای تهیه و بر مبنای مفاهیم اساسی روان شناسی اجتماعی طبقه بندی و با نرم افزار اس. پی. اس. اس بررسی شدند. در تحلیل نتایج زبان مخفی ۱۹/۷۵ درصد هم رنگی، ۵/۱۰ درصد ارتباط جمعی، ۹/۲۵ شناخت اجتماعی، ۷/۳۵ پر خاشنگری، ۴۳/۰۷ درصد پیشداوری، ۱۳/۴۰ درصد دوست داشتن و حساسیت بین فردی، ۲/۰۵ چالش انگیزی است.

واژه های کلیدی: روان شناسی اجتماعی (هم رنگی و...)، تحلیل محتوا، زبان مخفی (ارگو)

^۱. عضو هیئت علمی، مربی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، Hooman.namvar@gmail.com

^۲. کارشناس روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، naemeh.saeedi@yahoo.com

بررسی و مقایسه اثربخشی نقش رسانه ها و همسالان بر هویت اجتماعی جوانان دیبرستانی و تاثیر آن در جلوگیری از خودکشی شهر تهران

سکینه سلطانی کوهبنانی^۱، ساجده سلطانی^۲

چکیده

هدف از این تحقیق بررسی و مقایسه اثربخشی نقش رسانه ها و همسالان بر هویت اجتماعی و تاثیر آن بر جلوگیری از خودکشی است. هویت به طور همزمان حامل یک عنصر ثابت و یک عنصر پویاست که به طور کلی در معرض فرایند باز تعریف و تولید است. احساس هویت نوجوانان به دریاچ و به دنبال کسب هویت های گوناگون در دوره ی کودکی آغاز می شود و به صورت فرایندی تکمیلی تا پایان عمر ادامه می یابد. که در صورت توجه خانواده ها می توانیم شاهد کاهش خودکشی در جامعه باشیم. روزنامه ها، مجله ها، رادیو، تلویزیون و ماهواره و اینترنت یکی از عوامل جامعه پذیری است که نه تنها بر جوانان و بلکه بر طرز نگرش خانواده ها نیز تاثیر می گذارد. گروه همسالان نیز نقطه اتکا برای اعضای گروه است، چرا که نوجوانان از رفتارها و روش های همسالان پیروی می کنند. این تحقیق به صورت پیمایشی انجام گرفته است و داده ها به صورت تصادفی از یک نمونه ۴۵۰ نفری مشغول به تحصیل در دوره دیبرستان شهر تهران گردآوری شده است. برای آزمون فرضیات از آزمون فرضیات تی استفاده شده است و متغیرهای استفاده از رسانه و تاثیر همسالان با شکل گیری هویت اجتماعی رابطه معنی دار و مثبت وجود دارد.

واژه های کلیدی: هویت اجتماعی، رسانه، خودکشی

۱ دانشجوی دکتری روانشناسی دانشگاه علامه طباطبایی sakineh.soltani@gmail.com

۲- دانشجوی پزشکی دانشگاه سمنان

بررسی اعتیاد به اینترنت و تاثیر آن بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه در شهر بوشهر

ابراهیم سلیمانی^۱، دکتر علی پولادی ریشه‌ری^۲، شاهین افشار پور^۳

چکیده

فن آوری های نوین با وجود اینکه محوریت رشد و توسعه افراد و جوامع بشری را فراهم ساخته است اما آثار و پی آمدهایی هم به دنبال داشته است که اگر این آثار مورد توجه قرار گیرد می تواند باعث بروز مشکلات متعددی گردد. یکی از این پیامدها اعتیاد به اینترنت است. این تحقیق به دنبال بررسی اعتیاد به اینترنت و تأثیر آن بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان بود.

روش: این پژوهش از نوع همبستگی است. در این راستا، تعداد ۳۸۵ نفر از دانش آموزان متوسطه شهر بوشهر به صورت تصادفی چند مرحله ای انتخاب شدند و مورد آزمون قرار گرفتند. ابزار سنجش تحقیق حاضر در این پژوهش، پرسشنامه وابستگی به اینترنت (IAT) بود. دامنه تغییرات نمرات این آزمون بین ۰ تا ۱۰۰ است و آزمودنی ها نظرات خود را در یک طیف پنج گزینه ای قرار می دهد. این آزمون از پایائی و روائی بالائی برخوردار می باشد. این آزمون از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۶ محاسبه گردیده است. همچنین برای سنجش متغیرهای جمعیت نگاری و عملکرد تحصیلی از یک پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. داده های آماری توسط نرم افزار SPSS مورد ارزیابی قرار گرفتند.

نتایج: یافته ها نشان داد که بین اعتیاد دانش آموزان به اینترنت و عملکرد تحصیلی آنان رابطه معنی داری وجود دارد ($r = -0.23, P < 0.001$). همچنین بین میزان استفاده دانش آموزان از اینترنت و بعد خانوار آنان همبستگی معنی داری دیده شد. علاوه بر آنچه گفته شد مشخص شد که بین میزان وابستگی دانش آموزان به اینترنت با متغیرهای جنسیت، پایه تحصیلی و نوع مدرسه رابطه معنی داری وجود دارد.

نتیجه گیری: یافته ها حاکی از تأثیر اعتیاد به اینترنت بر عملکرد تحصیلی می باشد. بنابراین جا دارد مقوله اعتیاد به اینترنت بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: اینترنت، اعتیاد به اینترنت، دانش آموزان

۱ کارشناسی ارشد مشاوره

۲، استادیار دانشگاه پیام نور، alipoladei@yahoo.com

۳، کارشناسی ارشد روان شناس

بررسی تاثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر کاهش کمرویی دانش‌آموزان دختر پایه اول متوسطه شهر تهران

کوثر سیمیریان^۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر کاهش کمرویی دانش‌آموزان دختران پایه اول متوسطه شهر تهران می‌باشد. که ۶۰ نفر (۳۰ نفر گروه آزمایش و ۳۰ نفر گروه کنترل) از دانش‌آموزان دختر پایه اول متوسطه شهر تهران که با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده از میان کلیه دانش‌آموزان دختر سال اول متوسطه این شهر که در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ مشغول به تحصیل بوده‌اند انتخاب شده‌اند. طرح پژوهش حاضر از نوع پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل است. ابزار مورد استفاده در این پژوهش مقیاس کمرویی چیک و باس (Cheek-Buss Shyness Scale) می‌باشند. برنامه آموزشی مهارت‌های ارتباطی در طول ۱۲ جلسه هفته‌ای یک جلسه طبق برنامه آموزشی یونیسف بر روی گروه آزمایش اجرا گردید. در حالی که گروه کنترل برنامه عادی زندگی خود را طی می‌کردند و هیچ آموزشی دریافت نکردند. فرضیه این پژوهش با استفاده از تحلیل کوواریانس مورد بررسی قرار گرفت. طبق نتایج حاصل این طور نتیجه‌گیری می‌گردد که بین میانگین نمرات کمرویی در دو گروه آزمایش و کنترل با ۹۵ درصد اطمینان تفاوت معنی‌داری مشاهده شد بدین معنی که آموزش مهارت‌های ارتباطی بر کاهش کمرویی در گروه آزمایش به طور معنی‌داری مؤثر بوده است. این یافته‌ها بیانگر آن است که برنامه آموزش مهارت‌های ارتباطی به دانش‌آموزان گروه آزمایش کمک کرده است تا کمرویی خود را کاهش دهند.

واژه‌های کلیدی: مهارت‌های ارتباطی، کمرویی، نوجوانی

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی

تأثیر سنخ شناسی فرزندپروری خانواده بر گرایش نوجوانان پسر به مواد مخدر

محمدیاسین سیفی گندمانی^۱، دکتر مجید صفاری نیا^۲، سارا کلانتری میبیدی^۳

چکیده

خانواده و همسالان از مهمترین نیروهای اجتماعی تعیین کننده ی اجتماعی شدن کودک هستند. با قاطعیت می توان گفت، محیط خانواده و شیوه های فرزند پروری نتایج مهمی را در رشد روانی-اجتماعی فرزندان به بار می آورد. هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر سنخ فرزندپروری خانواده (ترکیب سبک فرزندپروری پدر و مادر که ۱۶ سنخ را تشکیل می دهد) بر گرایش به مواد مخدر در نوجوانان پسر انجام شده است. روش: برای این کار، نمونه ای ۳۷۵ نفری از دانش آموزان دبیرستان های دولتی عادی پسرانه شهرستان بروجن در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب گردید. شرکت کنندگان پرسشنامه اصلاح شده شیوه های فرزندپروری شفر (سیفی و همکاران، ۱۳۸۸) و پرسشنامه گرایش به مصرف مواد مخدر را تکمیل نمودند. سپس گرایش به مواد مخدر در نوجوانان مربوط به سنخ هایی که فراوانی لازم را جهت ورود به تحلیل داشتند، به روش تحلیل واریانس یکراهه مورد مقایسه قرار گرفت. یافته ها: نتایج نشان داد داشتن دو والد مقتدر بهترین پیامدها را برای فرزندان دارد و هرچه از کنترل والدینی کاسته می شود، گرایش به مواد مخدر افزایش می یابد. نتیجه گیری: اگرچه پژوهش ها نشان می دهند هر دو بعد محبت و کنترل والدینی بر مؤلفه های مختلف روانی و اجتماعی نوجوانان مؤثرند اما در این مورد خاص، نقش کنترل والدینی تعیین کننده تر است.

واژه های کلیدی: سنخ شناسی فرزندپروری، خانواده، مواد مخدر، نوجوانان

^۱ دانشجوی دکترای روان شناسی دانشگاه پیام نور

^۲ استادیار گروه روان شناسی دانشگاه پیام نور

^۳ کارشناس ارشد روان شناسی

بررسی ویژگی های روانسنجی فرم تجدید نظر شده پرسشنامه حل مسأله اجتماعی در میان دانشجویان رشته ریاضی

فاطمه شاطریان محمدی^۱

چکیده

هدف این پژوهش اعتباریابی و رواسازی پرسشنامه تجدید نظر شده حل مسأله اجتماعی (SPSI-R) در جامعه دانشجویان کشور است. روش انجام تحقیق پیمایشی و ابزار اندازه گیری آن، چهار پرسشنامه تجدید نظر شده حل مسأله اجتماعی، منبع کنترل راتر، عزت نفس روزنبرگ و اهمال کاری تحصیلی تاکنن بوده است. جامعه آماری کل پژوهش حاضر کلیه دانشجویان رشته ریاضی دانشگاه آزاد تهران مرکز است که ۳۳۴ نفر از آنها به عنوان نمونه و با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شده اند. همسانی درونی پرسشنامه تجدید نظر شده حل مسأله اجتماعی برای کل مقیاس و خرده مقیاس ها بالای ۰/۷ بود. روایی سازه آن بوسیله تحلیل عاملی بررسی شد. تحلیل عاملی اکتشافی مدلی دو عاملی به دست داد. سپس این مدل با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی با مدل ۵ عاملی مستخرج از نظریه مقایسه شد. مدل پنج عاملی مستخرج از نظریه به عنوان مدل برازنده تر در میان این دو مدل انتخاب شد. SPSI-R دارای روایی همگرا و واگرای قابل قبولی بود: روابط معناداری بین خرده مقیاس های SPSI-R، منبع کنترل راتر، عزت نفس روزنبرگ و اهمال کاری تحصیلی تاکنن به دست آمد. با توجه به نتایج بدست آمده، پرسشنامه SPSI-R قابل استفاده در محیط های دانشگاهی است و می توان از آن به عنوان ابزاری مناسب برای تشخیص مشکلات دانشجویان در موقعیت های تصمیم گیری استفاده کرد.

واژه های کلیدی: اعتبار یابی، رواسازی، حل مسئله اجتماعی

^۱ دکتری روانشناسی تربیتی و عضو هیئت علمی دانشگاه

بررسی تاثیر سوگیری خود خدمت کن بر همانند سازی

سمیرا شاهپوری^۱، دکتر حمیدرضا عریضی^۲

چکیده

همانندسازی یکی از دلایل هم‌رنگی اجتماعی است که به دلیل پذیرش عاطفی فرد که با او هم‌رنگی می‌شود انجام می‌گیرد و با دو نوع دیگر همانند سازی یعنی به میل به درست عمل کردن و تبعیت از قدرت متفاوت است. چرا یک فرد با دیگری همانندسازی می‌کند یکی از موضوعات مورد توجه در روانشناسی اجتماعی است. دلایل آن مثلاً می‌تواند شباهت، داشتن سرنوشت مشترک، همجواری و تقابل و یا دلایل روانکاوانه از قبیل همانند سازی با پرخاشگر باشد. در این پژوهش تاثیر مجموع دو عامل شباهت داشتن و داشتن سرنوشت مشترک که سوگیری خود خدمت کن را شکل می‌دهد مورد توجه قرار گرفته است (فروستان، ۱۳۸۷، زیواکاندا، ۱۹۸۷). به عبارت دیگر آدمی تمایل دارد دیگری را که مشابه خویش می‌داند دارای سرنوشت نیکویی تصور کند. در این پژوهش نمونه‌ای شامل $n=164$ نفر از دانشجویان دانشگاه اصفهان انتخاب شدند از آنجا که تکلیف آزمایش دشوار بود افراد داوطلبی در نظر گرفته شدند که برای شرکت در پژوهش نمره اعتباری دریافت نمودند. از آنها خواسته شد که در بخش اول پژوهش تا نیمه داستان خانه عروسک یا "عروسکخانه" ایسن را خوانده و شباهت‌های خود با "نورا" در نمونه دختران و "هلمر" در نمونه پسران را بیانند. در این مرحله با توجه به مطالب برگرفته از نمایشنامه، مجموعه‌ای از ویژگی‌ها برای هلمر و نورا، شامل ۱۰ ویژگی برای هر کدام مشخص شده و از آنها خواسته شد در آن موارد در مورد خود نظر دهند. در مرحله دوم از آنها خواسته شد تا پرسشنامه‌ای در رابطه با ویژگی‌های خود و ویژگی‌های قهرمان داستان در سازه جداسازی - تفرد پر کنند. این پرسشنامه ۱۰ سئوالی بر اساس مطالعات پژوهشگران بر روی نظریه مارگارت ماہلر و تطابق آن با داستان ساخته شد. در این پرسشنامه آزمودنی‌ها مشخص می‌کنند که تا چه اندازه تمایل به جدا شدن و فردیت دارند. در عین حال در مورد قهرمان اصلی داستان نیز به همین صورت نظر خود را بیان می‌کردند. نمره بالاتر در این پرسشنامه به معنی تمایل بیشتر به جداسازی و تفرد است. در مرحله سوم آزمودنی‌ها به دو سئوال پاسخ دادند، اول اینکه اگر در موقعیت نورا بودند تا چه میزان ممکن بود خانه را ترک کنند و دوم اینکه تا چه میزان به نورا و ترک کردن خانه توسط او حق می‌دهند. نمرات افزوده به عنوان شاخص تغییر نگرش نسبت به دو قهرمان (مرحله دوم) نشان داد که شباهت تاثیر زیادی در دادن حق به افراد دارد. همچنین دختران و پسران بیشتر حق را به نورا دادند هر چند پسران در این مورد کمتر با او موافق بودند. همچنین دختران نسبت به پسران شباهت بیشتری با او یافتند. در مرحله آخر تغییر نگرش نسبت به قهرمان داستان در افراد (اعم از دختر یا پسر) بیشتر بود که شباهت بیشتری با قهرمان داستان (اعم از نورا یا هلمر) داشتند. این پژوهش نشان می‌دهد که سوگیری خدمت به خود در همانند سازی موثر است.

واژه‌های کلیدی: خانه عروسک، شناخت اجتماعی، دیدگاه گیری در مورد دیگران، سوگیری خود خدمت کن،

همانند سازی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه اصفهان. S.shahpori@yahoo.com

^۲ دکترای روانشناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

ارتباط بین گرایش های مذهبی و سرسختی با گرایش به سوء مصرف مواد در دانشجویان منطقه ۱۲ دانشگاه آزاد اسلامی تهران

دکتر نسرين باقري^۱، مریم شرفی^۲

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی ارتباط بین گرایش های مذهبی و سرسختی با گرایش به سوء مصرف مواد در دانشجویان منطقه ۱۲ دانشگاه آزاد اسلامی تهران است. برای این منظور نمونه گیری به روش تصادفی چند مرحله ای انجام شد و از بین واحدهای منطقه ۱۲ به طور تصادفی تعداد ۷ واحد دانشگاهی رودهن، کرج، شهر ری، تهران شمال، اسلام شهر، ورامین و تهران جنوب انتخاب شدند؛ در مرحله بعد نمونه ای به حجم ۴۷۴ نفر از دانشجویان آن واحدها به صورت تصادفی انتخاب شدند و اطلاعات آن ها با اجرای پرسشنامه های گرایش مذهبی آلپورت، پرسشنامه دیدگاه های شخصی سوزان کویاسا و پرسشنامه محقق ساخته برای سنجش سوء مصرف مواد جمع آوری شد. برای تجزیه و تحلیل داده های بدست آمده در این پژوهش از آمار توصیفی برای محاسبه شاخص های آماری نظیر فراوانی و درصد و ترسیم نمودارهای مناسب و آمار استنباطی از روش آزمون های آماری تحلیل رگرسیون، مجذور خی، T مستقل و همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج نشان می دهد که بین گرایش های مذهبی و سرسختی با گرایش به سوء مصرف مواد رابطه معناداری وجود دارد و بین زنان و مردان از نظر این متغیرها تفاوت معناداری وجود دارد.

واژه های کلیدی: گرایش مذهبی، سرسختی، سوء مصرف مواد

^۱ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

^۲ کارشناسی ارشد مشاوره

نقش دانشگاه آزاد اسلامی در توسعه سرمایه اجتماعی با تاکید بر اعتماد اجتماعی - مطالعه موردی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق

دکتر علی اخوان^۱، حسن شفیعی^۲

چکیده

مقدمه: این پژوهش با هدف بررسی نقش دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق در توسعه سرمایه اجتماعی با تاکید بر اعتماد اجتماعی دانشجویان صورت گرفت. روش: به منظور سنجش متغیرهای تحقیق از پرسشنامه های اعتماد اجتماعی (صفاری نیا و شریف) و یک پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد که ضریب پایایی پرسشنامه محقق ساخته با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰,۹۱ برآورد گردید. نمونه آماری شامل ۳۵۰ دانشجوی دختر و پسر دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ بود که از طریق نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. تجزیه و تحلیل داده ها در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی و با استفاده از نرم افزار آماری SPSS انجام گرفت. یافته ها: نتایج این پژوهش نشان داد که وضعیت سرمایه اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق با تاکید بر اعتماد اجتماعی دانشجویان بالاتر از میانگین می باشد. میزان اعتماد نظری دانشجویان به گروههای تعمیم یافته رسمی دانشگاه آزاد اسلامی نراق پایین و نسبت به گروههای تعمیم یافته غیر رسمی دانشگاه بالا بود. میزان اعتماد اجتماعی و مولفه های تشکیل دهنده آن (رفتار مبتنی بر اعتماد کردن، تمایلات همکاری جویانه، صراحت، صداقت و اطمینان) در دانشجویان بالاتر از میانگین بود. یافته های این پژوهش نشان داد که بین اعتماد اجتماعی، عوامل سیاسی-اقتصادی و سرمایه اجتماعی رابطه مثبت معناداری وجود دارد. نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان می دهد که افزایش اعتماد اجتماعی می تواند باعث افزایش سرمایه اجتماعی در یک مجموعه دانشگاهی شود.

واژه های کلیدی: سرمایه اجتماعی، اعتماد اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق

۱- دکتری مدیریت رسانه - عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق

۲- دانشجوی دکتری روان شناسی - مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق

بررسی و مقایسه مسائل دانشجویان دختر فارس و بلوچ دانشگاه سیستان و بلوچستان در بعد اجتماعی - فرهنگی

محمود شیرازی^۱

چکیده

در برخی از خرده فرهنگها دختران بر مبنای باورهای فرهنگی در زمینه های اجتماعی - فرهنگی دچار محدودیت های بیشتری هستند. هدف از پژوهش حاضر بررسی و مقایسه مسایل مربوط به دانشجویان دختر فارس و بلوچ دانشگاه سیستان و بلوچستان در زمینه اجتماعی- فرهنگی است. جامعه مورد پژوهش کلیه دانشجویان دختر و پسر دانشگاه سیستان و بلوچستان بودند. نمونه مورد مطالعه ۴۰ دانشجوی دختر فارس که با روش نمونه گیری چند مرحله ای و ۴۰ دانشجوی دختر بلوچ که با روش در دسترس انتخاب شدند بودند. ابزار اندازه گیری پرسشنامه محقق ساخته بود که دارای هفت سوال بصورت مقیاس لیکرت می باشد، که روایی محتوایی آن توسط افراد متخصص مورد تایید قرار گرفت و ضریب آلفای کرنباخ آن ۰/۷۱ بدست آمد و دادههای بدست آمده با روش فراوانی و درصد و آزمون خی دو (نیکویی برازش) مورد تجزیه تحلیل آماری قرار گرفت. مشکلات دختران فارس و بلوچ در اعتماد بنفس پایین مشترک بود، همچنین تحصیل دختر خارج از شهر یا استان محل سکونت دختران و زنان فارس و بلوچ بعنوان مشکل برای هیچیک از گروهها محسوب نشد. اما دختران بلوچ نسبت به دختران فارس در زمینه های رفت و آمد به بیرون از خانه، اشتغال خارج از محل سکونت، تبعیض قایل شدن بین پسر و دختر، سخت گیری های بیجا، سنت های دست و پا گیر، به صورت معنی داری از دختران فارس بیشتر دچار مشکل بودند.

واژه های کلیدی: باور های فرهنگی، دانشجویان، مشکلات اضطرابی

^۱ استاد یار گروه روانشناسی دانشگاه سیستان و بلوچستان، mahmoud_@ yahoo.com

فرا تحلیلی بر همبسته‌های سبک‌های اسنادی در ایران

مهناز شیرانی بیدآبادی^۱، دکتر امیر قمرانی^۲، عظیمه السادات فاطمی^۳

چکیده

سبک‌های اسنادی از جمله متغیرهای مهم و تاثیر گذار در روانشناسی اجتماعی است که ارتباط آن با سازه‌هایی نظیر سبک تفکر (جن، ۲۰۱۰)، خوش بینی (گردون، ۲۰۰۷)، افسردگی (کالوتی، ۲۰۰۸)، پراشتهایی روانی (۲۰۱۱) اعتماد به نفس (کیاروچی، ۲۰۰۷)، امید (کیاروچی، ۲۰۰۷)، و پیشرفت تحصیلی (رضایی، ۱۳۸۹؛ هال، ۲۰۰۷)، عزت نفس (هیرشی، ۲۰۰۵؛ موسوی، ۱۳۸۳) سلامت روان (شارک، ۱۳۸۶)، رضایت از زندگی (احدی، ۱۳۸۸) در تحقیقات مختلف تایید شده است. در این راستا، هدف پژوهش حاضر فرا تحلیلی تحقیقات انجام شده پیرامون همبسته‌های سبک‌های اسنادی در ایران بود. پژوهش حاضر با استفاده از الگوی پژوهشی فرا تحلیلی، میزان همبسته‌های اسناد را مورد بررسی قرار داد. بدین منظور از بین ۲۱ پژوهش، ۱۱ پژوهش که واجد شرایط فرا تحلیلی بود انتخاب و فرا تحلیلی بر روی آنها انجام گرفت. پژوهش حاضر مبتنی بر ۳۰۸۶ نمونه و ۱۱ اندازه اثر بود. ابزار پژوهش چک لیست فرا تحلیلی بود. یافته‌های پژوهش نشان داد میزان اندازه اثر همبسته‌های سبک‌های اسنادی ۰/۷ می باشد ($p \leq 0/00001$). بدین ترتیب می توان نتیجه گرفت میزان اندازه اثر همبسته‌های سبک اسناد مطابق جدول تفسیر اندازه اثر کوهن در سطح بالایی قرار دارد

واژه‌های کلیدی: سبک‌های اسنادی - همبسته‌های اسناد - فرا تحلیلی

دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی - دانشگاه اصفهان^۱

استادیار گروه روانشناسی کودکان با نیازهای خاص - دانشگاه اصفهان^۲

دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی کودکان با نیازهای خاص - دانشگاه اصفهان^۳

اثر بخشی آموزش گروهی مهارت های اجتماعی بر سازگاری اجتماعی، خود پنداشت و پرخاشگری زنان مطلقه

الهه صادقی^۱، دکتر مرتضی ترخان^۲

چکیده

مقدمه: این پژوهش به منظور اثربخشی آموزش گروهی مهارت های اجتماعی بر سازگاری اجتماعی، خود-پنداشت و پرخاشگری زنان مطلقه انجام شده است. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل بوده است.

روش: جهت نمونه گیری از بین ۹۳ نفر از زنان مطلقه ای که تحت پوشش اداره بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی بودند پرسشنامه سازگاری اجتماعی، خود-پنداشت و پرخاشگری داده شد، مشخص گردید ۴۲ نفر از آنها سازگاری اجتماعی و خود-پنداشت پایین و پرخاشگری بالایی داشتند سپس از بین آنها ۳۰ نفر بطور تصادفی ساده انتخاب و بطور داوطلبانه در دو گروه آزمایشی (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) جایگزین شدند. گروه آزمایشی ۱۰ جلسه مهارت های اجتماعی را آموزش دیدند و گروه کنترل آموزشی را دریافت نکرد. پس از آموزش مجدداً سازگاری اجتماعی، خود-پنداشت و میزان پرخاشگری هر دو گروه توسط پرسشنامه مربوطه مورد اندازه گیری قرار گرفت.

یافته ها: به منظور تجزیه و تحلیل داده ها، از تحلیل کوواریانس یکطرفه (آنکوا) استفاده شد. نتایج آنکوا نشان داد، F بدست آمده هم در سازگاری اجتماعی (۳۱/۴۲) و هم در خود-پنداشت (۳۱/۱۹) و هم در میزان پرخاشگری (۳۹/۵۹) در سطح ۰/۰۵ $P \leq$ معنادار بوده است. به عبارت دیگر، مهارت های اجتماعی موجب افزایش سازگاری اجتماعی، خود-پنداشت و کاهش میزان پرخاشگری زنان مطلقه شده است.

نتیجه گیری: این مطالعه، اهمیت مهارت های اجتماعی را در افزایش سازگاری اجتماعی، خود-پنداشت و کاهش میزان پرخاشگری زنان مطلقه را نشان می دهد. یافته های این پژوهش با یافته های سایر پژوهش ها همگرایی دارد. همه این تحقیقات مبین این واقعیت هستند که با آموزش مهارت های اجتماعی می توان موجبات سازگاری اجتماعی مطلوب و خود-پنداشت بالا و پرخاشگری پایین را در زنان مطلقه فراهم ساخت.

واژه های کلیدی: مهارت های اجتماعی، سازگاری اجتماعی، خود-پنداشت، پرخاشگری.

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

^۲ استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور

مقایسه خود کارآمدی عمومی در زنان آلفا و غیر آلفا در جمعیت دانشجویی

دکتر مجید صفاری نیا^۱، برزو امیرپور^۲

چکیده

زنان در پست های سیاسی، مدیریتی و رهبری به پیشرفت های دست یافته اند به طوریکه هنگام قرار گرفتن در رده های بالای رهبری می توانند همانند مردان کارآمد و موفق باشند. زنان آلفا به زنانی در پست های رهبری اشاره دارد که در همه خصوصیات رهبری در سطوح بالاتری قرار دارند. هدف از این پژوهش مقایسه خود کارآمدی عمومی در زنان آلفا و غیر آلفا بود. پژوهش حاضر یک بررسی مقطعی بود که بر روی نمونه ای ۵۰۹ نفری از دانشجویان دانشگاه پیام نور کنگاور که به صورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شده بودند، اجرا شد. دانشجویان با استفاده از پرسشنامه های خود کارآمدی عمومی شرروه مکاران (۱۹۸۲) و پرسشنامه زنان آلفای وارد، پاپسن و دی پائولو (۲۰۱۰) ارزیابی شدند. نتایج حاکی از تفاوت معنی دار بین زنان آلفا و غیر آلفا در متغیر خود کارآمدی عمومی بود همچنین بین خود کارآمدی عمومی و زیرمقیاس های زنان آلفا (رهبری، قدرت و درونگرایی پایین) رابطه وجود داشت. خود کارآمدی عمومی می تواند نقش مهمی در گرایش به رهبری در زنان داشته باشد و این موضوع با مفهوم خود کارآمدی رهبری در نظریه شناختی - اجتماعی باندورا مطابقت دارد.

واژه های کلیدی: خود کارآمدی عمومی، زنان آلفا، رهبری، قدرت، درونگرایی پایین

۱ عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور تهران

۲ مربی دانشگاه پیام نور کنگاور

مقایسه اسکیمای بین فرهنگی و اعتماد اجتماعی دانشجویان ترک و کرد

دکتر مجید صفاری نیا^۱، مریم جعفریان^۲

چکیده

مفهوم اسکیمای بین فرهنگی و اعتماد اجتماعی به دلیل وجود تکثر قومی در ایران، از اهمیت بالایی برخوردار است. هدف این پژوهش مقایسه اسکیمای بین فرهنگی و اعتماد اجتماعی دو گروه قومی ترک و کرد است. در این مطالعه، ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه پیام نور واحدهای سنندج و زنجان به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات مربوط به اسکیمای بین فرهنگی از پرسشنامه محقق ساخته ۱۸ گویه ای و برای به دست آوردن اطلاعات مربوط به اعتماد اجتماعی از پرسشنامه استاندارد شده ۲۵ گویه ای استفاده شده است. یافته های پژوهش با استفاده از آزمون آنالیز واریانس، شفه و آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که اسکیمای دانشجویان دو گروه نسبت به یکدیگر مثبت است و اعتماد اجتماعی آنها نیز در سطح نسبتا بالایی قرار دارد. همچنین، نتایج حاکی از آن بود که بین اسکیمای بین فرهنگی و اعتماد اجتماعی رابطه معنی دار وجود ندارد. در واقع با توجه به نتایج به دست آمده می توان عنوان کرد که اسکیمای بین فرهنگی و اعتماد اجتماعی در بین دانشجویان در طیف مثبت قرار دارد چرا که دانشجویان از سطح تحصیلات بالاتری برخوردارند و به دلیل حضور در محیط دانشگاهی ارتباطات بین فرهنگی بیشتری دارند.

واژه های کلیدی: اسکیمای بین فرهنگی - اعتماد اجتماعی - گروه های قومی

^۱ عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

مطالعه کار خیابانی کودکان و آسیب های اجتماعی ناشی از آن در شهر سنندج

ستار صیدی^۱، چیمین گل سلیمی^۲

چکیده

کار کودکان حکایت افراد ضعیف و نیازمندی است که به دلایل فقر اقتصادی و فرهنگی و... به اجبار در دوران رشد خود وارد بازار کار می شوند و در شرایط نامناسب زندگی قرار می گیرند. کودکان امروز، نوجوانان و جوانان آینده و سرمایه های جامعه هستند، سلامت روح و جسم آنها تضمین کننده سلامت جامعه در آینده کشور است. تحقیق مذکور با هدف مطالعه کار خیابانی کودکان و آسیب های اجتماعی ناشی از آن در شهر سنندج انجام گرفته است.

روش: این مطالعه با روش زمینه یابی در شهر سنندج بر روی ۱۰۰ کودک خیابانی ۱۵-۵ ساله انجام یافته (نمونه آماری برابر جامعه آماری است)، ابزار مورد استفاده، پرسشنامه محقق ساخته است که پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ ۹۵ درصد بدست آمد و همچنین روایی صوری پرسشنامه توسط ۵ نفر از استادان مورد تأیید قرار گرفته است. روش تحقیق پیمایشی بوده و در تهیه پرسش نامه ها از مصاحبه نیمه ساختار یافته و مشاهده مشارکتی استفاده شده است.

یافته ها: آنالیز فرضیه های پژوهش با استفاده از نرم افزار spss بیانگر آن است که از لحاظ آماری رابطه متغیرهای فقر اقتصادی خانواده، فقر فرهنگی و سواد والدین با میزان بکارگیری کودکان در کار خیابانی در سطح ۰/۰۵ معنی دار است. اما بین متغیرهای نداشتن سرپرست و مهاجرت، با میزان بکارگیری کودکان در سطح ۰/۰۵ رابطه معنی داری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: فقر (اقتصادی و فرهنگی) مهمترین عامل در اشتغال به کار کودکان و زمینه ساز آسیبهای اجتماعی در شهر سنندج است.

واژه های کلیدی: کودکان، کار خیابانی، آسیب های اجتماعی، سنندج

^۱ دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی

^۲ دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، کارشناس ارشد جامعه شناسی

تأثیر زبان قومیت بر میزان همنوایی و اثر پذیرش اجتماعی بر همنوایی

مسعود طالبی جویباری^۱، دکتر محمد نرمانی^۲

چکیده

یکی از جنبه های بسیار مهم رفتار اجتماعی متقابل، نفوذ اجتماعی است. مفهوم نفوذ اجتماعی آن است که کسی توان تحت تاثیر قرار دادن دیگران را چه با گفتار و چه با رفتار خود داشته باشد. هدف این پژوهش تأثیر زبان قومیت (آذر و فارسی) بر همنوایی و اثر پذیرش اجتماعی بر همنوایی می باشد. جامعه آماری شامل تمام دانشجویان آذری زبان دانشگاه محقق اردبیلی در سال ۱۳۹۰ بود و نمونه آماری شامل ۶۰ دانشجوی کارشناسی (چهار گروه ۱۵) تشکیل می داد. این مطالعه به روش توصیفی - تحلیلی (مقطعی) انجام شد و انتخاب نمونه به صورت تصادفی بوده است و برای گردآوری داده ها از ابزار آزمایش اصلی آس و پرسشنامه پذیرش اجتماعی با روایی (۰/۸۰، گنجی، ۱۳۸۰) به عنوان ابزار تحقیق استفاده شد. نتایج به دست آمده نشان داد که زبان بر میزان همنوایی افراد اثر مثبتی می گذارد، به طوری که میزان همنوایی آزمودنی های با زبان آذری در موقعیت آزمایشی زبان آذری به طور معناداری بیش از موقعیت زبان فارسی بود، همچنین یافته دیگر این پژوهش نشان داد که رابطه معناداری حداقل در سطح ۹۵٪ بین همنوایی و پذیرش اجتماعی وجود دارد. سپس رابطه پذیرش اجتماعی به عنوان متغیرهای پیش بین و همنوایی به عنوان متغیر ملاک در معادله رگرسیون به صورت همزمان تحلیل شد. بر اساس این نتایج میزان F مشاهده شده معنادار می باشد (۰/۲۰ < p) و ۱۶٪ واریانس مربوط به همنوایی به وسیله پذیرش اجتماعی تبیین می شود. و با توجه به آماره t نشان می دهد که پذیرش اجتماعی با اطمینان ۹۹٪ می تواند تغییرات مربوط به همنوایی را پیش بینی کند. نتیجه می توان گرفت که همنوایی را تابعی از تاثیر زبان قومیت دانست و احساس داشتن شباهت زبانی بر همنوایی افراد اثر مثبتی می گذارد همچنین کسانی که خواهان پذیرش اجتماعی بالاتری هستند همنوایی بیشتری از خود نشان می دهد.

واژه های کلیدی: همنوایی، زبان قومیت، پذیرش اجتماعی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، Email:masoud1۷۴۶@yahoo.com

^۲ استاد دانشگاه محقق اردبیلی

مسئولیت پذیری اجتماعی و جمع گرایی-فردگرایی

علی عابدی^۱، دکتر سید سعید موسوی پور^۲

چکیده:

«مسئولیت پذیری اجتماعی» به عنوان یک مولفه روانشناختی-جامعه شناختی مهمترین منادی رفتارهای مطلوب اجتماعی است. بر حسب بررسی ها، همدلی و احساس گناه مولفه های اصلی مسئولیت پذیری هستند که در کودکان زیر دو سال متأثر از عوامل ژنتیکی و در کودکان بزرگتر بیشتر متأثر از عوامل محیطی و فرهنگی اند. بررسی حاضر، یک پژوهش علی مقایسه ای است که با استفاده از مقیاس های مسئولیت پذیری اجتماعی (Re) و مقیاس فردگرایی-جمع گرایی (INDCOL) به بررسی نقش عامل جهت گیری فرهنگی فردیت گرایی-جمع گرایی (در سطح فردی)- به عنوان یکی از مهمترین ابعاد فرهنگی- در مسئولیت پذیری اجتماعی در دانشجویان شهر اراک ($n=126$ ؛ ۷۸ پسر / ۴۸ دختر / $21/14(1/70)$ میانگین سنی) پرداخته است. یافته ها در سطح توصیفی نشان می دهد، جهت گیری جمع گرایانه در دانشجویان تفوق معناداری نسبت به گرایشات فردیت گرایانه دارد ($t=2,94$ ، $p=.004$). در زمینه مولفه های فرعی فردیت گرایی-جمع گرایی نیز، دانشجویان در زمینه «همسر» ($t=5,87$ ، $p=.000$)، «والدین» ($t=3,38$ ، $p=.001$) و «دوستان» ($t=4,91$ ، $p=.000$) بطور معناداری جمع گرا و در زمینه «خویشاوندان» ($t=-1,96$ ، $p=.05$) و «همسایگان» ($t=-3,43$ ، $p=.001$) فردیت گرا هستند. در زمینه «همکاران» نیز جهت گیری متمایزی وجود ندارد ($t(125)=1,20$ ؛ $p=.23$). در زمینه سوال اصلی پژوهش نیز، مقایسه میانگین های مسئولیت پذیری گروه های جمع گرا و فردیت گرا (که بر اساس نمرات مقیاس INDCOL از هم تفکیک شدند) نشان می دهد، مسئولیت پذیری در گروه دارای جهت گیری کلی جمع گرایانه، بطور معناداری بیشتر از گروه فردیت گراست ($t(57)=2/89$ ، $p=.005$). در پاره مقیاس های فردیت گرایی-جمع گرایی نیز، نتایج نشان می دهد، گروهی که نسبت به «همسر»، «والدین» و «دوستان» جهت گیری جمع گرایانه دارند، بطور معناداری دارای سطح مسئولیت پذیری بالاتری نسبت به گروه فردیت گرا هستند. در حالی که مسئولیت پذیری در گروه های دارای جهت گیری جمع گرایانه نسبت به «خویشاوندان»، «همسایگان» و «همکاران»، تفاوت معناداری با گروه های فردیت گرا ندارد. بطور کلی این بدین معناست که اولاً جهت گیری جمع گرایانه منجر به افزایش مسئولیت پذیری اجتماعی می شود و دوم جهت گیری جمع گرایانه نسبت به همسر، والدین و دوستان منجر به افزایش معنادار مسئولیت پذیری اجتماعی می شود اما جهت گیری های جمع گرایانه نسبت به خویشاوندان، همسایگان و همکاران فاقد چنین اثری است.

واژه های کلیدی: مسئولیت پذیری اجتماعی، فرهنگ، فردیت گرایی، جمع گرایی

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی / دانشگاه اراک گروه علوم تربیتی و روانشناسی cozeng@yahoo.com

۲ عضو هیئت علمی دانشگاه اراک

هنجار‌گزینی مقدماتی یک مقیاس برای سنجش هوش معنوی

ژولیا عزتی^۱، دکتر علیرضا آقاییوسفی^۲، دکتر احمد علیپور^۳

چکیده

هوش معنوی توانایی عمل کردن هوشمندانه و عاقلانه است و با توجه به مهارت هایی که هوش معنوی را تشکیل می دهند، می توان آن را تعریف و اندازه گیری نمود. هدف از پژوهش حاضر، هنجار‌گزینی مقدماتی یک مقیاس برای سنجش هوش معنوی می باشد. به این منظور پس از ترجمه و انطباق و بکارگیری آن در جامعه ایران، پرسش نامه ی مزبور به طور تصادفی ساده بین ۳۰۰ دانشجوی دانشگاه پیام نور مرکز تهران و مرکز فنون و خدمات هوایی سماءپران توزیع شد. از این تعداد پرسش نامه، ۲۱۳ عدد آن به طور صحیح تکمیل و بازگردانده شد که بر اساس سن، جنس، سال ورود تفکیک گردید. روایی آن توسط روایی سازه (تحلیل عاملی اکتشافی) سنجیده شد. همچنین برای مناسب بودن داده ها، آزمون KMO اجرا گردید که ضریب به دست آمده رضایت بخش بود ($KMO=0.874$) و همین طور آزمون کرویت بارتلت برابر با 1739.395 و در سطح 0.05 معنادار بود. برای شناسایی عوامل مؤثر بر هوش معنوی ابتدا از روش مؤلفه های اصلی، سپس چرخش واریماکس (متعامد) استفاده شد. برای سنجش پایایی پرسش نامه از آلفای کرونباخ استفاده گردید که با توجه به سطح آلفای بدست آمده (0.89)، پایایی آن مطلوب ارزیابی می گردد. همچنین آلفای محاسبه شده برای قلمرو هوشیاری= 0.76 ، قلمرو شکر= 0.70 ، قلمرو معنا= 0.76 ، قلمرو تعالی= 0.84 ، و قلمرو حقیقت= 0.71 می باشد که همگی مطلوب می باشند.

واژه های کلیدی: هوش معنوی، پایایی، روایی.

^۱ کارشناس ارشد روان شناسی دانشگاه پیام نور

^۲ دانشیار روان شناسی دانشگاه پیام نور

^۳ استاد روان شناسی دانشگاه پیام نور

اثر بخشی آموزش مهارت کنترل خشم در کاهش پرخاشگری زندانیان مرد

دکتر سعید عسکری^۱، محسن درکه^۲، حسن رضایی^۲، علی زکی بی^۳، مصطفی علیخانی

چکیده

مقدمه و هدف: خشم از موضوعات مهم روانشناسی اجتماعی است بنابراین هدف از اجرای پژوهش حاضر بررسی اثر بخشی آموزش مهارت کنترل خشم در کاهش پرخاشگری زندانیان مرد است.

روش: پژوهش حاضر نیمه تجربی و طرح پژوهش پیش آزمون و پس از آزمون با گروه کنترل است. جامعه پژوهش شامل ۲۶۰ مرد در زندان مرکزی کرمانشاه بود که به جرم سرقت، زورگیری و خشونت محکوم شده بودند. کلیه شرکت کنندگان با استفاده از پرسشنامه پرخاشگری آیزنک مورد آزمون قرار گرفتند. ۴۰ نفر از کسانی که نمره پرخاشگری آنها از میانگین دیگر افراد بالاتر بود به عنوان نمونه انتخاب گردیدند و به دو گروه مساوی ($n=20$ آزمایش و کنترل $n=20$) تقسیم شدند گروه آزمایش به مدت ۸ جلسه با استفاده از پروتکل‌های درمانی آموزش مهارت کنترل خشم موتانی، اونیل و مهارتهای زندگی جانسون مورد آموزش قرار گرفتند. داده‌ها با استفاده از t همبسته برای مقایسه درون گروهی و t مستقل برای مقایسه داده‌ها بین گروه‌ها مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که آموزش مدیریت خشم موجب کاهش پرخاشگری در زندانیان گروه آزمایش گردید و فرضیه پژوهش در سطح $\alpha=0/01$ معنادار بود.

نتیجه گیری: از یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که آموزش مدیریت خشم موجب کنترل خشم می‌شود.

واژه‌های کلیدی: مهارت کنترل خشم، پرخاشگری، مهارتهای زندگی، زندانیان، مداخله

^۱. استادیار گروه روانشناسی دانشگاه رازی کرمانشاه، zakieiali@gmail.com

^۲. کارشناس ارشد روانشناسی

^۳. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، zakieiali@gmail.com

زندگی بیماران مبتلا به کمر درد مزمن بر اساس حمایت بیمار اجتماعی پیش بینی کیفیت ادراک شده

زینب عظیمی^۱ - دکتر عباس بخشی پور رودسری^۲

چکیده

مقدمه: کیفیت زندگی بیماران مبتلا به کمر درد مزمن، همواره تحت تأثیر اختلالات جسمی، روانی-اجتماعی و تغییرات سبک زندگی این افراد می باشد. به نظر می رسد حمایت اجتماعی ادراک شده بتواند در بهبود کیفیت زندگی این افراد دخالت نماید. مطالعه حاضر با هدف تعیین ارتباط حمایت اجتماعی درک شده و کیفیت زندگی در بیماران مبتلا به کمر درد مزمن انجام شد.

روش: در این مطالعه که از نوع همبستگی-توصیفی بود، ۵۰ بیمار مبتلا به کمر درد مزمن مراجعه کننده به کلینیک ارتوپدی بیمارستان امام رضا (ع) شهرستان اراک شرکت کردند. داده ها با بهره گیری از پرسشنامه های حمایت اجتماعی ادراک شده (MSPSS) و کیفیت زندگی (WHOQOL-BREF) جمع آوری و با استفاده از نرم افزار SPSS^{۱۷} تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام نشان داد که حمایت اجتماعی ادراک شده در بعد دوستان و خانواده، بهترین پیش بینی کننده های کیفیت زندگی در افراد مبتلا به کمر درد مزمن می باشد ($p < 0/01$).

نتیجه گیری: حمایت اجتماعی از طریق فراهم کردن تجربیات مثبت، رضایت از نقش های اجتماعی و افزایش سازگاری با شرایط تنش زا در بیماران مبتلا به کمر درد مزمن می تواند سبب بهبود کیفیت زندگی آنها شود. وجود ارتباط بین کیفیت زندگی و حمایت اجتماعی ادراک شده، لزوم توجه به منابع حمایتی بیمار و فراهم سازی برنامه هایی جهت افزایش درک حمایت اجتماعی این بیماران را آشکار می سازد.

واژه های کلیدی: کیفیت زندگی، حمایت اجتماعی ادراک شده، کمر درد مزمن

^۱ - کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه تبریز (نویسنده مسئول)

^۲ - دانشیار دانشگاه تبریز، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

رابطه مهارت های ارتباطی با هوش هیجانی در دانش آموزان دختر دوم دبیرستان

مریم علاقبند^۱، دکتر محمود کمالی^۲

چکیده

مقدمه: هوش هیجانی یک سازه چند عاملی است که از توانایی به هم پیوسته عاطفی، شخصی و اجتماعی تشکیل شده که ما را در رویارویی با مقتضیات زندگی روزمره یاری می دهد. پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین مهارتهای ارتباطی و هوش هیجانی در دانش آموزان دختر می پردازد.

روش بررسی: این پژوهش از نوع همبستگی می باشد. در این تحقیق ۳۰۰ نفر از دانش آموزان دختر دوره دوم دبیرستان ناحیه دو آموزش و پرورش یزد در سال ۸۶-۸۵، به صورت روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شده و پرسشنامه مهارتهای ارتباطی و پرسشنامه هوش هیجانی بار-اون را تکمیل کردند. سپس داده ها با استفاده از ماتریس همبستگی عوامل، آزمون t، آزمون واریانس و رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: یافته ها نشان داد که بین مهارتهای ارتباطی و هوش هیجانی رابطه معنادار بالا (۰/۵۳) وجود دارد. بین مهارتهای ارتباطی و ابعاد مختلف هوش هیجانی به غیر از ابعاد همدلی و مسئولیت پذیری همبستگی معنادار وجود دارد و بین رشته تحصیلی با مهارتهای ارتباطی و هوش هیجانی رابطه معنادار وجود ندارد.

نتیجه گیری: از آنجا که هوش هیجانی از لحاظ نظری متضمن مهارتهای عاطفی است که در برقراری ارتباط با دیگران و نیز کیفیت این روابط نقش دارد پیشنهاد می شود که در مدارس جهت استفاده از روشهای آموزش هوش هیجانی و مهارتهای اجتماعی، برنامه ریزی و هماهنگی لازم از طرف مدیران و معلمان و سایر دست اندرکاران برنامه های آموزشی و پرورشی بعمل آید.

واژه های کلیدی: مهارت های ارتباطی، هوش هیجانی، دانش آموزان دختر

^۱ نویسنده مسئول، کارشناس ارشد روانشناسی، دانشگاه پیام نور تهران

^۲ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور یزد

بررسی میزان آگاهی و نگرش دانشجویان دختر و پسر مقطع کارشناسی دانشگاه یزد به مواد محرک زا در نیمسال ۸۵-۸۶

مریم علاقبند^۱، محمود کمالی^۲، فرانک بید آباد^۳

چکیده

مقدمه: اخبار موثق منتشر شده از ایران و سایر کشور های جهان حکایت از این دارد که هر روز بر عمق فجایع مصرف کنندگان قرصهای اکستازی افزوده میشود و هر روز افراد زیادی از خیل جوانان و نوجوانان خواسته یا ناخواسته گرفتار این ماده توهم زا میشوند. این پژوهش به منظور بررسی میزان آگاهی و نگرش دانشجویان دختر و پسر مقطع کارشناسی انجام گرفته میشود. روش بررسی: این پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی از نوع زمینه یابی می باشد. جامعه آماری این تحقیق دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه یزد (۶۸۵۶) نفر است. ۳۰۰ نفر دانشجو به صورت تصادفی طبقه ای انتخاب شده اطلاعات حاصله در این پژوهش بصورت تکمیل پرسشنامه محقق ساخته بدست آمده که بصورت گروهی انجام گرفته است. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و میانگین و انحراف معیار و آزمون t مستقل و آزمون همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها نشان داد که گروه علوم انسانی دارای کمترین آگاهی و بیشترین گرایش نسبت به مواد محرک زا می باشد. دختران نسبت به پسران آگاهی و گرایش کمتری نسبت به مواد محرک زا دارند. سطح آگاهی و نگرش دانشجویان بومی نسبت به مواد محرک زا بیشتر از دانشجویان غیر بومی است. پایه تحصیلی تاثیری در نگرش دانشجویان ندارد.

نتیجه گیری: پیشنهاد می شود با آموزش، سطح آگاهی و نگرش دانشجویان نسبت به مواد محرک زا بیشتر شود.

واژه های کلیدی: میزان آگاهی و نگرش، دانشجویان کارشناسی، مواد محرک زا.

^۱ مسئول، کارشناس ارشد روانشناسی، دانشگاه پیام نور تهران

^۲ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور یزد

^۳ دانشجوی کارشناس ارشد روانشناسی، دانشگاه پیام نور تهران

جو دوستانه در محیط کار و ارتباط آن با بیگانگی از کار

(مورد مطالعه کارکنان سازمان های اداری شهرستان اهواز)

دکتر سید عبدالحسین نیوی^۱، ساجده علامه^۲، شهروز فروتن کیا^۳

چکیده

مقدمه: اغلب مردم بخش مهمی از زندگی خود را در کار می گذرانند و غالباً میان آنان و همکارانشان در محیط کار دوستی ها و روابط شخصی شکل می گیرد. چنین دوستی هایی با پی آمد های کاری مهم چون رضایت شغلی، تعهد سازمانی و بیگانگی از کار در رابطه است. هدف این مقاله مطالعه جو دوستانه در محیط کار و ارتباط آن با بیگانگی از کار کارکنان است

روش شناسی: این پژوهش به شیوه پیمایش و از طریق ابزار پرسشنامه انجام گرفته است. طرح تحقیق همبستگی است. نمونه آن شامل ۴۰۰ نفر از کارکنان می باشد که به شیوه نمونه گیری خوشه ای طبقه بندی شده از کارکنان ۳۰ سازمان اداری در اهواز انتخاب شده است. مقیاس های به کار گرفته مقیاس جو دوستانه یوسل (۱۹۹۹) و بیگانگی از کار متاز (۱۹۸۱) می باشد که پایایی آن ها از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه گردیده است.

یافته ها: میان جو دوستانه در محیط کار و بیگانگی از کار کارکنان رابطه معکوس و معناداری مشاهده گردید. هرچه کیفیت جو دوستانه افزایش یابد، احساس بی قدرتی، بی معنایی و از خود بیزاری کارکنان در کار کمتر می گردد. همچنین جو دوستانه در میان مستخدمین رسمی و کارکنان مرد به طور معناداری بیشتر است و با افزایش سابقه سازمانی و کاهش میزان تحصیلات افزایش می یابد.

نتیجه گیری: بنابراین بی توجهی و عدم ارضای نیاز اجتماعی و برقراری ارتباط کارکنان در محیط کار منجر به بیگانگی از کار و کاهش انگیزه آنان در کار می گردد.

واژه های کلیدی: جو دوستانه، محیط کار، بیگانگی از کار، روانشناسی اجتماعی کار.

^۱ دانشیار دانشگاه شهید چمران اهواز

^۲ کارشناس ارشد جامعه شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز allameh.sajedah@yahoo.com

^۳ کارشناس ارشد جامعه شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز sh.frountankia@yahoo.com

هنجاریابی نسخه‌ی فارسی مقیاس عشق مثلثی استرنبرگ در جمعیت دانشجویی

سیدمحمد رضا علوی زاده^۱، حمیدرضا حسین شاهی برواتی^۲، سمیه انتظاری^۳

چکیده

مقیاس عشق مثلثی استرنبرگ بر اساس نظریه‌ی سه مؤلفه‌ای عشق تهیه شده است. در این نظریه عشق شامل سه مؤلفه‌ی، هوس، صمیمیت و تعهد می‌باشد. هدف این پژوهش هنجاریابی نسخه‌ی فارسی مقیاس عشق مثلثی استرنبرگ بود. در این پژوهش ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه‌ی فارسی این مقیاس بررسی شدند. در این پژوهش ۵۱۱ نفر از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، نسخه‌ی فارسی پرسشنامه‌ی مقیاس عشق مثلثی استرنبرگ را به فاصله‌ی دو هفته، دو بار (یکبار فرم تصادفی، بار دیگر فرم ترتیبی) تکمیل کردند. نتایج این پژوهش نشان داد که این آزمون از همسانی درونی عالی برخوردار است؛ که با ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد (در دامنه‌ی ۰/۹۶۳ تا ۰/۹۷۱ در کل آزمون و ۰/۸۵۲ تا ۰/۹۵۸ برای مؤلفه‌های آزمون). با استفاده از روش بازآزمایی این مقیاس از ضریب پایایی متوسط تا بالایی در مؤلفه‌های تعهد، ۰/۸۴۱، در مؤلفه‌ی هوس، ۰/۴۱۲ و در مؤلفه‌ی صمیمیت، ۰/۶۳۷ برخوردار است. همچنین نتایج تحلیل عاملی تاییدی نیز ساختار سه مؤلفه‌ای این آزمون را تایید کرد. روایی واگرا و همگرایی مؤلفه‌های هوس، صمیمیت و تعهد با خرده مقیاس‌های عشق شهوانی، عشق به همدم و عشق بازیگرانه مقیاس عشق لی به ترتیب ۰/۶۰۸ و ۰/۸۵۷ و ۰/۷۱۱- به دست آمد. در مجموع، نسخه‌ی فارسی STLS از ساختار قابل قبولی برخوردار است و می‌تواند در پژوهش‌ها و محیط بالینی و مشاوره‌های پیش از ازدواج از آن استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: هنجاریابی، مقیاس عشق مثلثی استرنبرگ، نسخه‌ی فارسی

۱ کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند و مدرس دانشگاه پیام نور استان تهران alavizadehsmr@gmail.com

۲ هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

۳ کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند

نقش ادراک خود و ادراک حمایت اجتماعی در میزان کاربری اینترنت

دکتر سوسن علیزاده فرد^۱

چکیده

امروزه با گسترش امکانات جدید ارتباطی، بسیاری از افراد در فضای مجازی به برقراری ارتباط با دیگران دست زده و این خود خطر بروز اعتیاد به این شیوه ارتباطی را افزایش می‌دهد. این پژوهش قصد دارد تا در جهت شناسایی عوامل موثر در میزان کاربری اینترنت، رابطه بین ادراک خود و ادراک حمایت اجتماعی را با زمان کاربری اینترنت مورد مطالعه و مقایسه قرار دهد. روش: به این منظور ۲۰۰ نفر (۱۰۰ زن و ۱۰۰ مرد) با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده و به پرسشنامه‌های ادراک حمایت اجتماعی (زیمت) و مقیاس ادراک خود (پورحسین) پاسخ دادند. در نهایت این نتایج با زمان استفاده از اینترنت مقایسه شد.

یافته‌ها: داده‌ها با استفاده از روش تحلیل رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که متغیرهای ادراک خود و ادراک حمایت اجتماعی پیش‌بینی کننده‌های معناداری برای میزان کاربری اینترنت هستند، بطوریکه ۶۳٪ تغییرات آن را معین می‌کنند.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصله نشان دهنده آن هستند که با افزایش عزت نفس و اعتماد به نفس افراد و همچنین روابط با کیفیت و مثبت اجتماعی، می‌توان از خطر اعتیاد به اینترنت کاست.

واژه‌های کلیدی: ادراک خود، ادراک حمایت اجتماعی، اینترنت.

^۱ salizadehfard@gmail.com استاد یار دانشگاه پیام نور

پیش بینی آسیب پذیری زنان سرپرست خانواده در برابر استرس بر اساس میزان حمایت اجتماعی و عوامل شخصی (راهبردهای مقابله‌ای و منبع کنترل)

دکتر منصور بیرامی^۱، دکتر تورج هاشمی^۲، سید مهدی حسینی بادنجانلی^۳، جابر علیزاده گورادل^۴

چکیده

زمینه و هدف: صور مختلف حمایت های اجتماعی، زمینه را برای بازداری و کاهش مشکلات عاطفی و روانی فراهم می کند. این پژوهش با هدف پیش بینی آسیب پذیری زنان سرپرست خانواده در برابر استرس بر اساس میزان حمایت اجتماعی و راهبردهای مقابله با استرس و منبع کنترل انجام شد. روش: در این راستا از روش توصیفی - همبستگی استفاده شد. به منظور بررسی سوالات پژوهشی، ۲۵۰ زن سرپرست خانواده به صورت تصادفی ساده از میان زنان سرپرست خانواده تحت پوشش کمیته امداد شهر شیراز انتخاب شدند. برای گردآوری داده ها از پرسش نامه های نشانگان استرس خدایاری فرد، راهبردهای مقابله ای فلکمن و لازاروس، مکان کنترل راتر و حمایت اجتماعی دوک استفاده شد. داده های بدست آمده با استفاده از روش رگرسیون چندگانه در نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته ها: نتایج بدست آمده نشان دادند که متغیرهای سبک های مقابله ای (گریز-اجتناب، دوری گزینی، رویارویی و جستجوی حمایت اجتماعی) و متغیر حمایت اجتماعی قادرند در تعامل با یکدیگر و بطور جداگانه تغییرات متغیر ملاک (آسیب پذیری در برابر استرس) را بطور معنی دار پیش بینی کنند. نتیجه گیری: برخوردار بودن از حمایت اجتماعی و به کار بردن راهبردهای مقابله ای مناسب، در مقابله با فشار روانی قادر است آسیب پذیری در برابر استرس را پیش بینی کند.

واژه های کلیدی: آسیب پذیری از استرس، حمایت اجتماعی، منبع کنترل، راهبردهای مقابله ای، زنان سرپرست خانواده.

^۱ دانشیار دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه تبریز

^۲ دانشیار دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه تبریز

^۳ کارشناس ارشد روان شناسی عمومی

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی دانشگاه تبریز - نویسنده مسئول، jaberv88@gmail.com

پیش بینی توان حل مسأله اجتماعی بر اساس سبک های شناختی در جمعیت دانشجویی

دکتر منصور بیرامی^۱، دکتر تورج هاشمی^۲، جابر علیزاده گورادل^۳، حکیمه علیزاده^۴

چکیده

مقدمه: با توجه به منطبق زیست اجتماعی انسان، مسائل مطرح برای انسان به طور چشمگیری ریشه و اساس اجتماعی دارند. این پژوهش با هدف بررسی توان پیش بینی توان حل مسأله اجتماعی بر اساس سبک شناختی در دانشجویان دانشگاه تبریز انجام شده است. روش: این پژوهش از نوع تحقیقات توصیفی - همبستگی است، که بر روی ۵۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه تبریز در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ به شیوه تصادفی نسبتی اجرا شد. ابزارهای جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ی میزان مهارت حل مشکلات اجتماعی لیندا دالبرگ و همکاران (۱۳۸۷) و پرسشنامه سبک های شناختی کلب بود. یافته ها: به طور کلی سبک شناختی رابطه مثبت و معنی داری با توانایی حل مسئله دارد. طبق یافته های این تحقیق سبک شناختی واگرا، جذب کننده، همگرا و انطباق یابنده به ترتیب بالاترین میزان همبستگی را در حل مسئله اجتماعی دارند. بحث: بر اساس نتایج پژوهش سبک شناختی متغیری است که می تواند بر توانایی حل مسئله اجتماعی تاثیر داشته باشد و به عبارتی می توان بر اساس انواع سبک شناختی توانایی حل مسئله اجتماعی را پیش بینی کرد.

واژه های کلیدی: سبک شناختی، حل مسئله اجتماعی، دانشجویان

۱ دانشیار دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه تبریز

۲ دانشیار دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه تبریز

۳ - دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی دانشگاه تبریز - نویسنده مسئول، jaberv8@gmail.com

۴ کارشناسی ارشد روان شناسی تربیتی دانشگاه تبریز

بررسی رابطه‌ی اهمال کاری با کمال گرایی و خودکارآمدی در بین کارکنان بیمارستان شهر فراشبند

محمد سعید عبدخدایی^۱، یونس فاتحی^۲، فرزاد پورغلامی^۳

چکیده

نیروی انسانی مسئولیت پذیر و کارآمد به عنوان مهمترین سرمایه یک سازمان محسوب می شود و همچنین نقش مهمی را در دستیابی به اهداف آن سازمان بازی می کند. سازمان هایی که کارکنان آن اهمال کاری می باشند، عدم تحول و افت عملکرد از ویژگی های سازمانی آنان خواهد بود. هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی ارتباط بین اهمال کاری با کمال گرایی و خودکارآمدی در کارکنان بیمارستان شهرستان فراشبند انجام شده است.

روش: نمونه پژوهش ۱۵۰ نفر (۹۰ مرد و ۶۰ زن) از کارکنان بیمارستان شهرستان فراشبند می باشد که به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه اهمال کاری، پرسشنامه کمال گرایی و پرسشنامه خودکارآمدی شرر استفاده شد. داده های به دست آمده با استفاده از روش های آمار توصیفی و استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل واریانس و رگرسیون چندگانه) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج نشان داد که بین اهمال کاری با کمال گرایی و خودکارآمدی کارکنان رابطه معناداری وجود دارد ($P < 0.01$)؛ همچنین میان کارکنان زن و مرد از لحاظ میزان کمال گرایی تفاوت معناداری وجود دارد، ولی از نظر میزان اهمال کاری و خودکارآمدی میان کارکنان زن و مرد تفاوت معناداری مشاهده نشد. نتیجه گیری: برای دستیابی به بازده بیشتر می توان با تعدیل کمال گرایی و افزایش خودکارآمدی، میزان اهمال کاری را در بین کارکنان اداری کاهش داد.

واژه های کلیدی: اهمال کاری، کمال گرایی، خودکارآمدی، تفاوت های جنسی

^۱ استادیار دانشگاه فردوسی مشهد

^۲ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه فردوسی مشهد (نویسنده مسول) younesfatehi@gmail.com

^۳ عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور فراشبند

بررسی رابطه پیشداوری نسبت به اقوام ایرانی با هویت جمعی در دانشجویان علوم پایه و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی

زهرا فخری^۱، فاطمه باقریان^۲

چکیده

پیشداوری نگرش منفی نسبت به یک گروه غریبه است که بر فرایندهای ساده‌سازی آمیخته به خطا و اغلب همراه با اطلاعات ناقص بنا شده است؛ از طرفی هویت جمعی در فرآیند اجتماعی شدن و ارتباط با گروهها یا واحدهای اجتماعی موجود در جامعه کسب می‌شود که مشخص‌ترین آنها گروهی است که فرد خود را متعلق به آن می‌داند. هدف از مطالعه حاضر سنجش پیشداوری نسبت به اقوام ایرانی و رابطه آن با هویت جمعی در دانشجویان علوم پایه و علوم انسانی می‌باشد. روش پژوهش حاضر از نوع علی-مقایسه‌ای و جامعه آماری ۳۰۹۴ دانشجوی ورودی سال تحصیلی ۱۳۸۹ است که ۳۵۰ نفر از آنها با روش طبقه‌ای-نسبی انتخاب شدند. ابزارهای این مطالعه را پرسشنامه محقق ساخته تعیین سطح پیشداوری و پرسشنامه هویت جمعی (جریبی و لهراسبی، ۱۳۸۸) تشکیل دادند. یافته‌ها نشان داد که پیشداوری به طور منفی و معنادار با ابعاد ملی و فراملی (جهانی) هویت جمعی و به طور مثبت و معنادار با بعد قومی هویت جمعی رابطه دارد. همچنین میان پیشداوری، هویت ملی و فراملی دانشجویان علوم پایه و علوم انسانی مقاطع تحصیلات تکمیلی تفاوت معنادار وجود داشت؛ دانشجویان علوم انسانی این مقاطع پیشداوری کمتر و هویت ملی و فراملی قوی-تری را گزارش دادند. میزان پیشداوری در دانشجویان خوابگاهی از غیرخوابگاهی پایین تر و هویت ملی و فراملی آنان قوی-تر گزارش شد. نتیجه‌گیری پیشداوری نسبت به گروههای قومی یک مسئله اجتماعی است که از لحاظ ملی و بین المللی دارای اهمیت است. نتایج نشان می‌دهند که محیط آموزشی نقش بسزایی بر میزان پیشداوری افراد دارد و ارتباط با گروههای قومی یا دوستی با فردی از گروه غیرخودی ممکن است بر تحول پیشداوری و هویت جمعی افراد تاثیر بگذارد.

واژه های کلیدی: پیشداوری، هویت جمعی، اقوام ایرانی

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

^۲ استادیار دانشگاه شهید بهشتی

جو عاطفی خانواده بر رشد اجتماعی و هوش اجتماعی نوجوانان ۱۵ تا ۱۸ سال مقطع متوسطه و پیش دانشگاهی منطقه ۷ شهر تهران

پریسا فرنودیان^۱، خاطره وجودی، دکتر حسن اسدزاده^۲

چکیده

خانواده از مهمترین نهاد و نیرومند ترین ارگان اجتماعی است. نحوه ارتباط و طرز برخورد افراد یک خانواده و شرایط عاطفی حاکم بر آن، جو خانواده را تشکیل می دهد. موفقیت اجتماعی خانواده، نحوه روابط اعضا با یکدیگر، وضع اقتصادی، افکار و عقاید، آداب و رسوم، ایده آلها و آرزوهای والدین و سطح تربیت آنها در طرز رفتار، رشد و هوش اجتماعی فرزندان نفوذ فراوان دارد. پژوهش حاضر جهت سنجش این امر مهم صورت گرفته است. برای این منظور نمونه‌ای مشتمل بر ۵۱۰ نفر دانش آموز دختر از بین ۳ دبیرستان با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله انتخاب گردید. بر این اساس رابطه میان انواع جو عاطفی خانواده (دموکراسی، دیکتاتوری و آزادی مطلق) توسط پرسشنامه جو عاطفی خانواده با مقیاس هوش اجتماعی ترومسو و مقیاس رشد اجتماعی و ایترمن مورد مطالعه قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از محاسبه ضریب همبستگی دو به دو میان متغیرها استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که میان جو عاطفی دموکراتیک خانواده و رشد اجتماعی و هوش اجتماعی فرزندان به ترتیب ضریب همبستگی ۰,۶۸۱ و ۰,۷۵۱ به دست آمد که هر دو نشان دهنده رابطه مثبت و معنادار (در سطح معناداری ۰,۰۱) میان این متغیرها میباشد. نتایج میان جو عاطفی آزادی مطلق خانواده و رشد اجتماعی و هوش اجتماعی فرزندان به ترتیب ضریب همبستگی ۰,۲۳۱ و ۰,۱۱۴ به دست داد که هر دو نشان دهنده رابطه بسیار کم (در سطح معناداری ۰,۰۱) میان این متغیرها میباشد. در مورد جو دیکتاتوری خانواده و رشد اجتماعی همبستگی مثبت و معنی دار ۰,۶۴۱ (در سطح معنی داری ۰,۰۱) اما ضریب همبستگی بسیار کم ۰,۰۰۲ با هوش اجتماعی به دست آمد.

واژه های کلیدی: جو عاطفی خانواده، رشد اجتماعی، هوش اجتماعی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه علامه

^۲ هیئت علمی گروه روان شناسی علامه طباطبایی

بررسی رابطه بین پیوند عاطفی و منبع کنترل با رفتارهای زیست محیطی (مورد مطالعه: شهروندان شهر اهواز)

شهر روز فروتن کیا^۱، ساجده علامه^۲، سحر مجتهدزاده^۳ محمد پورترکاررونی^۴

چکیده

روانشناسی زیست محیطی که در دهه ۱۹۶۰ در امریکا بوجود آمد، به دامنه وسیعی از اعمال متقابل بین انسان و محیط می پردازد. از نظر روانشناسان اجتماعی عوامل زیادی می توانند در نحوه برخورد انسان با محیط زیست تاثیرگذار باشند. در این مقاله به بررسی رابطه بین پیوند عاطفی و منبع کنترل با رفتارهای زیست محیطی شهروندان شهر اهواز پرداخته شده است.

روش شناسی: این پژوهش به شیوه پیمایش و از طریق ابزار پرسشنامه انجام گرفته است. طرح تحقیق همبستگی است. نمونه تحقیق شامل ۴۰۰ نفر از ساکنان شهرستان اهواز بود که از طریق نمونه گیری خوشه ای انتخاب شده اند. پایایی متغیرهای تحقیق از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه گردیده است. جهت تجزیه و تحلیل داده ها نیز از نرم افزار SPSS ۱۹ استفاده شده است.

یافته ها: یافته های تحقیق نشان می دهد که بین متغیرهای سن و جنس با رفتار زیست محیطی رابطه معنی داری وجود دارد. اما بین وضعیت تاهل و رفتار زیست محیطی رابطه معنادار مشاهده نگردید. ضریب همبستگی پیرسون بدست آمده برای رابطه بین متغیرهای پیوند عاطفی با رفتار زیست محیطی ۰/۳۸۲ و منبع کنترل با رفتار زیست محیطی ۰/۳۴۲ بدست آمد که نشان می دهد رابطه این متغیرها با رفتار زیست محیطی در سطح ۰/۰۱ معنادار می باشد. تحلیل رگرسیون چند متغیره نشان داد که پیوند عاطفی و منبع کنترل ۰/۲۷۷ درصد از واریانس رفتارهای زیست محیطی را تبیین می کنند.

نتیجه گیری: با توجه به معنادار بودن یافته های تحقیق، جهت بهبود رفتارهای زیست محیطی شهروندان باید به زمینه های روانشناختی شکل گیری این رفتارها بیشتر توجه شود.

واژه های کلیدی: رفتارهای زیست محیطی، پیوند عاطفی با محیط، منبع کنترل، روانشناسی زیست محیطی

بررسی مقایسه‌ای تأثیر میزان سوگیری بازیگر - مشاهده گر در تعارضات والدین - نوجوانان

مهرنوش فرودستان دکتر محمدباقر کجباف^۱، دکتر ابوالقاسم نوری^۲، آرمیتا نوئین^۳

چکیده

در سوگیری بازیگر - مشاهده گر، بازیگران اعمال خود را به عوامل موقعیتی اسناد می‌دهند، در حالی که مشاهده‌گران، همان اعمال را در مورد دیگران به علل شخصی اسناد می‌دهند. با توجه به اینکه این نوع سوگیری اسنادی عموماً در فرهنگ‌های دیگر مطالعه گردیده، این پدیده در فرهنگ ایرانی به ویژه در تعارضات والدین - نوجوانان، مورد بررسی قرار گرفته است. در این پژوهش از روش آزمایشی از نوع قضاوت که در تحقیقات روانشناسی اجتماعی مرسوم است استفاده شد. به این منظور، یک موقعیت فرضی شرح داده می‌شود و از آزمودنی‌ها خواسته می‌شود که در مورد آن موقعیت قضاوت کنند. نمونه‌ی این پژوهش شامل ۲۴۰ نفر (۱۲۰ والد - ۱۲۰ نوجوان) بود که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد و در دو گروه دارای تعارضات والد - نوجوان و گروه عادی مورد بررسی قرار گرفت. جامعه‌ی آماری را والدین و نوجوانان شهر اصفهان در سال ۸۹-۱۳۸۸ و ابزار جمع‌آوری اطلاعات را نوعی سناریوی مداخله‌ای (vignette) محقق ساخته تشکیل داده بود. . برای بررسی اعتبار صوری و محتوایی، این سناریو در اختیار ۴ متخصص روانشناسی شناختی، اجتماعی و بالینی قرار گرفت. سپس، به منظور بررسی میزان وضوح و قابل فهم بودن آن، در یک بررسی مقدماتی در مورد ۲۰ آزمودنی اجرا شد. از روش‌های آماری t تک نمونه و t مستقل و تحلیل رگرسیون چند متغیری در این پژوهش استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS ۱۶ استفاده شد. با توجه به یافته‌ها، والدین و نوجوانان دارای تعارض، هنگام قرار گرفتن در نقش مشاهده گر بیشتر از اسنادهای شخصی ولی در نقش بازیگر بیشتر از اسنادهای موقعیتی استفاده کرده‌اند ($P < 0/05$). بر اساس این پژوهش، سوگیری بازیگر - مشاهده گر یک عامل بسیار مهم در تعارضات والد - نوجوان در فرهنگ ایرانی نیز می‌باشد.

واژه های کلیدی: سوگیری بازیگر - مشاهده گر، روابط والد - نوجوان، سناریو مداخله‌ای، روانشناسی اجتماعی. فرهنگ

ایرانی.

^۱ دانشیار گروه روانشناسی دانشگاه اصفهان

^۲ دانشیار گروه روانشناسی دانشگاه اصفهان

^۳ دانشجوی دکتری روانشناسی دانشگاه اصفهان

روانشناسی گفتمان در بستر روانشناسی اجتماعی و تحلیل گفتمان

سیده زینت فلاح مرتضی نژاد^۱، دکتر حسین اسکندری^۲

چکیده

اخیراً روش‌های پژوهش کیفی در روانشناسی حرفه‌ای بسیار رایج شده‌اند. اما منابع اندکی در زمینه نحوه استفاده از این روش‌ها وجود دارد. به دنبال معرفی رویکردهای روش‌شناسی جدید به ویژه در حیطه روش کیفی، بر آن شدیم تا ویژگی‌های رویکرد روانشناسی گفتمان را، با توجه به سیر پیدایش آن در بستر روانشناسی اجتماعی و فرایندهای تحلیل گفتمان مورد بررسی قرار دهیم. روش: مقاله حاضر تنها جنبه توصیفی و مروری داشته و صرفاً به تصریح مفهوم روانشناسی گفتمان می‌پردازد. یافته‌ها: این مفهوم که در دهه اخیر گسترش و کاربرد قابل ملاحظه‌ای در حوزه روانشناسی فرهنگی-اجتماعی یافته است، ریشه در حوزه‌های قوم‌نگاری، تحلیل گفتگو، تحلیل معانی بیانی، علوم جامعه‌شناسی و فراساختارگرایی دارد. همچنین پیش‌زمینه نظری این روش بر فرایند ساختارگرایی اجتماعی متمرکز است. از طرفی مفروضه‌های این روش نیز از رویکردهای شناختی روانشناسی، حمایت نمی‌نماید. بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به پژوهش‌های صورت گرفته در حوزه موضوعات روانشناسی پر واضح است که بهره‌گیری از روش‌های آمیخته (کمی و کیفی) می‌تواند تفسیر و تبیین کامل‌تری را از موضوع و مفهوم مورد بررسی ارائه دهد.

واژه‌های کلیدی: بر ساخت‌گرایی اجتماعی، تحلیل گفتمان، شناخت‌گرایی، روانشناسی اجتماعی، روانشناسی گفتمان

۱. کارشناس ارشد روانسنجی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی علامه طباطبایی، نویسنده مسئول: fallahml@yahoo.com

۲. استادیار دانشگاه علامه طباطبایی، sknd۴۰@gmail.com

رابطه حمایت اجتماعی و خودکارآمدی تحصیلی با سلامت جسمانی

خدیجه فولادوند^۱، عفت السادات مهدی زاده^۲، فریا کیانی^۳

چکیده

مقدمه: حمایت اجتماعی از طریق فراهم آوردن حمایت‌های مثبت بر سلامت جسمانی اثر می‌گذارد. همچنین حمایت اجتماعی می‌تواند به طور غیر مستقیم از طریق خودکارآمدی تحصیلی بر سلامت جسمانی اثر داشته باشد. هدف: این مطالعه با هدف ارزیابی اثر مستقیم و غیرمستقیم حمایت اجتماعی از طریق خودکارآمدی تحصیلی بر سلامت جسمانی انجام شد. روش: این مطالعه در سال ۱۳۸۸ بر روی ۳۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه تربیت معلم تهران که با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند، انجام شد. دانشجویان پژوهش به پرسشنامه‌های حمایت اجتماعی ثامتی، نجاریان و شکرکن، خودکارآمدی تحصیلی اون و فرانمن، سلامت جسمانی ویر پاسخ دادند. به منظور ارزیابی روابط بین متغیرهای مکنون و اندازه‌گیری شده در الگوی مفهومی، از مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد. یافته‌ها: مدل ارزیابی شده از شاخصهای برازندگی مناسبی برخوردار بود. متغیر نهفته حمایت اجتماعی به طور مستقیم و غیر مستقیم از طریق خودکارآمدی تحصیلی بر سلامت جسمانی اثرگذار بود. در این الگو تمام وزنه‌های رگرسیونی از نظر آماری معنادار بودند. نتیجه‌گیری: حمایت اجتماعی بر سلامت جسمانی اثر مستقیم و غیر مستقیم دارد. نتایج همچنین اثر مستقیم خودکارآمدی تحصیلی بر سلامت جسمانی را نشان داد.

واژه‌های کلیدی: سلامت جسمانی، حمایت اجتماعی، خودکارآمدی تحصیلی، مدل‌یابی معادله ساختاری

^۱ . دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی دانشگاه علامه طباطبایی تهران

^۲ . دانشجوی دکتری مدیریت آموزش عالی دانشگاه علامه طباطبایی تهران

^۳ . دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی دانشگاه علامه طباطبایی تهران

تنظیم هیجانی، حساسیت اضطرابی و فرانگرانی در دانشجویان با نشانگان بالینی اضطراب اجتماعی و بهنجار

عبدالله قاسم پور^۱، ابراهیم اکبری^۲، رضا ایل بیگی^۳، شهناز حسن زاده^۴

چکیده

از جمله مولفه‌های روانشناختی دخیل در اختلال اضطراب اجتماعی می‌توان به تنظیم هیجانی، حساسیت اضطرابی و فرانگرانی اشاره کرد. پژوهش حاضر با هدف بررسی تنظیم هیجانی، حساسیت اضطرابی و فرانگرانی در دانشجویان با نشانگان بالینی اضطراب اجتماعی و بهنجار انجام شده است.

روش: روش این پژوهش از نوع پس رویدادی (علی مقایسه‌ای) است. نمونه این پژوهش ۴۶ دانشجوی دارای اختلال اضطراب اجتماعی و ۴۶ دانشجوی بهنجار در دانشگاه محقق اردبیلی بود که با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مقیاس‌های افکار اضطرابی ولز، تنظیم هیجانی گراس و جان و حساسیت اضطرابی ریس و پترسون استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل واریانس چندمتغیری (مانووا) استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین دانشجویان دارای اضطراب اجتماعی و بهنجار از لحاظ ارزیابی مجدد ($P < 0/03$, $F = 4/88$)، حساسیت اضطرابی ($P < 0/001$, $F = 31/13$) و فرانگرانی ($P < 0/001$, $F = 77/11$) تفاوت معناداری وجود دارد، بدین صورت که دانشجویان دارای اضطراب اجتماعی حساسیت اضطرابی و فرانگرانی را با شدت بیشتری تجربه می‌کنند، اما ارزیابی مجدد در دانشجویان دارای اضطراب اجتماعی در مقایسه با گروه کنترل کمتر است. همچنین از لحاظ فرونشانی بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نشد ($P > 0/05$).

نتیجه‌گیری: ارزیابی مجدد، حساسیت اضطرابی و فرانگرانی سازه‌های روانشناختی هستند که در گسترش اختلال اضطراب اجتماعی نقش بسزایی ایفا کرده و منجر به تداوم علائم این اختلال می‌شوند.

واژه‌های کلیدی: اضطراب اجتماعی، تنظیم هیجانی، حساسیت اضطرابی، فرانگرانی، ارزیابی مجدد.

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی (نویسنده مسئول)، آمل a.ghasempur@yahoo.com

^۲ کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه تبریز، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه محقق اردبیلی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.

^۴ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه محقق اردبیلی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.

بررسی رابطه سهل انگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دختر دانشگاه ارومیه

الهه قربانی^۱، سعید سعادت‌مند^۲، مجید صفاری نیا^۳

چکیده

مقدمه: سهل انگاری رفتاری است که موجب به تاخیر انداختن کارها می شود و در افراد، ابعاد مختلفی دارد. یکی از ابعاد آن، به تعویق انداختن تکالیف اجتماعی می باشد که اهمال کاری (سهل انگاری) اجتماعی نام دارد. می توان آن را به عنوان عادت به تاخیر انداختن تعریف کرد و در بین دانشجویان بسیار رایج است.

هدف: بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین سهل انگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی انجام شده است.

روش: نمونه مورد بررسی ۱۲۰ نفر از دانشجویان دختر دوره کارشناسی دانشگاه ارومیه که در سال تحصیلی ۹۱-۹۰ مشغول به تحصیلی بودند که بر اساس نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در این مطالعه برای سنجش سهل انگاری اجتماعی، پرسش نامه سهل انگاری اجتماعی (صفاری نیا، ۱۳۸۹) بود. همچنین برای سنجش پیشرفت تحصیلی از معدل ترم گذشته دانشجویان استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که بین سهل انگاری اجتماعی و زیر مقیاس بی تفاوتی با پیشرفت تحصیلی همبستگی منفی و معناداری وجود دارد؛ اما بین زیر مقیاس توجه به خود و پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری مشاهده نشد. همچنین با در نظر گرفتن نقطه برش ۷۳ برای مشخص کردن افراد سهل انگار، نتایج نشان داد که ۷/۵ درصد افراد دچار سهل انگاری اجتماعی می باشند.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که بین برخی زیر مقیاس های سهل انگاری با پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد.

واژه های کلیدی: سهل انگاری اجتماعی، بی تفاوتی، توجه به خود، پیشرفت تحصیلی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه ارومیه، دانشگاه ارومیه

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه ارومیه، دانشگاه ارومیه

^۳ استادیار روان شناسی دانشگاه پیام نور

بررسی نقش پذیرش اجتماعی و باورهای فراشناختی در استعداد اعتیاد دانشجویان

دکتر جهانگیر کرمی^۱، مصطفی علیخانی^۱، علی زکی بی^۲

چکیده

مقدمه و هدف: اعتیاد امروزه به عنوان مهمترین آسیب اجتماعی، جامعه انسانی را مورد هجوم خود قرار داده است. و به دلیل همراه شدن با برخی از بیماری‌های مهلک مانند هیپاتیت و ایدز به عنوان یک مشکل جهانی باعث ضررهای فراوان برای فرد، خانواده و اجتماع شده است بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش پذیرش اجتماعی و باورهای فراشناختی در استعداد اعتیاد دانشجویان دختر و پسر انجام گرفت.

روش: جهت انجام پژوهش حاضر نمونه‌ی به حجم ۱۲۰ نفر (۶۰ دختر و ۶۰ پسر) از دانشجویان دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه رازی که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شده بودند مورد آزمون قرار گرفتند. برای جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-۳۰)، پذیرش اجتماعی کروان و مارلو و مقیاس آمادگی به اعتیاد (APS) استفاده شد. پژوهش حاضر از نوع همبستگی است و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که بین باورهای فراشناختی و مقیاس‌های آن به جزء (خرده مقیاس باورهای منفی در مورد کنترل ناپذیری افکار) و پذیرش اجتماعی با آمادگی برای اعتیاد رابطه منفی معناداری وجود دارد.

نتیجه گیری: می‌توان نتیجه گرفت که بین باورهای فراشناختی و پذیرش اجتماعی با آمادگی برای اعتیاد در دانشجویان دختر و پسر رابطه وجود دارد.

واژه های کلیدی: باورهای فراشناختی، پذیرش اجتماعی، آمادگی برای اعتیاد، دانشجویان

^۱ عضو هیئت علمی دانشگاه رازی کرمانشاه

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه رازی کرمانشاه

تعیین میزان رابطه بحران هویت با رفتار ضد اجتماعی و هیجان پذیری

یوسف کریمی^۱، موسی بندک^۲، فاتح بادسار^۳

چکیده

اگر نوجوان نتواند به تصویری درست از خود، تواناییها، علائق و امکاناتش دست یابد و نتواند بر اساس آنها خطوط اصلی آینده خود را در ذهن ترسیم کند، دچار بحران هویت می شود، یکی از عواملی که با بحران هویت رابطه دارد اختلالات رفتاری است.

هدف: تعیین میزان رابطه بحران هویت با رفتار ضد اجتماعی و هیجان پذیری می باشد

جامعه آماری این پژوهش تمام دانش آموزان پسر سوم می باشد. روش نمونه گیری به صورت خوشه ای چند مرحله است. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه آزمون هویت شخصی می باشد. برای سنجش اختلالات رفتاری دانش آموزان از پرسشنامه خصوصیات اخلاقی وودورث استفاده شد.

یافته ها: یافته های آماری از طریق انجام جدول همبستگی بین بحران هویت با تمایلات ضد اجتماعی دانش آموزان نشان داد که بین این دو متغیر رابطه معناداری وجود دارد. همچنین نتایج حاصل از آزمون فرضیه آماری از طریق انجام جدول همبستگی بین بحران هویت با هیجان پذیری دانش آموزان نشان داد که بین این دو متغیر رابطه معناداری وجود دارد.

نتیجه گیری: چون افراد ضد اجتماعی توان برقراری رابطه با اطرافیان را ندارند، رفتارهای ناسازگارانه را از خود بروز می دهند، به دیگران اهمیت نمی دهند و در برابر اعمال خود احساس بی مسئولیتی می کنند و این رفتارها و ویژگی ها در افرادی که بحران هویت دارند نیز دیده می شود. افراد هیجانی سطح انگیختگی و تحرک پذیری بالایی دارند و در برابر محرک های محیطی واکنش های سریع و غیر معمول نشان می دهند و به آسانی از کوره در می روند و چون یکی از ویژگی های افرادی که بحران هویت دارند این است که این افراد سطح خود کنترلی پایینی دارند.

واژه های کلیدی: بحران هویت، رفتار ضد اجتماعی، هیجان پذیری

^۱ دانشجوی ارشد مشاوره شغلی دانشگاه علامه طباطبایی (yukarimi@yahoo.com)

^۲ دانشجوی دکتری برنامه درسی دانشگاه علامه طباطبایی

^۳ ارشد مشاوره مدرسه

بررسی رابطه بین سبک های دلبستگی و نگرش های صمیمانه

کیومرث کریمی^۱، دکتر یوسف کریمی^۲، محمد آزاد عبدالله پور^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه سبک های دلبستگی (ایمن، اجتنابی، دو سو گرا) و نگرشهای صمیمانه بود. سیصد و هفتاد و سه دانشجوی دانشگاه پیام نور سنندج (۱۴۱ پسر، ۲۳۲ دختر) با پر کردن مقیاس دلبستگی بزرگسالان (AAI) و مقیاس سنجش نگرش های صمیمانه (IAS_R) در این پژوهش شرکت کردند. نتایج پژوهش نشان داد که بین سبک دلبستگی ایمن و میزان نگرش های صمیمانه رابطه مثبت معنی دار وجود دارد. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که بین سبک دلبستگی اجتنابی و میزان نگرش صمیمانه همبستگی منفی معنا دار وجود دارد. روابط اولیه مراقب _ کودک مدل های درون کاری از خود و دیگران در کودک ایجاد می کند که این مدل های درون کاری روابط نزدیک در ادامه زندگی فرد را تحت تاثیر قرار می دهند.

واژه های کلیدی: سبک دلبستگی، نگرش صمیمانه، دوسو گرایی

^۱ عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد

^۲ عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی تهران

^۳ عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد

اثر بخشی آموزش کنترل خشم به شیوه شناختی رفتاری در کاهش خشم زنان جوان امدادگر

دکتر محمود کمالی^۱، دکتر علیرضا آقا یوسفی^۲، مریم علاقبند^۳، فاطمه زارع پور^۴، سهیلا سرایی^۵

چکیده

شرایط بحرانی و فشارها معمولاً با کاهش آستانه تحمل افراد، احتمال وقوع رفتارهای ناسازگارانه از جمله خشم را افزایش می دهد. این شرایط برای امدادگران حوادث طبیعی مشهود تر است.

روش بررسی: این پژوهش یک طرح تجربی است. در این تحقیق از بین ۸۰۰ نفر از زنان امدادگر جامعه تحقیق، تعداد ۶۰ نفر از افرادی که در عملیات شبه بحرانی مقابله با عوارض زلزله در سال ۸۸ شرکت کرده بودند، با روش نمونه گیری داوطلبانه انتخاب شدند. همه پرسشنامه خشم اشیپلبرگرا تکمیل کردند. بر اساس پاسخها، افراد دارای نمره بالا ی گرایش به خشم به عنوان گروه اولیه برگزیده و در قالب دو گروه سازماندهی شدند. سپس این دو گروه به تصادف، گروه آزمایش و کنترل تلقی گردید. آموزش کنترل خشم به صورت گروهی و به مدت ۱۰ جلسه ۲ ساعته به گروه آزمایش آموزش داده شد، هر دو گروه آزمایش و کنترل در مرحله پس آزمون مجدداً با پرسشنامه فوق مورد آزمون و داده‌ها با استفاده از آهمیسته و آمستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج: نتایج حاصله از تحلیل فرضیه‌ها نشان می‌دهد آموزش کنترل خشم به گروه آزمایش توانسته است بر ابعاد: صفت خشم، درون ریزی خشم، کنترل برون ریزانه و کنترل درون ریزانه این گروه موثر باشد. همچنین مقایسه پس آزمون دو گروه آزمایش و کنترل نشان داد این آموزشها توانسته است بین گروه آزمایش و کنترل در ابعاد صفت خشم، درون ریزی خشم و حالت کلی خشم تفاوت ایجاد کند. نتیجه گیری: نتایج این پژوهش مبین کارایی کاربرد روشهای مدیریت خشم به شیوه شناختی رفتاری در کاهش خشم زنان جوان امدادگر است.

واژه های کلیدی: آموزش کنترل خشم، زنان جوان امدادگر، شیوه شناختی رفتاری

^۱ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور یزد

^۲ دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور قم

^۳ کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه پیام نور تهران

^۴ کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه پیام نور تهران

^۵ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه پیام نور تهران

انگیزه مندی ازدواج و برخی ابعاد مختلف آن در بین گروهی از دختر و پسرهای نامزد در شهر همدان

حمید کمرزرین^۱، داوود بهزاد^۲

چکیده

امروزه ازدواج تقریباً برای اکثر افراد یک تصمیم گیری اساسی محسوب می گردد. بالارفتن سطح توقعات و گستره انتظارات از ازدواج، در کنار انوعی از ملاکها و هنجارهای گاه متناقض، انگیزه مندی افراد را برای ازدواج در شرایط کنونی دچار چالش ساخته. هدف این تحقیق سنجش انگیزه مندی ازدواج در بین گروهی از جوانان در آستانه ازدواج است. جامعه آماری کلیه دختران و پسران در آستانه ازدواج شهر همدان بودند. با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس آزمودنیها که شامل مراجعه کنندگان مراکز بهداشتی بودند، ۱۵۶ نفر با میانگین سنی ۲۳ سال انتخاب گردیدند. مقیاس محقق ساخته انگیزه ازدواج با پایایی بدست آمده بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۸۷ بدست آمد. به منظور تعیین سازه های مقیاس مزبور از روش تحلیل عامل اکتشافی استفاده گردید. نتایج نشان داد ۸۰٪ آزمودنیها انگیزه ازدواج متوسطی داشتند. بین میزان اهمیت دلایل و جنسیت، سن، تحصیلات تفاوت معناداری وجود داشت. بر اساس آزمون همبستگی پیرسون نمرات بطور مثبت و در سطح ۰/۰۱ معناداری بایکدیگر همبسته بودند. در تحلیل عاملی مولفه های عاطفی، روانشناختی، زیستی، اجتماعی و تفاوت بدیهی حاصل گردید. در مجموع سه فرضیه این تحقیق مورد تأیید قرار گرفت؛ تفاوت معناداری در میانگین انگیزه مندی افراد برای ازدواج دیده می شود؛ نیاز به محبت بالاترین رتبه را در میان مجموع دلایل نزد پاسخگویان به خود اختصاص داده در ۴ مورد (تأمین جنسی - احساس تنهایی - والد شدن و احساس روزمرگی، بی هدفی) رتبه میانگین پسران بطور معناداری بالاتر از دختران بوده. افراد در آستانه ازدواج از انگیزه مندی قابل قبولی برای ازدواج برخوردار بوده، ابعاد مختلفی برای انگیزه مندی وجود دارد، و انگیزه های عاطفی وجه قالب آنها می باشد

واژه های کلیدی: ازدواج، نامزدی، مشکلات زوجین

^۱ استاد یار گروه روان شناسی پیام نور کرج

^۲ کارشناس ارشد روان شناسی - دانشگاه پیام نور

بررسی اثربخشی شیوه های ارائه تبلیغات تلویزیونی بر میزان یادآوری جزئیات تبلیغ توسط مخاطبان

دکتر حسین سماواتیان^۱، مولود کیخسروانی^۲، فاطمه مظاهری تهرانی^۳

چکیده

امروزه افراد در معرض تبلیغات زیادی قرار دارند، در حالی که تنها به تعداد محدودی از آنها توجه می کنند؛ بنابراین به منظور اثربخشی بیشتر تبلیغات، باید آنها را به صورت صحیح، اصولی و برنامه ریزی شده طراحی و ارائه داد. ارزیابی میزان اثربخشی تبلیغات یکی از موارد قابل توجه روانشناسی صنعتی و سازمانی، بالاخص روانشناسی اجتماعی است.

هدف: هدف از پژوهش حاضر بررسی اثربخشی شیوه های ارائه تبلیغات تلویزیونی کالا بر میزان یادآوری جزئیات تبلیغ توسط مخاطبان است.

شیوه اجرا و ابزار: از شرکت کنندگان خواسته شد تا پس از مشاهده فیلم تبلیغاتی که توسط پژوهشگر تهیه شده بود، هر آنچه به یاد دارند در پرسش نامه بنویسند.

یافته ها: برای تحلیل داده ها از روش تحلیل واریانس عاملی و آزمون خی دو استفاده گردید. نتایج به دست آمده نشان داد بین جنسیت مخاطب و میزان یادآوری مطالب رابطه معنی دار وجود ندارد، در حالی که بین سن و تحصیلات مخاطب با میزان یادآوری مطالب ارائه شده در تبلیغ رابطه معنادار وجود دارد. بدین ترتیب که بیشترین میزان یادآوری مربوط به افراد ۳۰ تا ۴۰ ساله و دارای مدرک لیسانس می باشد. همچنین نتایج حاکی از این است که بین میزان یادآوری جزئیات تبلیغ زمانی که متن و تصویر و صدا هر سه به صورت همزمان ارائه شود و زمانی که متن و تصویر به صورت همزمان ارائه شود، تفاوت معناداری وجود دارد. علاوه بر این بالاترین میزان یادآوری مربوط به زمانی است که متن و تصویر و صدا هر سه به صورت همزمان ارائه شود. در ضمن بین سن و جنسیت مبلغ با میزان یادآوری مطالب ارائه شده رابطه معناداری وجود ندارد.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های پژوهش حاضر می توان نتیجه گرفت که از لحاظ فیزیولوژیکی تفاوتی میان زنان و مردان به لحاظ حافظه و یادآوری مطالب وجود ندارد. افراد تحصیل کرده مطالب بیشتری را در حافظه نگه می دارند زیرا عادت به حفظ و یادآوری مطالب دارند و زمانی که از متن و تصویر و صدا به صورت همزمان استفاده شود، علاوه بر حس دیداری، حس شنیداری نیز فعال می گردد و مطالب ارائه شده بیشتر در حافظه باقی می ماند و در نتیجه یادآوری آنها نیز آسان تر است.

واژه های کلیدی: تبلیغات، مبلغ، مخاطب و یادآوری

^۱ عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان

^۲ کارشناس ارشد روانشناسی صنعتی و سازمانی

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه رازی کرمانشاه

بررسی قابلیت اعتماد و اعتبار پرسشنامه ی نگرش نسبت به سالمندان کوگان

دکتر حسین کارشکی^۱، هوشنگ گراوند^۲

چکیده

زمینه: ایران با رشد سریع جمعیت سالمندان مواجه است و نیاز به درک بیشتری برای آموزش علم سالمندان وجود دارد. به عبارت دیگر فراهم کردن اطلاعات سودمند و کافی به افزایش دانش و نگرش دانشجویان می انجامد توسعه دادن یک ابزار پایا و روا ضروری و مفید است برای استادان دانشگاه تا نقاط ضعف وقوت دانشجویان را بشناسند.

ارزیابی قابلیت اطمینان و اعتبار نگرش نسبت به سالمندان کوگان در دانشجویان ورودی ۸۷ رشته های پزشکی، پرستاری، روانشناسی بالینی و الهیات (قران و حدیث) در دانشگاه فردوسی مشهد می باشد. داده ها در یک مرحله جمع آوری شدند و اعتبار محتوا، اعتبار سازه، روایی همگرایی و همسانی درونی (آلفای کرانباخ) آنها مورد بررسی قرار گرفت. ۱۸۰ پرسشنامه بین این چهار گروه توزیع شد اما ۲۹ پرسشنامه از تحلیل کنار گذاشته شدند.

نتایج: نمرات بین ۳۴ و ۲۳۸ بودند. نمونه پژوهش نگرش مثبت خوبی را ($170/69 \pm 20/12$) نشان می دهد تقریباً نیمی از افراد مورد مطالعه (۷۸) نفر زیر میانگین و نیمی (۷۳) نفر بالای میانگین بودند. بین زنان و مردان از لحاظ نگرش نسبت به سالمندان تفاوت معنی داری مشاهده نشد و همچنین بین وضعیت اجتماعی - اقتصادی با نگرش نسبت به سالمندان رابطه معنی داری یافت نشد. اما بین رشته تحصیلی با نگرش نسبت به سالمندان تفاوت معنی دار وجود داشت. روایی محتوایی با استفاده از نظر متخصصان ۰/۸۸ برآورد شد. دو عامل تقدیر و تعصب استخراج شدند. تعصب و قدردانی به ترتیب ۱۸/۲۰ و ۲۵/۷۰ به واریانس کل آزمون کمک کردند. آلفای کرانباخ برای کل مقیاس ۸۰/۷۰ بود (۰/۸۰ برای تعصب، ۷۱/۹۰ برای قدردانی). نتیجه گیری: KAPO را میتوان به عنوان مقیاسی قابل اعتماد و معتبر برای سنجش نگرش نسبت به سالمندان در نظر گرفت

واژه های کلیدی: تحلیل عاملی، پایایی، روایی، مقیاس نگرش نسبت به سالمندان کوگان.

^۱- عضو هیات علمی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد Karshki@gmail.com
^۲- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی دانشگاه فردوسی مشهد. hoshanggaravand@gmail.com

بررسی رابطه بین هویت قومی با مهارت‌های اجتماعی در دانشجویان

ندا نقیبی^۱، رضا گل پور^۲

چکیده

از جمله مسائل مورد بحث روان شناسی اجتماعی مسئله مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی در قومیت‌های مختلف است. تحقیق حاضر با هدف بررسی رابطه بین هویت قومی و مهارت‌های اجتماعی انجام شده است. برای این منظور در این پژوهش تعداد ۱۵۰ نفر از دانشجویان دختر و پسر دانشگاه پیام نور واحد نوشهر به عنوان نمونه انتخاب شده اند. برای سنجش رابطه هویت قومی و مهارت‌های اجتماعی در این نمونه‌ها به ترتیب از دو پرسشنامه: ۱- پرسشنامه هویت قومی فینی و ۲- پرسشنامه مهارت‌های اجتماعی ماتسون استفاده شد. این دو پرسشنامه به صورت یک مجموعه در اختیار دانشجویان مورد پژوهش قرار گرفت. برای بررسی داده‌ها از روش همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون استفاده شده است. بر طبق نتایج بدست آمده میزان همبستگی بین مؤلفه‌های هویت قومی و مؤلفه‌های مهارت‌های اجتماعی در سطح اطمینان ۹۵٪ معنی دار نبود. اما بین شاخص هویت قومی کاوش و یکی از شاخص‌های مهارت اجتماعی یعنی شاخص جسارت نامناسب رابطه منفی و معنی دار وجود دارد. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون نشان داد که ۶ درصد از واریانس جسارت نامناسب از طریق شاخص هویت قومی کاوش پیش بینی می‌شود.

نتیجه گیری: هویت قومی کاوش پیش بینی کننده جسارت اجتماعی نامناسب است.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان، مهارت‌های اجتماعی، هویت قومی.

^۱ کارشناس روان شناسی دانشگاه پیام نور

^۲ هیات علمی دانشگاه پیام نور Email: reza.golpour.ch@gmail.com

بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت با انزوای اجتماعی و کیفیت تعامل اجتماعی

مریم ایزانلو^۱، پگاه گودرزی^۲، دکتر احمد علی پور^۳

چکیده

امروزه استفاده افراطی از اینترنت از اهمیت مجاورت فیزیکی، بوسیله ایجاد نوع دیگری از شبکه های ارتباطی، کاسته و ارتباط بین فردی ضعیفی را بوجود آورده است.

هدف پژوهش: مطالعه حاضر به منظور بررسی ارتباط احتمالی میان اعتیاد به اینترنت و انزوای اجتماعی و به تبع آن کیفیت تعامل اجتماعی است.

مواد و روش ها: مطالعه از نوع توصیفی همبستگی است که در آن ۱۱۰ نفر از دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علم و فرهنگ (محدوده سنی ۱۸ تا ۲۸ سال) در سال ۱۳۹۰ به روش نمونه گیری تصادفی ساده شرکت داشته اند. راسل برای انزوای اجتماعی استفاده شد. UCLA از تست یانگ برای سنجش اعتیاد به اینترنت و با استفاده از روش همبستگی پیرسون و داده ها به کمک نرم افزار SPSS تحلیل گردید

یافته ها: نتایج بیانگر وجود رابطه معنی دار بین اعتیاد به اینترنت و انزوای اجتماعی در دانشجویان دانشگاه علم و فرهنگ می باشد که این ضرایب در سطح ($p < 0/01$) مورد تایید قرار گرفت.

نتیجه گیری: استفاده افراطی از اینترنت میتواند بر انزوای اجتماعی و همچنین کاهش روابط اجتماعی افراد بینجامد به این علت که علی رغم استفاده از اینترنت جهت برقراری ارتباط فردی، خود به کاهش روابط فردی منجر میشود.

واژه های کلیدی: اعتیاد به اینترنت، انزوای اجتماعی، کیفیت تعامل اجتماعی

^۱ دانشجوی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی خانواده درمانی دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران. maryame65@yahoo.com

^۲ دانشجوی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی خانواده درمانی دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

^۳ استاد دانشگاه پیام نور

پیش بینی توان مقابله با استرس در زنان باردار تجربه اول بر اساس حمایت اجتماعی

دکتر منصور بیرامی^۱، جابر علیزاده گورادل^۲

چکیده:

مقدمه: استرس جزء لاینفک زندگی است. همه انسانها استرس را در زندگی روزانه خود تجربه می کنند. این پژوهش با هدف پیش بینی توان مقابله زنان باردار تجربه اول در برابر استرس بر اساس میزان حمایت اجتماعی انجام گرفت. روش: تعداد ۱۰۸ نفر به صورت تصادفی از نمونه های در دسترس از زنان باردار که به مراکز کنترل بارداری شهرستان اردبیل مراجعه می کردند، انتخاب گردید. برای گردآوری اطلاعات پرسشنامه های توان مقابله با استرس موس و بیلینگک، و حمایت اجتماعی دوک در اختیار آزمودنی ها قرار گرفت. از پرسشنامه های دریافتی ۱۱ پرسشنامه به علت ناقص بودن حذف گردید، و تجزیه و تحلیل روی داده های ۹۷ پرسشنامه به عمل آمد. برای تحلیل داده از روش همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون استفاده شد. یافته ها: نتایج نشان داد که ارتباط بین حمایت اجتماعی با توان مقابله با استرس در زنان باردار تجربه اول در سطح $p < 0/5$ معنی دار می باشد. به طوری که حمایت اجتماعی ۴/۷ درصد از تغییرات توان مقابله با استرس را پیش بینی می کنند. نتیجه گیری: در نهایت می توان نتیجه گرفت که قرار گرفتن فرد در موقعیت های استرس زا از سویی و حمایت اجتماعی از سویی دیگر موجب می شود که فرد کمتر دچار استرس شود.

واژه های کلیدی: توان مقابله با استرس، زنان باردار، حمایت اجتماعی

^۱ دانشیار روان شناسی دانشگاه تبریز

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی عمومی دانشگاه تبریز، نویسنده مسئول. Jaberv8@gmail.com

رشد و تحول اخلاقی - اجتماعی جوانان در ایران و آلمان (پژوهشی بین فرهنگی)

دکتر سید حسین مجتهدی^۱، پروفسور دکتر گرهارد فاگت^۲، پروفسور دکتر پاول پروبست^۳

چکیده

این مطالعه بین فرهنگی می‌کوشد تا رشد اخلاقی - اجتماعی نوجوانان ایرانی و آلمانی را هم در یک جامعه ی غربی و هم در یک جامعه ی شرقی با توجه به مولفه های هر دو جامعه پژوهد و مقایسه نماید.

برای سنجش سطح رشد اخلاقی، آزمونی مانند سنجه ی اخلاقی کهلبرگ (داستان ها همه برای پاسخ گویی به پرسش مطرح شده در انتهای آن تعارض انگیز بودند) اما با توجه به متغیرهای فرهنگی (ایرانی، آلمانی، اسطوره ای و امروزی) و نیز موضوعات تعارض خیز نوینی که در سنجه ی کهلبرگ به آن ها توجه نگردیده است، ساخته، در دو زبان و دو فرهنگ به گونه ای موازی هنجاریابی گردید برای بررسی هم ارزی دو تست در دو زبان و دو فرهنگ نیز از روش شناسی بین فرهنگی پس - گردان یاری جسته شد..

جامعه ی آماری این تحقیق دانش آموزان ۱۶ تا ۲۰ ساله ی دبیرستان های هامبورگ و تهران بودند. ۳۰۰ دانش آموز (۱۵۰ دختر و ۱۵۰ پسر) در هر یک از آن شهر ها به صورت تصادفی - چند مرحله ای در شمال، مرکز و جنوب انتخاب شدند. جهت مقایسه ی سطح رشد اخلاقی جوانان ایرانی و آلمانی آزمون میانگین برای گروه های مستقل به کار رفت و فرضیه آن بود که مولفه های فرهنگی و زمانی به گونه ای معنا دار تاثیر گذارند. نتایج به دست آمده نشان دادند، که جوانان آلمانی به گونه ای معنا دار از جهت رشد اخلاقی از جوانان ایرانی در سطح بالاتری قرار دارند و هر چند سنجه ی یاد شده تعارض های دیگری در فضای فرهنگی متفا وتی باز نمایانده بود، اما در کلیت تاثیر گذارنده نبود، مگر در مورد داستان چهارم. این مساله نشانگر لزوم تجدید نظر در شیوه های آموزش اخلاقی بر پایه ی روان شناسی تحولی می باشد.

واژه های کلیدی: رشد و تحول اخلاقی - اجتماعی داستان های تعارض انگیز (دیلما) پژوهش بین فرهنگی.

^۱ مرکز خدمات روان شناسی سیاوشان

^۲ دانشگاه هامبورگ

^۳ دانشگاه هامبورگ

رابطه هوش عاطفی و خودکارآمدی در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور

قاسم محمدیاری^۱

چکیده

در طی سالهای متوالی توجه محققان به قلمروهای شناختی و یا عاطفی افراد و تاثیر آن در سطح عملکردهای فردی و اجتماعی آنان پژوهشهای گوناگونی را به همراه داشته است. در تحقیقات مختلف نشان داده شده است که بین باورهای خودکارآمدی افراد و عملکرد آنها رابطه وجود دارد. با اینحال بین شناخت اجتماعی و باورهای خودکارآمدی افراد ادبیات تحقیقی وسیعی مشاهده نشده است. بنابر این هدف از تحقیق حاضر بررسی رابطه بین میزان هوش عاطفی با میزان باورهای خودکارآمدی است. به این منظور ۳۶۵ نفر از دانشجویان دانشگاه پیام نور (۱۲۵ مرد و ۲۴۰ زن) به روش نمونه گیری طبقه ای و تصادفی ساده انتخاب شدند و با توجه به هدف آن، تحقیق حاضر از نوع همبستگی می باشد و در جمع آوری داده ها از پرسشنامه هوش عاطفی (سیبر یاشرینگ) و از پرسشنامه خودکارآمدی شرز و همکاران استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان داده که بین هوش عاطفی و خودکارآمدی دانشجویان ($r = .277$) در سطح $\alpha = .003$ ($P < .01$) رابطه مثبت و معنادار وجود دارد یعنی بالا بودن احساس خودکارآمدی با میزان بالای هوش عاطفی همراه است و برعکس پایین بودن احساس خودکارآمدی با پایین بودن هوش عاطفی همراه است. و همچنین بین میزان هوش عاطفی دانشجویان زن و مرد تفاوت معناداری مشاهده گردید و دانشجویان مرد هوش عاطفی بیشتری نسبت به دانشجویان زن نشان دادند اما بین خودکارآمدی دانشجویان زن و مرد تفاوت معناداری مشاهده نگردید. چگونگی ارتباط بین هوش عاطفی و باورهای خودکارآمدی مورد بحث قرار گرفته است.

واژه های کلیدی: هوش عاطفی، باورهای خودکارآمدی، دانشجویان دانشگاه پیام نور

^۱عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور خوی، Gasem.mohamadyari@pnu.ac.ir

پیش بینی خود متمایزسازی دانش آموزان دختر توسط انسجام و انعطاف پذیری در خانواده

شهلا محمدی^۱، دکتر آناهیتا خدابخشی کولایی^۲، فواد کلوندی^۳، حامد اویسی^۴

چکیده

با هدف پیش بینی خود متمایزسازی دانش آموزان دختر سال اول متوسطه توسط انسجام و انعطاف پذیری در خانواده، یک گروه نمونه ۲۰۰ نفری از کلیه دانش آموزان دختر سال اول متوسطه شهرستان سقز در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند و به مقیاس انسجام خانواده (سامانی، ۱۳۸۱)، انعطاف پذیری خانواده (شاکری، ۱۳۸۲) و خود متمایزسازی (اسکورون و فریدلندر، ۱۹۹۸) پاسخ دادند. نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام نشان داد، رگرسیون متغیر خود متمایزسازی و مولفه های آن از روی انعطاف پذیری خانواده ($R = .498$) و انسجام خانواده ($R = .422$) از لحاظ آماری معنادار است و این مولفه ها بخشی از واریانس خود متمایزسازی را تبیین می کنند.

واژه های کلیدی: خود متمایزسازی، انسجام خانواده، انعطاف پذیری خانواده

^۱ کارشناس ارشد مشاوره خانواده

^۲ استادیار دانشگاه علوم بهزیستی

^۳ کارشناس ارشد مشاوره خانواده

^۴ کارشناس ارشد مشاوره خانواده

بررسی رابطه خودکارآمدی و کنترل عواطف با اضطراب اجتماعی مریبان پیش از دبستان شهر کرج ۸۹-۱۳۸۸

سپیده مژدگان^۱، مینا نجفی^۲، دکتر فرخنده مفیدی^۳

چکیده

از آن جا که مریبان نقش به سزایی در اجتماعی شدن کودکان دارند، بایستی آرامش اجتماعی لازم را دارا بوده تا بتوانند، عواطف خود را کنترل و کارآمدی بیشتری در تعلیم و تربیت کودکان داشته باشند. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه خودکارآمدی و کنترل عواطف با اضطراب اجتماعی مریبان پیش از دبستان است. جامعه آماری این پژوهش کلیه مریبان پیش از دبستان شهر کرج را شامل می شود. روش پژوهش از نوع همبستگی است و نمونه آماری با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ۲۷۰ نفر برآورد شد. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه خودکارآمدی مقابله مشکلات جسمی (دارای ۳ زیر مقیاس راهکارهای مقابله مسئله مدار، متوقف ساختن افکار و هیجانات منفی و حمایت از جانب دوستان و خانواده)، پرسشنامه کنترل عواطف (دارای ۴ زیرمقیاس خشم، عاطفه مثبت، خلق افسرده، اضطراب) و پرسشنامه اضطراب اجتماعی لیوتیس (LSAS-SR) (دارای ۴ زیرمقیاس هراس از عملکرد، اجتناب از عملکرد، هراس اجتماعی و اجتناب اجتماعی) می باشد. نتایج نشان داد که بین خودکارآمدی و اضطراب اجتماعی مریبان پیش از دبستان و بین کنترل عواطف اضطراب اجتماعی آن ها همبستگی معکوس معنادار ($p < 0/005$) وجود دارد. با توجه به یافته ها می توان نتیجه گرفت که هر چه خودکارآمدی و کنترل عواطف افزایش یابد، اضطراب اجتماعی کاهش می یابد.

واژه های کلیدی: خودکارآمدی، کنترل عواطف، اضطراب اجتماعی، مریبان پیش از دبستان

۱. کارشناس ارشد آموزش و پرورش پیش از دبستان، دانشگاه علامه طباطبایی، s.mojdegan@yahoo.com

۲. کارشناس ارشد آموزش و پرورش پیش از دبستان، دانشگاه علامه طباطبایی، aban_hm@yahoo.com

۳. استاد دانشگاه علامه طباطبایی

بررسی رابطه بین وابستگی به اینترنت و مهارت های اجتماعی دانشجویان

علیرضا مرآتی^۱، دکتر مریم اسلام پناه^۲

چکیده

موضوع تحقیق عبارت است از "بررسی رابطه بین وابستگی به اینترنت و مهارت های اجتماعی دانشجویان". یکی از عناصر اجتماعی شدن در کلیه فرهنگ ها، مهارت های اجتماعی یا قدرت برقراری ارتباط با دیگران به نحو مؤثر می باشد. از جمله عواملی که این مهارت را تحت تأثیر قرار می دهد وابستگی به اینترنت است که اخیراً مورد توجه بسیاری از محققین و اندیشمندان قرار گرفته است. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین وابستگی به اینترنت و مهارت های اجتماعی دانشجویان می باشد که مهارت های اجتماعی با شش مؤلفه ی آغازگری و خاتمه، ابراز وجود، تقویت اجتماعی، جهت دهی، همدلی و همکاری مورد بررسی قرار گرفت. در این پژوهش از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای استفاده شد و دانشجویان دانشگاه پیام نور کنگاور در مقطع کارشناسی به عنوان جامعه آماری انتخاب گردیدند و حجم نمونه آن ۲۵۴ نفر می باشد. ابزارهای مورد استفاده جهت انجام پژوهش از دو پرسشنامه که یکی مربوط به وابستگی اینترنت و دیگری مهارت های اجتماعی دانشجویان بود استفاده شد و داده های پژوهش با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون های مربوطه مورد تحلیل قرار گرفتند. نتایج بدست آمده حاکی از آن است که بین متغیر وابستگی به اینترنت و متغیر مهارت های اجتماعی رابطه وجود دارد. وابستگی به اینترنت همچنین رابطه معکوس و معنی داری با مؤلفه های آغازگری و خاتمه، ابراز وجود، تقویت اجتماعی، همدلی و همکاری داشته بدین معنا که هر چه وابستگی شخص به اینترنت افزایش یابد این مهارت ها کاهش پیدا می کنند. بین وابستگی به اینترنت و مهارت جهت دهی رابطه معنی داری وجود نداشت.

واژه های کلیدی: اینترنت، وابستگی به اینترنت، مهارت های اجتماعی

^۱ کارشناسی ارشد علوم تربیتی عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور

^۲ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

مقایسه‌ی سازگاری اجتماعی کودکان مبتلا به لکنت زبان و کودکان عادی ۳- ۷ ساله شهر اصفهان

سمیرا تیموری^۱، منصوره مقتدایی^۲، دکتر شعله امیری^۳

چکیده

در این پژوهش مقایسه‌ی سازگاری اجتماعی کودکان مبتلا به لکنت زبان و کودکان عادی ۳-۷ ساله شهر اصفهان مورد بررسی قرار گرفته است.

روش: بدین منظور با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس از ۸ مرکز گفتاردرمانی در سطح استان اصفهان برای نمونه، ۲۰ نفر از کودکان مبتلا به لکنت زبان از طریق چک لیست شناسایی لکنت زبان و ۲۰ نفر از کودکان عادی حاضر در شهر اصفهان بین سنین ۳-۷ سالگی انتخاب شدند. سپس از طریق مادران آن‌ها پرسش‌نامه‌ی بلوغ اجتماعی وایلند بین این دو گروه اجرا گردید.

نتایج: نتایج تحلیل T نشان داد که بین سازگاری اجتماعی کودکان مبتلا به لکنت زبان و کودکان عادی تفاوت معناداری وجود دارد و همچنین نتایج نشان داد که سازگاری اجتماعی کودکان عادی بیشتر از سازگاری اجتماعی کودکان مبتلا به لکنت زبان است.

نتیجه‌گیری: بنابراین، نتایج حاکی از این که کودکان با لکنت زبان به دلیل وجود نقص در گفتارشان، از سازگاری اجتماعی پایینی برخوردارند.

واژه‌های کلیدی: دیس آرتری، لکنت زبان، سازگاری اجتماعی

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی عمومی دانشگاه آزاد خوراسگان واحد علوم و تحقیقات، پست الکترونیکی: m.m.1430@yahoo.com

۲ کارشناس ارشد روان شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص دانشگاه اصفهان

۳ دانشیار دانشکده روان شناسی دانشگاه اصفهان

بررسی ارتباط بین استرس شغلی و فرسودگی شغلی با سلامت عمومی در کارکنان بخش پرتونگاری بیمارستان های دولتی شهر تبریز

نسترن منصوریه^۱، وحید نعمتی^۲، دکتر داوود حسینی نسب^۳

چکیده

استرس شغلی منجر به فرسودگی شغلی می شود که به نوبه خود می تواند سلامت عمومی فرد را تحت تاثیر قرار دهد. فرسودگی شغلی و سلامت عمومی دو موضوع مهمی هستند که نه تنها عملکرد فردی بلکه عملکرد سازمانی را تحت تاثیر خود قرار می دهند، بنا بر این هدف پژوهش حاضر بررسی ارتباط بین استرس شغلی و فرسودگی شغلی با سلامت عمومی در کارکنان بخش های پرتونگاری و رادیولوژی بیمارستان های دولتی شهر تبریز می باشد.

روش بررسی: مطالعه حاضر با توجه به نحوه تحلیل داده ها همبستگی می باشد و از لحاظ هدف کاربردی می باشد. تعداد ۶۰ نفر از طریق نمونه گیری تصادفی - طبقه ای در خرداد ماه سال ۹۰ انتخاب شدند. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS از طریق ضریب همبستگی و تحلیل رگرسیون تحلیل شدند.

یا فته ها: نتایج نشان داد که ۵۶/۶۶٪ از کارکنان بخش های پرتونگاری در وضعیت نامطلوب سلامت عمومی به سر می برند. و ۶۱/۶۶٪ از کارکنان فرسودگی شغلی متوسط را نشان داده اند. بین استرس شغلی و فرسودگی شغلی همبستگی مثبت معنی دار، بین استرس شغلی و سلامت عمومی و بین فرسودگی شغلی و سلامت عمومی همبستگی مثبت معنی دار وجود دارد ($P=0$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج فوق پیشنهاد می شود مدیران بیمارستان ها با شناخت درست از منابع تنش و فشار، میزان فشار وارد شده بر فرد را کاهش داده و فرسودگی شغلی ناشی از استرس شغلی را کاهش و سلامت عمومی کارکنان بخش های رادیولوژی و پرتونگاری را بهبود بخشند.

واژه های کلیدی: استرس شغلی؛ فرسودگی شغلی؛ سلامت عمومی

^۱ نویسنده مسئول: کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشکده روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل (n.mansoreye1984@gmail.com)

^۲ کارشناسی ارشد اقتصاد بهداشت، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی، دانشگاه تهران، تهران، ایران (nemati_vahid88@yahoo.com)

^۳ استاد گروه روان شناسی دانشگاه تبریز

بررسی میزان پرخاشگری و مهارت اجتماعی دانش آموزان دختر یک زبانه و دو زبانه (مطالعه موردی شهرستان کرج)

دکتر شهرام واحدی^۱، زهرا موسوی^۲

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی میزان پرخاشگری و میزان مهارت اجتماعی در بین دانش آموزان دختر یک زبانه و دو زبانه بود. از بین دانش آموزان دختر تک زبانه و دو زبانه شهرستان کرج، نمونه‌ای به حجم ۱۸۰ نفر (۹۰ نفر یک زبانه، و ۹۰ نفر دو زبانه) از پایه‌های چهارم و پنجم ابتدایی به صورت تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب گردید. روش تحقیق حاضر توصیفی از نوع علی-مقایسه ای بود. برای گردآوری داده‌ها از مقیاس‌های پرخاشگری باس و پری و مهارت اجتماعی گرشام و الیوت بهره گرفته شد. نتایج پژوهش نشان داد که میزان پرخاشگری در بین دانش آموزان دو زبانه بیشتر از دانش آموزان تک زبانه می-باشد ($p < .05$). همچنین مهارت اجتماعی دانش آموزان دو زبانه در مقایسه با دانش آموزان یک زبانه بیشتر است ($p < .05$).

واژه های کلیدی: پرخاشگری، مهارت اجتماعی، دانش آموزان، دو زبانه و تک زبانه بررسی و مقایسه بلوغ اجتماعی،

ناگویی هیجانی و سبک فرزند پروری در فرزندان طلاق و عادی

۱- هیئت علمی دانشگاه تبریز
۲- کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

رابطه بین سبک های دلبستگی و ادراک خود با نگرش به جنس مقابل

در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

فاطمه میرزاشاعری^۱ سید حسین میرصدوقی^۲، دکتر سوزان امامی پور^۳

چکیده

یکی از انواع روابط اجتماعی که در سال های اخیر توجه محققان را در جامعه ما به خود جلب کرده است، معاشرت و دوستی های دختر و پسر قبل از ازدواج می باشد و از طرف دیگر یکی از محیط هایی که به دلیل هم حضوری دختران و پسران فرصت های تماس برای برقراری چنین روابطی را فراهم کرده است، دانشگاه می باشد. بررسی متغیرهای زمینه ساز بر این رفتار اجتماعی از یک سو و از سویی دیگر شناخت متغیرهای فردی و شخصی و تعامل بین شخص - محیط و رفتار لازم و ضروری است زیرا می تواند ما را در راهنمایی مفید تر دانشجویان یاری دهد.

هدف از این پژوهش. رابطه سبک های دلبستگی و ادراک خود با نگرش به جنس مقابل در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی می باشد. شش فرضیه و یک سوال در این پژوهش مطرح شده است جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دختر و پسر مجرد دوره کارشناسی شاغل به تحصیل در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی می باشند. روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای است نمونه مورد بررسی در این تحقیق، ۲۹۷ نفر دانشجو می باشد که از میان دانشجویان، به عنوان نمونه انتخاب شدند. کلیه آزمودنی ها با سه پرسشنامه مقیاس دلبستگی بزرگسالی (AAI) هزن و شیور (۱۹۸۷ به نقل از بشارت، ۱۳۸۲) نگرش به جنس مقابل موحد و عباسی شوازی (۱۳۸۵) و مقیاس ادراک خود روزنبرگ مورد آزمون قرار گرفتند.

نتایج پژوهش نشان داد که هرچه ادراک خود کمتر باشد سبک اجتنابی تر خواهد بود و برعکس، همچنین هرچه ادراک خود فرد کمتر باشد سبک او دوسوگرا تر (اضطرابی تر) خواهد بود و برعکس. همچنین هرچه سبک فرد دوسوگرا تر (اضطرابی تر) بیشتر باشد نگرش به جنس مقابل او مثبت تر خواهد بود و برعکس نتایج بدست آمده از آزمون سوال پژوهشی نشان می دهد سبک دوسوگرا (ناایمن) (اضطرابی) عامل تعیین کننده تری برای نگرش به جنس مقابل می باشد.

کلید واژه: سبک های دلبستگی - ادراک خود - نگرش به جنس مقابل

^۱، کارشناس ارشد روان شناسی تربیتی، مدرس مرکز تربیت معلم شهید رجایی قزوین. fmirzashaeri@yahoo.com

^۲ کارشناس ارشد روان شناسی تربیتی، مدرس مرکز تربیت معلم شهید رجایی قزوین. mirsadoghi@yahoo.com.au

^۳ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد تهران مرکز

آزمودن نقش تعدیلگری عضویت گروهی، قدرت بازنمایی، و هماهنگی شناختی در رابطه نسخه‌های ضمنی و آشکار شناختها

پگاه نجات^۱، جواد حاتمی^۲

چکیده

این مطالعه به آزمودن نقش تعدیلگری عضویت در گروه‌های اجتماعی جنسیت و گروه‌رشته، قدرت بازنمایی (مولفه‌های اهمیت و ثبات)، و هماهنگی شناختی با شناخت‌های ضمنی و آشکار دیگر، در رابطه بین نسخه‌های ضمنی و آشکار سه شناخت هویت جنسی، هویت گروه‌رشته‌ای و تصور قالبی جنسیت-رشته اختصاص دارد. روش: ۱۹۲ دانشجوی کارشناسی از دو دانشگاه تهران (۹۶ از علوم انسانی و ۹۶ از ریاضی فنی، نیمی زن و نیمی مرد) در این پژوهش همبستگی شرکت نمودند. سه شناخت مورد تمرکز، به دو طریق، غیرمستقیم (ضمنی) با استفاده از آزمون تداعی ضمنی (IAT)، و مستقیم (آشکار) با استفاده از پرسشهای لیکرت سنجیده شدند. پرسشنامه همچنین سوالاتی برای سنجش مولفه‌های قدرت در بر داشت. برای آزمون نقش عضویت گروهی از تحلیل واریانس دوره‌ای، و برای آزمون تعدیلگرهای دیگر از رگرسیون سلسله مراتبی استفاده شد. یافته‌ها: اهمیت جنسیت و اهمیت تحصیل به ترتیب رابطه ضمنی-آشکار هویت‌های جنسی و گروه‌رشته‌ای را تعدیل نمودند. بین گروه‌ها از بابت تفاوت نسخه‌های ضمنی و آشکار هر سه شناخت تفاوت‌هایی مشاهده شد. هماهنگی با شناخت‌های ضمنی دیگر برای تصور قالبی به طور حاشیه‌ای معنادار بود. ثبات بازنمایی و هماهنگی با شناخت‌های آشکار دیگر تعدیلگرهای معناداری نبودند. نتیجه-گیری: مولفه‌های مختلف قدرت از بابت تعدیلگری رابطه ضمنی-آشکار به یک اندازه کارآمد نیستند. عضویت گروهی نقش مهمی در رابطه ضمنی-آشکار ایفا می‌کند و لازم است در پژوهش‌های بعدی بیشتر به آن توجه شود. در رابطه با تصور قالبی، هر چه هماهنگی آن با سایر شناختها در حوزه ضمنی بیشتر باشد افراد انگیزه کمتری برای تغییر دادن آن پیش از ابراز آشکار دارند.

واژه‌های کلیدی: بازنمایی، تعدیلگری، هماهنگی شناختی

^۱ کارشناس ارشد روان شناسی

^۲ استادیار دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران

رابطه همانندسازی ضمنی با گروه‌رشته خود و تمایل به شغل‌گزینی در آن در دانشجویان ریاضی فنی و نقش تعدیل‌کنندگی جنسیت

پگاه نجات^۱، سید سعید پورنقاش تهرانی^۲، جواد حاتمی^۳

چکیده

بر اساس نظریه تهدید تصور قالبی (استیل، ۱۹۹۷)، ترس اعضای گروه‌های قربانی تصورات قالبی از تایید این تصورات، نظیر ضعف‌تر بودن زنان در ریاضی، سبب افت عملکرد ایشان می‌شود و این اثر برای افرادی که همانندسازی بیشتری با حوزه خود دارند قویتر است. در مقابل آن اثر مزیت تصور قالبی (والتون و کوهن، ۲۰۰۳) قرار دارد که به نفع گروه متقابل با گروه قربانی عمل می‌کند. نظر به ارتباط تنگاتنگ میزان همانندسازی با حوزه و تعهد نسبت به آن، پژوهش حاضر رابطه همانندسازی ضمنی با گروه‌رشته فعلی و تمایل به شغل‌گزینی در آن رشته را در دانشجویان دختر و پسر ریاضی فنی با هم مقایسه می‌کند. روش: ۹۶ دانشجوی کارشناسی ریاضی فنی از دو دانشگاه دولتی تهران (۴۸ زن، ۴۸ مرد) در این پژوهش همبستگی شرکت نمودند. همانندسازی با گروه‌رشته خود و تصور قالبی ضمنی با استفاده از آزمون رایانه‌ای تداعی ضمنی (IAT) و تمایل به شغل‌گزینی با استفاده از پرسش لیکرت سنجیده شد. برای تحلیل داده‌ها از رگرسیون سلسله‌مراتبی استفاده شد. یافته‌ها: تعامل همانندسازی با گروه‌رشته خود و جنسیت به طور معنادار متغیر ملاک را پیش‌بینی نمود. در حالیکه همبستگی بین همانندسازی ضمنی با گروه‌رشته و شغل‌گزینی در زنان منفی اما غیرمعنادار بود ($t = -0.121, p = 0.413$)، در مردان مثبت و معنادار بود ($r = 0.370, p < 0.01$). نتیجه‌گیری: نتایج، الگوی پیش‌بینی شده توسط دو نظریه تهدید و مزیت تصور قالبی را در مورد نسخه ضمنی همانندسازی و شاخص رفتاری قصد آینده و در متن یک پژوهش همبستگی تایید می‌کند. فارغ از میزان اعتقاد خود فرد به تصور قالبی، در حالیکه مردان ریاضی از همانندسازی بیشتر خود با ریاضی نفع می‌برند، برای زنان ریاضی این اثر مثبت با اثر منفی تهدید متناسب به تصورات قالبی موجود در فضای اطراف ایشان خنثی می‌شود.

واژه‌های کلیدی: همانندسازی، شغل‌گزینی، دانشجویان

^۱ کارشناس ارشد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران

^۲ دانشیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران

^۳ استادیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران

سبک های فرزند پروری و سازگاری اجتماعی

ابراهیم نوری تیرتاشی^۱، دکتر عبدالله شفیق آبادی^۲، نرجس کاظمی^۳، مریم یاوری^۴، آتوسا لکیان^۵

چکیده

مقدمه: نوجوانی یکی از مراحل حساس و پرتنش زندگی است، و همچنین در خانواده است که کودک ابتدا درباره دنیای بیرونی، روابط با دیگران و زندگی اجتماعی نکاتی می آموزد. بنابراین نحوه عملکرد خانواده دارای آثار عمیقی روی رشد کودک و نوع ارتباط و سازگاری افراد در اجتماع خواهد بود.

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین سبک های فرزند پروری و میزان سازگاری اجتماعی در نوجوانان صورت گرفته بود.

روش: پژوهش حاضر توصیفی از نوع روش همبستگی بود. جامعه آماری در این پژوهش شامل نوجوانان پسر مراجعه کننده به مرکز مشاوره رازی در سال ۸۹-۱۳۸۸ بودند. نمونه این پژوهش شامل ۵۰ نفر از دانش آموزان بودند که به صورت تصادفی انتخاب شده بودند. با توجه به موضوع پژوهش برای جمع آوری اطلاعات مورد نیاز از مقیاس سبک فرزندپروری بامریند و از مقیاس سازگاری اجتماعی وایلد استفاده شد. همچنین به منظور بررسی داده ها و تجزیه تحلیل نتایج این پژوهش از روش های آماری همبستگی پیرسون استفاده گردیده است.

یافته: یافته های این پژوهش نشان داده است که بین سبک فرزندپروری و میزان سازگاری اجتماعی در بین نوجوانان رابطه معناداری در سطح ($p < 0/001$) وجود دارد.

بحث: نتایج این پژوهش نشان داد که نوجوانانی که سبک فرزندپروری مقتدرانه را گزارش کردند سازگاری اجتماعی و ارتباطی و کفایت شخصی بالاتری را از خود نشان دادند.

واژه های کلیدی: سبک فرزندپروری، سازگاری اجتماعی، نوجوانان

^۱ کارشناس ارشد مشاوره خانواده، nuri.ebrahim@yahoo.com

^۲ استاد مشاوره دانشگاه علامه طباطبایی

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره شغلی

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده

^۵ پزشک عمومی

نگرش دانشجویان به دریافت کمکهای تخصصی روانشناختی بر حسب رشته - های تحصیلی

دکتر منصوره نیکو گفتار^۱

چکیده

مسئول مستقیم هر رفتار یا کنش، نیت یا قصد قبلی برای انجام آن است و بر این اساس، انسانها رفتارهای خود را از طریق یک سلسله قضاوت‌های عقلانی به انجام می‌رسانند. امروزه پذیرفته شده است که در زیربنای انگیزش فرد به یک کنش، نگرشهای وی به آن قرار دارد. نگرشها در بسیج نیروها و سازمان‌دهی رفتارهای ما به سوی هدف، توجه به نتایج و دستاوردهای آن و نیز پردازش بخشی از اطلاعات انبوه و پیچیده‌ای که زندگی ما را احاطه کرده‌اند نقش مهمی را بر عهده دارند. از این منظر نگرشها خود یکی از مهمترین تعیین کننده های نیت و در نتیجه رفتارهای ما هستند بر این اساس یکی از عوامل پیش بین در جهت کمک گرفتن از مراکز تخصصی روانشناسی، نگرش افراد به دریافت کمکهای تخصصی روانشناختی است. این مطالعه با هدف بررسی نگرش دانشجویان رشته‌های مختلف به دریافت کمکهای تخصصی روانشناختی انجام شد. روش: در یک مطالعه توصیفی-تحلیلی ۱۵۴ دانشجوی رشته‌های مهندسی، پزشکی، پیراپزشکی و روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی با میانگین سنی ۲۵/۵۸ سال و انحراف استاندارد ۳/۷۲ به روش نمونه گیری تصادفی از دانشکده فنی-مهندسی واحد علوم و تحقیقات واحد پزشکی تهران انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل یک پرسشنامه جمعیت شناختی و مقیاس گرایش به جستجوی کمکهای تخصصی (ATSPPH: فیشر و ترنر، ۱۹۷۰) بود که داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها: نتایج به دست آمده نشان داد که میانگین نمره کل نگرش دانشجویان رشته‌های مختلف در مجموع نسبت به دریافت کمکهای تخصصی روانشناختی بالاتر از میانگین آزمون قرار داشت. نتایج بررسیهای آماری بین دو متغیر نگرش با رشته تحصیلی نشان داد که میانگین نمره نگرش دانشجویان در رشته پزشکی ۲۵/۰۷، رشته مهندسی ۲۴/۵۳، رشته روانشناسی ۳۲/۶ و در رشته پرستاری و پیراپزشکی برابر با ۲۸/۰۴ بود که بر این اساس، آزمون تحلیل واریانس یک طرفه حاکی از آن بود که تفاوت میانگین نمره کل دانشجویان در خصوص نگرش به دریافت کمکهای تخصص روانشناختی بر حسب رشته‌های تحصیلی معنادار است ($F= ۵/۶۴$ و $S=۰/۰۰۰$). نتایج آزمون تعقیبی دلالت بر مثبت بودن نگرش دانشجویان رشته روانشناسی در مقایسه با رشته پزشکی و مهندسی داشت. نتیجه‌گیری: به رغم آنکه نمره کل نگرش دانشجویان نسبت به دریافت کمکهای تخصصی روانشناختی بالاتر از میانگین آزمون قرار داشت اما نتایج این مطالعه تصریح کرد که افزایش اطلاعات علمی و سازمان یافته در خصوص مباحث مربوط به سلامت و بیماری روان موجب گسترش شناخت شده و این موضوع نگرش را تحت

^۱ - استادیار دانشگاه آزاد - واحد پزشکی تهران

اولین کنگره روان شناسی اجتماعی ایران
تهران - ۱ و ۲ اسفند ماه ۱۳۹۰

تأثیر قرار می‌دهد و از این روست که دانشجویان رشته روانشناسی که در این زمینه آموزشهای منظم و نظام یافته‌ای را دریافت کرده اند در مقایسه با سایر رشته‌های تحصیلی از نگرش مثبت تری برخوردارند.

واژه‌های کلیدی: دریافت کمک‌های روانشناختی، نگرش، دانشجویان

بررسی میزان سلامت اجتماعی نوجوانان شهرستان ارومیه: یک تحلیل روند

دکتر شهرام واحدی^۱، دکتر صمد علی عباس زاده^۲

چکیده

هدف تحقیق حاضر شناخت و بررسی میزان سلامت اجتماعی دانش‌آموزان است. برای نیل به این هدف از بین جامعه آماری دانش‌آموزان دبیرستان شهرستان ارومیه ۴۹۲ نفر از آنان به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب شدند. روش تحقیق حاضر از نوع پیمایشی است و گردآوری داده‌ها به وسیله مقیاس درجه‌بندی مهارت اجتماعی گرشام و الیوت انجام گرفت. برای تعیین روایی سازه پرسشنامه از روش همسانی درونی و برای تعیین پایایی سؤالات از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. نتایج این تحلیل‌ها نشان داد که مقیاس از روایی و پایایی لازم برخوردار است. برای آزمون تفاوت بین متغیرها از آزمون^۲ t هتلینگ و تی مستقل و تحلیل واریانس چند متغیره بهره گرفته شد. نتایج بدست آمده نشان داد که مهارت همدلی دختران بیشتر از پسران است، اما در سایر مهارت‌ها بین گروه‌های جنسی تفاوت معنی‌داری مشاهده نگردید. همچنین بین میانگین نمرات مهارت اجتماعی دانش‌آموزان مدارس غیرانتفاعی و دولتی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. تفاوت میانگین جراتمندی، همدلی دانش‌آموزان پایه اول تحصیلی بیشتر از پایه دوم و سوم است. همین‌طور، میانگین مهارت همدلی دانش‌آموزان پایه دوم بیشتر از دانش‌آموزان پایه سوم تحصیلی است.

واژه‌های کلیدی: مهارت اجتماعی، دانش‌آموزان، سلامت اجتماعی

^۱ دانشیار دانشگاه تبریز

^۲ مشاور آموزش و پرورش آذربایجان غربی

رفتار شهروندی سازمانی: بررسی نقش تعیین‌کننده شخصیت، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی

محمد رضا وحدانی اسدی^۱، فرهاد تنهای رشوانلو^۲، حسین مهدیان^۳

چکیده

رفتار شهروندی سازمانی، رفتاری است فراتر از آنچه که برای کارکنان سازمان بطور رسمی تشریح گردیده است. این رفتارها به طور مستقیم پاداش به دنبال ندارند و یا از طریق رسمی مورد قدردانی قرار نمی‌گیرند و برای عملکرد سازمان و موفقیت عملیات سازمان اهمیت زیادی دارند. هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی کارکنان در رفتار شهروندی سازمانی آنان است. روش در یک طرح همبستگی تعداد ۳۱۰ نفر از کارکنان ادارات آموزش و پرورش استان خراسان شمالی، به شیوه نمونه برداری تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب شدند و مقیاس رفتار شهروندی سازمانی (مقیمی، ۱۳۸۴)، مقیاس شخصیت *NEO*، پرسشنامه جهت‌گیری مذهبی آلپورت و پرسشنامه عزت نفس روزنبرگ را تکمیل کردند. یافته‌ها نتایج نشان داد که میان صفات شخصیتی رک‌گویی، نظم و ترتیب، قاطع بودن، خویشتن‌داری، دل‌رحم بودن و محتاط بودن در تصمیم‌گیری و جهت‌گیری مذهبی درونی، صلاحیت شخصی، رضامندی از خود و عزت نفس با ابعاد آداب اجتماعی، نوع دوستی، وجدان کاری، هماهنگی متقابل، حفاظت از منابع سازمان، جوانمردی و نزاکت همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. همبستگی جهت‌گیری مذهبی بیرونی با ابعاد رفتار شهروندی سازمانی منفی و معنادار بود. رگرسیون چند متغیری به روش گام به گام نیز نشان داد که صفات شخصیت، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی آداب اجتماعی ($R^2=0/13$)، هماهنگی متقابل ($R^2=0/10$)، نزاکت ($R^2=0/15$)، جوانمردی ($R^2=0/12$)، نوع دوستی ($R^2=0/22$)، محافظت از منابع سازمان ($R^2=0/09$) و وجدان کاری ($R^2=0/25$) را پیش‌بینی می‌کنند. قدرت پیش‌بینی‌کنندگی صفات شخصیتی، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی در ابعاد رفتار شهروندی سازمانی با یکدیگر متفاوت بود. نتایج این پژوهش گویای آن بود که صفات شخصیتی، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی کارکنان بر سطوح رفتار شهروندی سازمانی آنان مؤثر است و می‌تواند آن را پیش‌بینی نماید.

واژه‌های کلیدی: شهروندی سازمانی، شخصیت، عزت نفس

^۱ کارشناس ارشد تکنولوژی آموزشی

^۲ کارشناس ارشد روان‌شناسی

^۳ استادیار روان‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

نقش نگرش براساس الگوی نظریه رفتار برنامه‌دار در بروز تخلفات ترافیکی

حمیرا هاشمی برزآبادی^۱، دکتر زهرا طیبی^۲

چکیده

تخلفات معمولاً بعنوان رفتاری که اغلب تصادفات جاده‌ای را موجب می‌شوند، مطرح‌اند. پژوهش‌های صورت گرفته عامل-های متعددی را در بروز تخلفات رانندگی مورد بررسی قرار داده‌اند که عامل‌های نگرشی یکی از مهمترین آنهاست. این پژوهش با هدف بررسی ارتباط بین مولفه‌های نگرش براساس الگوی نظریه رفتار برنامه‌دار شامل نگرش فرد نسبت به پیامد رعایت/عدم رعایت قوانین رانندگی، ذهنیت فرد نسبت به هنجار بودن رعایت/عدم رعایت قوانین رانندگی، تصور فرد از میزان کنترل خود در رعایت/عدم رعایت قوانین رانندگی و قصد او در رعایت/عدم رعایت قوانین رانندگی با بروز تخلفات ترافیکی صورت گرفت.

روش ۱۱۰ نفر در این پژوهش شرکت کردند. برای سنجش نگرش نسبت به رعایت/عدم رعایت قوانین رانندگی از پرسشنامه محقق ساخته براساس نظریه رفتار برنامه‌دار و برای اندازه‌گیری تخلفات از پرسشنامه رفتار رانندگی منچستر استفاده شد.

یافته‌ها. نتایج تحلیل همبستگی پیرسون ارتباط معناداری را بین نگرش نسبت به پیامد رعایت/عدم رعایت قوانین، کنترل رفتاری ادراک شده و قصد برای رعایت قوانین با بروز تخلفات رانندگی نشان داد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نیز نشان داد که تخلفات رانندگی از طریق کنترل رفتاری ادراک شده و قصد برای انجام رفتار قابل پیش‌بینی است.

نتیجه‌گیری. میزان کنترل ادراک شده افراد در پیروی از قوانین رانندگی و قصد آنها برای رعایت و عدم رعایت قوانین پیش-بینی کننده‌های قوی تخلفات ترافیکی هستند. بر این اساس یکی از رایج‌ترین راهبردها برای افزایش ایمنی جاده تغییر نگرش مرتبط با رانندگی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: نگرش، الگوی نظریه رفتار برنامه‌دار، تخلفات ترافیکی

^۱ نویسنده مسئول: کارشناس ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه فردوسی مشهد، vhborzabadi88@gmail.com

^۲ استادیار دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد

بررسی تاثیر آموزش مهارت زندگی از بعد خودآگاهی بر کنترل خشم در دانش آموزان

طاهره مهرورز یدک^۱، دکتر حمیدرضا حاتمی^۲

چکیده

زمینه مساله و هدف: افرادی که از خودآگاهی بالاتری برخوردارند، قادر به کنترل هیجان‌های خود می‌باشند. تحقیق حاضر با هدف: بررسی تاثیر آموزش مهارت زندگی از بعد خودآگاهی بر کنترل خشم دانش آموزان سال اول دبیرستان‌های شهر تهران صورت گرفته است.

روش: پژوهش حاضر یک پژوهش آزمایشی است که بر روی ۳۰ نفر از دانش آموزان دختر سال اول دبیرستانهای منطقه ۹ شهر تهران در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ در دو گروه آزمایش و گواه به صورت تصادفی جایگزین و مورد مطالعه قرار گرفته است. پرسشنامه خشم کودکان و نوجوانان در ۲ مرحله پیش آزمون و پس آزمون به منظور جمع آوری اطلاعات در اختیار آزمودنی‌ها قرار گرفت. آموزش خودآگاهی به روش مشارکتی و فعال طی ۱۲ جلسه، و هر جلسه به میزان ۹۰ دقیقه به گروه آزمایشی ارائه شد. نمرات افراد نمونه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: میانگین نمرات خشم دانش آموزان گروه آزمایشی به صورت معناداری کاهش یافت ($P < 0/05$). نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشانگر تاثیر ارائه آموزش مهارت خودآگاهی بر کنترل خشم بود.

کلید واژه‌ها: مهارت‌های زندگی، خود آگاهی، کنترل خشم

^۱ کارشناس ارشد روانشناس تربیتی دانشگاه علوم تحقیقات

^۲ دکتری تخصصی روانشناسی و استاد یار دانشگاه امام حسین (ع)

ارتباط احساسی دوستانه قبل از ازدواج به عنوان پیش گویی طلاق

دکتر ناصر یوسفی^۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی ارتباط احساسی دوستانه قبل از ازدواج در روابط زناشویی به عنوان پیش بینی کننده طلاق می باشد. روش: طرح تحقیق حاضر از نوع همبستگی است. نمونه شامل ۹۰ زوج متقاضی طلاق و ۱۰۰ زوج عادی (جمعا ۳۸۰ نفر) بودند. در این پژوهش برای انتخاب نمونه طلاق از جامعه متقاضی طلاق اعم از خود ارجاعی و ارجاع داده شده به دادگاه خانواده و مراکز مشاوره ای شهرستان سنجند واقع در استان کردستان استفاده شد و برای انتخاب نمونه عادی از روش نمونه گیری چند مرحله ای تصادفی استفاده شد. همه زوجهای نمونه به وسیله پرسشنامه محقق ساخته و مصاحبه تشخیصی، مورد سنجش قرار گرفتند. یافته ها: در این پژوهش برای تحلیل داده ها علاوه بر روش آمار توصیفی، روش تحلیل تمایز به کار رفت. نتایج به دست آمده فرضیه پژوهش را تایید کرد و نشان داد که طلاق را می توان از روی ارتباط احساسی دوستانه قبل از ازدواج پیش بینی نمود. ارتباط احساسی دوستانه قبل از ازدواج قدرت پیش بینی معنا دار ($p < 0/001$) داشتند.

نتیجه گیری: نتایج به دست آمده از تحلیل داده ها با تحقیقات پیشین هماهنگ است، این تحقیق نشان می دهد که می توان از روی ارتباط احساسی دوستانه قبل از ازدواج طلاق را پیش بینی نمود و بر اساس این مدل می توان یک روی آورد پیشگیری از طلاق و درمان زناشویی بر مبنای ارتباط احساسی دوستانه قبل از ازدواج تدارک دید و نتایج این پژوهش را در محیط های بالینی و مشاوره ای جهت کمک به زوجین مشکل دار و در آستانه طلاق به کار گرفت.

کلید واژه ها: ارتباط احساسی دوستانه قبل از ازدواج، طلاق، تحلیل ممیز

۱- استادیار گروه روان شناسی دانشگاه کردستان، و نویسنده مسئول Naseryoosefi@yahoo.com

بررسی رابطه عدالت سازمانی و رضایت شغلی معلمان مدارس عادی، استثنایی و استعدادهای درخشان

معصومه ایمانی^۱، علی اکبر ارجمند نیا^۲

چکیده

مقدمه: متخصصان علوم اجتماعی از مدتها پیش به اهمیت عدالت سازمانی به عنوان پایه ای اساسی و ضروری برای اثربخشی فرآیندهای سازمانی و رضایت شغلی کارکنانشان پی برده اند. ادعا شده است که عدالت اولین عامل سلامتی موسسات اجتماعی محسوب می شود.

هدف: در این پژوهش رابطه عدالت سازمانی و مولفه های آن (عدالت توزیعی، عدالت رویه ای و عدالت تعاملی) با رضایت شغلی معلمان مدارس عادی، استثنایی و تیزهوشان بررسی شد.

روش: بدین منظور تعداد ۳۰۰ نفر از معلمان مرد و زن مدارس عادی، استثنایی و تیزهوشان شهرستان کرج به شکل نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند و به سوالات پرسشنامه محقق ساخته عدالت سازمانی و رضایت شغلی (مینایی و ویسمه، ۱۳۸۰) پاسخ دادند. به منظور تحلیل داده های پژوهش از آزمون T استیودنت، تحلیل واریانس و رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته ها: یافته های تحقیق رابطه ی معناداری بین متغیرهای عدالت سازمانی و رضایت شغلی در میان معلمان زن و مرد مدارس عادی، استثنایی و استعدادهای درخشان نشان داد. نتایج پژوهش همچنین نشان داد درمیزان ادراک عدالت سازمانی معلمان مدارس عادی، استثنایی و تیزهوشان تفاوت معناداری وجود ندارد.

نتیجه گیری: رعایت عدالت سازمانی در میان کارکنان سازمانها از جمله معلمان نقش مهمی در افزایش رضایت شغلی آنان دارد.

کلید واژه ها: عدالت سازمانی، رضایت شغلی، معلمان

۱ کارشناس ارشد روان شناسی تهران.

۲ دکترای روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، استادیار دانشگاه تهران